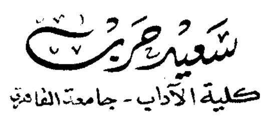
قواعد اللغة العبرية

(تطبيقات ونصوص)

تأليف

د. فاروق محمد جودي
كلية الآداب - جامعة القاهرة

كلية الآداب - جامعة القاهرة

١٩٧٦

قواعد اللغة العبرية

(تطبيقات ونصوص)

تأليف

د. فاروق محمد جودى
كلية الآداب - جامعة القاهرة

سعيد حرب
كلية الآداب - جامعة القاهرة

١٩٧٦

مقدمة

بدأت دراسة اللغة العبرية وآدابها فى مصر فى العشرينات من هذا القرن . وكانت تدرس كلغة إضافية فى كلية دار العلوم وقسم اللغة العربية بكلية الآداب جامعة القاهرة . وكان الهدف من هذه الدراسة هو خدمة اللغة العربية فى مجالات اللغة والنحو والدراسات السامية المقارنة .

فى ذلك الحين كان النشاط الصهيونى ملحوظا وكان العرب يحسون بخطورة هذا العدو الشرس ، ولكنهم لم يدركوا أهمية اللغة العبرية كسلاح له فاعليته فى هذه المعركة ، إلا بعد الصدام العسكرى الذى حدث فى سنة ١٩٤٨ . حينئذ أفاق العرب من غفلتهم وعرفوا أهمية هذه اللغة ، فهى التى تتيح لهم قراءة كل مايكتبه الصهيونيون فى صحفهم وكتبهم . بهذا يمكن تتبع أخبار العدو ونشاطه فى كافة المجالات ، وكذلك فهم شخصيته وأسلوبه فى العمل والتفكير .

ولهذا أنشىء فى كلية الآداب بجامعة عين شمس أول قسم للغات الشرقية ، الغرض منه هو دراسة هذه اللغات لذاتها بالإضافة إلى دراستها من أجل خدمة اللغة العربية . ثم انشىء قسم مماثل فى جامعة القاهرة .

وهدفنا من هذا الكتاب الذى نقدمه للقارىء العربى هو دراسة اللغة العبرية الحديثة لذاتها . وهو مجرد مصباح يضىء له السبيل ويعينه على السير نحو الهدف لو أراد اتقان هذه اللغة والتعمق فى فهمها .

ونتمنى أن ينال هذا الكتاب رضا القارىء العربى ، وأن يجد فيه ضالته المنشودة ، وأن يعينه على تحقيق بغيته . والله الموفق وهو خير معين .

المؤلفان

حروف الأبجدية

عدد حروف الأبجدية العبرية أثنان وعشرون حرفا هي :

الحرف العربي	الخط المطبوع	الخط اليدوي	الحرف العبري	نطق الحرف بالعربية	القيمة العددية
أ	א	א	אָלֶף	آلف	١
ب	בּ	ב	בֵּית	بيت	٢
ج	גּ	ג	גִּימֶל	جيمل	٣
د	דּ	ד	דָּלֶת	دالت	٤
هـ	ה	ה	הֵא	هى ء	٥
و	ו	ו	וָו	واو	٦
ز	ז	ז	זַיִן	زين	٧
ح	ח	ח	חֵית	حيط	٨
ط	ט	ט	טֵית	طيت	٩
ى	י	י	יוֹד	يود	١٠
ك	כּ	כ	כָּף	كاف	٢٠
ل	ל	ל	לָמֶד	لامد	٣٠
م	מ	מ	מֵם	ميم	٤٠
ن	נ	נ	נוּן	نون	٥٠
س	ס	ס	סָמֶךְ	سامخ	٦٠

الحرف العربي	الخط المطبوع	الخط اليدوى	الحرف العبرى	نطق الحرف بالعربية	القيمة العددية
ع	ע	ע	עַיִן	عين	٧٠
ف	פ	פ	פֵּא	فى	٨٠
ص	צ	צ	צָדִי	صادى	٩٠
ق	ק	ק	קוֹף	قوف	١٠٠
ر	ר	ר	רֵישׁ	ريش	٢٠٠
ش	שׁ	שׁ	שִׁין	شين	٣٠٠
س	שׂ	שׂ	שִׂין	سين	
ت	תּ	תּ	תָּו	تـاو	٤٠٠

ملحوظات :

١ ـ تكتب اللغة العبريةمن اليمين الى اليسار مثل معظم اللغات السامية الاخرى وتكتب حروف الابجدية منفصلة احدها عن الاخر .

٢ ــ يختلف شكل خمسة حروف اذا وقعت فى آخر الكلمة وهى :

الحروف	شكله فى اول الكلمة أو وسطها	شكله فى آخر الكلمة
الكاف	כ	ך
الميم	מ	ם
النون	נ	ן
الفاء	פ	ף
الصاد	צ	ץ

كل هذه الأحرف ذات خط رأسي يكتب أسفل السطر باستثناء الميم .

أمثلة :

הָלַךְ ذهب — גַּם أيضا

נָתַן أعطى — קָטַף قطف

קָפַץ قفز — עֵץ شجرة

٤ — تتشابه بعض الحروف تشابها كبيرا من حيث الشكل وهي :

الجيم ג والنون נ مثل :

גַּן حديقة — נֵר شمعة

الباء ב والكاف כ مثل :

בַּיִת بيت — כֶּלֶב كلب

الهاء ה والحاء ח مثل :

הַר جبل — חַם ساخن ـ حار

الدال ד والراء ר مثل :

יָרַד نزل ـ هبط — רָאָה رأى

الواو ו والنون النهائية ן مثل :

קַו خط — כֵּן نعم

السامخ ס والميم النهائية ם مثل :

סוּס حصان — אֵם أم

٥ – يختلف نطق ثلاثة حروف في العبرية الحديثة اذا وقعت في وسط المقطع أو نهايته ، وهذه الحروف هي :
الباء בּ والكاف כּ والباء פּ ، فيصير نطقها وشكلها كالآتي : כ = خاء פ = فاء .
ב = ڤ

أمثلة :

בַּיִת	بيت	אָב	أب
כָּתַב	كتب	רָכַב	ركب
פֶּה	فم	קָפֶה	قهوة

٦ – تنقسم الحروف العبرية من حيث المخرج الى :
١ – حروف حلقية : א ، ה ، ח ، ע .
٢ – حروف حنكية : ג ، י ، כּ ، ק .
٣ – حروف لسانية لثوية : דּ ، ת ، ל ، נ ، ט .
٤ – حروف الصفير : ז ، ס ، צ ، שׂ ، שׁ .
٥ – حروف شفهية : בּ ، ו ، מ ، פּ .

٧ – تكتب معظم الحروف على السطر باستثناء الياء ، وبعضها ذو خط رأسي يرتفع الى أعلى أو يكتب أسفل السطر وهي :
ל ، ק .

٨ – استعمل اليهود حروف الابجدية للدلالة على الارقام فالحرف أ = ١ والحرف ب = ٢ وهكذا كما هو مبين في جدول الحروف.واذا اردنا أن نعبر عن الرقم ١١ كتبنا

الياء أولا وهى التى تمثل العشرات ثم الألف هكذا יא
وبنفس النظام تكتب الارقام التالية : כה =
٢٥ עג = ٧٣ קעה = ١٧٥ רלג =
٢٣٣ — ولكن اذا اردنا أن نكتب العـــدد
١٥ بالأرقام فأنه يكتب هكذا טו وكذلك الرقم ١٦ يكتـب
هكذا טז وذلك لأن الرقمين יה ، יו
فيهما بعض حروف اسم الله יהוה "يهوه" عندهم .

الحركـــات

تنقسم الحركات قسمين : حركات بسيطة وحركات مركبة .

أولا : الحركات البسيطة :

أ ـ الفتحة :

١ ـ الفتحة القصيرة פַּתַח : (ـَـ)

مثل נַעַר شاب

٢ ـ الفتحة الطويلة קָמַץ גָּדוֹל (ـָ)

مثل אָב أب

ب ـ الكسرة :

١ ـ الكسرة الصريحة القصيرة חִירִק (ـִ)

مثل אִם أن

وهى تقابل الكسرة فى اللغة العربية .

٢ ـ الكسرة الصريحة الطويلة (ـִי)

مثل בִּי بى

وتقابل الكسرة التى تتلوها الياء فى اللغـــة

العربية فى نحو " عظيم " .

٣ ـ الكسرة القصيرة الممالة الى الفتح סֶגּוֹל (ـֶ)

مثل מֶלֶךְ " ملــك "

وتقابل الحركة e الانجليزية فى bed

٤ ـ الكسرة الطويلة المما لة الى الفتح צֵירֵה (ֵ)

مثل סֵפֶר "كتاب"

وتقابل الحركة e الانجليزية فى They

وتتلوها الياء أحيانا .

ويلاحظ ان الحركتين الاخيرتين لا مقابل لهما فى اللغة العربية .

جـ ـ الضمة :

١ ـ الضمة القصيرة קִבּוּץ (ֻ)

مثل סֻלָּם "سلم"

وتقابل الضمة فى اللغة العربية.وتحل مكانها الشروق فى العبرية الحديثة .

٢ ـ الضمة الطويلة שׁוּרֻק (וּ)

مثل שָׁמוּר "محروس"

وتقابل الضمة التى تتلوها الواو فى العربية فى نحو "مدرسون"

٣ ـ الضمة القصيرة الممالة الى الفتح קָמַץ קָטָן

أو קָמַץ חָטוּף (ֳ)

مثل חָכְמָה حكمة . وتقابل الحركة o فى اللغة الانجليزية .

٤ ـ الضمة الطويلة الممالة الى الفتح חוֹלָם أو חוֹלֶם (ֹ)

أو نقطة أعلى يسار الحرف مثل :

עוֹלֶה " مهاجر " و רֹב " معظم "

د ـ السكون : שְׁוָא (ְ)

مثل : מִסְפָּר " رقم " אַרְבַּע " أربع "

ثانيا : الحركات المركبة :

هذه الحركات خاصة بالحروف الحلقية وهى عبارة عن حركة بسيطة تضاف الى السكون وهى نصف حركة . وهذه الحركات هى :

أ ـ حاطف بتاح חֲטָף פַּתַח (ֲ)

وتنطق فتحة قصيرة مثل אֲנִי " انا "

ب ـ حاطف قامص חֲטָף קָמַץ (ֳ)

وتنطق ضمة قصيرة ممالة الى الفتح مثـــــــــــل

צָהֳרַיִם " الظهر "

جـ ـ حاطف سيجول חֲטָף סֶגוֹל (ֱ)

وتنطق كسرة قصيرة ممالة مثل אֱלֹהִים

" الله "

ملحوظات :

١ ـ تكتب هذه الحركات تحت الحرف باستثناء الضمة الصريحة الطويلة ֹ والضمة الطويلة الممالة الى الفتح ֹ

فأنهما تكتبان على يسار الحرف .

والضمة الطويلة الممالة الى الفتح (ـٓ) فأنها تكتب على يسار الحرف .

٢ ـ اذا كان الحرف المشكل بالحولم (ـٔ) سيئنا مثل " שׂנֵא " كاره " أو " شانىء " توحّد النقطتان (نقطة الحركة ونقطة السين) وتصيران نقطة واحدة .

واذا كان الحرف التالى للحرف المشكل بالحولم هو الشين توحّد نقطتا الحركة والشين مثل מֹשֶׁה " موسى " واذا وقعت الحولم قبل السين أو بعد الشين تكتب كالمعتاد مثل עֹשֶׂה " يصنع أو صانع " و שֹׁמֵר " يحرس أو حارس " .

٣ ـ اذا كان الحرف المحرك بالحولم هو الواو توضع هذه الحركة فوق الواو وليس على يسارها مثل עָוֹן " ذنب أو اثم " واذا كان الحرف المحرك بالحولم هو الحرف السابق للواو وضعت الحولم فوق الواو وأيضا مثل לֹוֶה " مقرض " .

" السكون " שְׁוָא

علامة السكون فى العبرية هى (ְ) مثل בְּנִי

ابنى נַפְשִׁי " نفسى " ولا يرسم السكون فى

الحرف الاخير من الكلمة مثل לֵב " قلب "

و דָּם " دم " لان اللغة العبرية غير معربة فكل

كلماتها تنتهى بالسكون فى معظم الاحيان . ويستثنى من ذلك

حرفا الكاف وحرف التاء فأنهما يشكلان بالسكون فى آخر الكلمة .

تشكل الكاف والخاء دائما بالسكون فى آخر الكلمة مثل

דֶּרֶךְ طريق וַיֵּבְךְּ وبكى

أما التاء فأنها تشكل بالسكون فى اخر الكلمة فى بعض الاحيان مثل

אַתְּ " أنتِ " אָמַרְתְּ " قلتِ "

ولا تشكل بالسكون فى احيان اخرى مثل כּוֹתֶבֶת

" كاتبة " .

ومن الصعب تحريك الحروف الحلقية " وهى الالف والهاء والعين

والحاء " بالسكون ولهذا تحرك بنصف حركة أى بحركة مركبة من

السكون وحركة اخرى بسيطة مثل אֲבָנִים " احجار "

יֶאֱסֹף " يجمع "

والسكون فى اللغة العبرية نوعان هما :

١ – <u>السكون الساكن</u> : وهو السكون الذى يقابل نظيره فى

اللغة العربية ويسمى بالعبرية שְׁוָא נָח

أى سكون ساكن مثل : תַּלְמִיד " تلميذ "

עִבְרִי " عبرى "

٢ ـ السكون المسموع : وهو السكون الذى يصحب لفظه مثل السكون فى اللغة العربية ولهذا يلفظ كسرة قصيرة خفيفة ويسمى فى العبرية שְׁוָא נָע أى سكون متحرك .

ويقع السكون المسموع فى أول المقطع . أما السكون الساكن فيقع فى آخر المقطع.ففى كلمة שׁוֹמְרִים " حراس " السكون مسموع لأنه يقع فى أول المقطع أما السكون فى יִשְׁמֹר " يحرس " فهو سكون ساكن لأنه يقع فى آخر المقطع .

ويكون السكون مسموعا فى المواضع الآتية :

١ ـ أول الكلمة مثل :

רְחוֹב شارع . לְמַד ادرس

٢ ـ بعد الحركة الطويلة غير المنبورة مثل :

שׁוֹמְרִים يحرسون أو حراس

נָפְלוּ سقطوا

وإذا كانت الحركة الطويلة منبورة فإن السكون يكون ساكنا مثل : קָמְנָה قمن לֵכְנָה اذهبن

ويكون السكون ساكنا بعد الحركات القصيرة مثل :

תַּלְמִיד تلميذ יִשְׁמֹר يحرس

٣ ـ يلفظ سكون الحرف المشدد سكونا مسموعا مثل :

אִלֵּם " أخرس " דַּוָּר " موزع البريد "

اذا التقى سكونان فى وسط الكلمة كان الأول منهما ساكنا والثانى مسموعا ، لأن السكون الأول يقع فى آخر المقطع والثانى فى أول المقطع التالى .

أمثلة :

תִּקְרְאוּ	تقرأون
סִפְרְכֶם	كتابكم

وفى آخر الكلمة يكون السكون غير مسموع ، وقد يقع فى آخر الكلمة سكونان ساكنان مثل נֵפְט " النفط "

שָׁמַרְתְּ " حفظتِ أو حرستِ " .

التشديد – דָּגֵשׁ

علامة التشديد هى نقطة ترسم فى داخل الحرف مثل חַיָּל " جندى " وينقسم قسمين هما :

١ – التشديد الثقيل דָּגֵשׁ חָזָק

ويدل على ضرورة تضعيف الحرف مثل דַּוָּר " ساعى البريد " טַיָּס " طيار " .

٢ – التشديد الخفيف דָּגֵשׁ קַל

ويستعمل فى ستة حروف فقط هى

בּ – גּ – דּ – כּ – פּ – תּ

ويدل على ضرورة نطقها نطقا شديدا . وعدم وجود التشديد الخفيف فى هذه الحروف يدل على ضرورة نطقها نطقا رخوا . وبهذا تنطق نطقين على النحو التالى :

בּ	ب	ב	ڤ	(= V)
גּ	ج	ג	غ	
דּ	د	ד	ذ	
כּ	ك	כ	خ	
פּ	پ (= P)	פ	ف	
תּ	ت	ת	ث	

وتنطق حروف בּ ، גּ ، דּ ، כּ ، פּ ، תּ نطقا شديدا

إذا وقعت

أول الكلمة أو بعد حرف ساكن ، أى محرك بالسكون الساكن مثل :

בַּיִת " بيت " דֶּלֶת " بـــــاب "

בָּכָה " بكى " יִבְכֶּה " يبكى أو

سيبكى " בְּבֵית הַסֵּפֶר " فى المدرسة "

ومن الملاحظ أن اللغة العبرية الحديثة كفت عن نطـــــق الحروف גּ - דּ - תּ نطقا رخوا . وبهذا صارت تنطق نطقا شديدا فى جميع الأحوال .

ويستعمل التشديد الثقيل فى حروف בּ ، גּ ، דּ ، כּ ، פּ ، תּ أيضا ، وعندئذ تنطق نطقا شديدا مضعفا مثل נַגָּר " نجار " דִּבֵּר " تكلم أو تحدّث " סִפֵּר " قصّ " .

ويمكن معرفة نوع التشديد فى هذه الحروف من أنه اذا كان مسبوقا بحرف متحرك فهو تشديد ثقيل ، واذا كان مسبوقا بحـــرف ساكن فهو تشديد خفيف .

الفتحة المسروقة פַּתַח גְּנוּבָה

اذا كان آخر حرف من حروف الكلمة هو الهاء أو الحاء أو العين مسبوقا بحركة طويلة غير القامص ، يشكل هذا الحرف بالفتحة القصيرة التى تلفظ قبل الحرف مثل :

רֵעַ صديق שָׁלוּחַ مُرْسَل

ويسمى اليهود هذه الفتحة : الفتحة المسروقة لانه يحرك بها حرف مسروق غير موجود .

المبيق מַפִּיק

لا تظهر الهاء الساكنة من حيث النطق فى آخر الكلمة مثل מָה (ما) وعندما يراد أن تكون هذه الهاء ظاهرة مسموعة توضع فيها نقطة تسمى المبيق (بالعبرية מַפִּיק)

مثل גָּבַהּ " ارتفع " סוּסָהּ " حصانها "

القامص حاطوف קָמַץ חָטוּף

اذا وقعت الفتحة الطويلة (القامص) فى مقطع مغلق غير منبور تنطق ضمة ممالة الى الفتح وتسمى קָמַץ חָטוּף

مثل :

אָזְנַיִם أذنان חָכְמָה حكمة

צָהֳרַיִם الظهر

واذا وقعت هذه الفتحة فى مقطع مفتوح أو فى مقطع مغلق منبور تنطق فتحة طويلة مثل אָמַר قــال .

לֵבָב قلب .

المقيـف מַקֵּף

المقيف خط أفقى يوضع بين كلمتين للدلالة على العلاقـــة الوثيقة بينهما من حيث المعنى. وتعتبر الكلمتان عندئذ كلمة واحدة . وتحذف نبرة الكلمة الأولى ويكتفى بنبرة الكلمة الثانية وتتغير حركات الكلمة الأولى نتيجة لحذف النبرة فتقصر الحركات الطويلة المنبـورة الواقعة قبل المقيف فمثلا : الألف فى كلمة אֵת تشكل بالسيجول مكان الصيرة فى حالة وجود مقيف بين هذه الكلمة والكلمة التالية لها مثل :

אֶת־קוֹלִי صوتى

وتكثر العبرية الحديثة من استعمال المقيف مثل :

תַּלְמוּד־תּוֹרָה دراسة التوراة

תּוֹרַת־הַטֶּבַע علم الطبيعـة

أما العبرية القديمة فأنها لا تستعمل المقيف فى أغلب الاحيان الا بين الكلمات القصيرة جدا مثل :

אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ كل ماله

اداة التعريـــف

لا تستعمل اداة خاصة للتنكير في اللغة العبرية • فيقـال סוּס بمعنى حصان و יוֹם بمعنى " يوم " •
واداة التعريف هي الهاء المشكلة بالباتح مع تشديد الحرف الاول من الاسم المعرف مثل :ـ

סֵפֶר	كتاب	הַסֵּפֶר	الكتاب
נַעַר	شاب	הַנַּעַר	الشاب

واذا كان الحرف الاول في الاسم المعرف هو الراء أو احد حروف الحلق فأن هاء التعريف تشكل حسب قواعد خاصة لان هذه الحروف لا يمكن تشديدها وهذه القواعد هي :ـ

١) تشكل هاء التعريف بالقامص اذا كان الحرف الاول مـــن الاسم المعرف هو :ـ

أ ـ الراء أو الالف مطلقا مثل :

אָב	أب	הָאָב	الاب
אִישׁ	رَجُل	הָאִישׁ	الرجل
רֶגֶל	رِجْل	הָרֶגֶל	الرجل
רֹאשׁ	رأس	הָרֹאשׁ	الرأس

ب) العين المشكلة بأية حركة غير القامص أو المشكلة بالقامـــص بشرط ان تكون منبورة مثل :ـ

עִיר مدينة הָעִיר المدينة

עָב سحاب הָעָב السحاب

עֲנָבִים عنب הָעֲנָבִים العنب

ج - الهاء المنبورة المشكلة بالقامص مثل :-

הַר جبل הָהָר الجبل

٢) تشكل هاء التعريف بالسيجول اذا كان الحرف الأول من الاسم المعرف هو :-

أ - العين غير المنبورة المشكلة بالقامص مثل :-

עָנִי فقير הֶעָנִי الفقير

עָבִים سحب הֶעָבִים السحب

ب - الهاء غير المنبورة المشكلة بالقامص مثل :-

הָרִים جبال הֶהָרִים الجبال

ج - الحاء المشكلة بالقامص أو الحاطف قامص مثل :

חָכָם حكيم הֶחָכָם الحكيم

חֳדָשִׁים شهور הֶחֳדָשִׁים الشهور

٣) تشكل هاء التعريف بالباتح اذا كان الحرف الأول من الاسم المعرف هو الهاء أو الحاء المشكلتين بغير ما ذكر مثل :-

הוֹרִים والدان הַהוֹרִים الوالدان

חֹדֶשׁ شهر הַחֹדֶשׁ الشهر.

وتتغير حركات بعض الاسماء عندما تعرف بهاء التعريف مثل:

אֶרֶץ ارض ـ بلد הָאָרֶץ الارض ـ البلد

חַג عيد הֶחָג العيد

واذا وقع قبل الاسم المعرف احد الحروف المتصلة تحذف هاء التعريف ويشكل الحرف المتصل بحركتها مثل : ـ

בַּיִת بيت הַבַּיִת البيت בַּבַּיִת فى البيت

אִישׁ رجل הָאִישׁ الرجل לָאִישׁ للرجل

استعمال هاء التعريف :

١) لا تعرف اسماء الاشخاص أو الشعوب أو البلاد مثل : ـ

דָּוִד داود סַמִּיר سمير

מִצְרַיִם مصر יִשְׂרָאֵל اسرائيل

٢) اذا كان الاسم المعرف مركبا دخلت هاء التعريف على الجزء الثانى منه مثل בֵּית סֵפֶר مدرسة

בֵּית הַסֵּפֶר المدرسة בֵּית קָפֶה مقهى ، בֵּית הַקָּפֶה المقهى .

٤) اذا كان الاسم موصوفا فأن هاء التعريف تدخل على كل من الصفة والموصوف مثل :

אִישׁ טוֹב رجل طيب הָאִישׁ הַטּוֹב الرجل الطيب
סֵפֶר לָבָן كتاب ابيض הַסֵּפֶר הַלָּבָן الكتاب الابيض

تدريب :

ادخل هاء التعريف على الاسماء الاتية :

עָנִי	فقير	עָצֵל	كسول	רְחוֹב	شارع
אוֹר	نور	אָח	أخ	חוֹלֶה	مريض
חָזָק	قوى	אָחוֹת	أخت		

الضمائر الشخصية المنفصلة

الضمائر الشخصية المنفصلة فى العبرية الحديثة هى : ـ

אֲנִי	أنا	אֲנַחְנוּ	نحن
אַתָּה	أنت	אַתֶּם	انتم
אַתְּ	أنت	אַתֶּן	انتن
הוּא	هو	הֵם	هم
הִיא	هى	הֵן	هن

ولا يستعمل المثنى من هذه الضمائر فى هذه اللغة وتدل صيغة الجمع على كل من المثنى والجمع ، فالصيغة הֵם معناها هم وهما ايضا وكذلك الصيغة הֵן تدل على جمع الاناث والمثنى المؤنث .

امثلة :

אֲנִי רוֹפֵא מִצְרִי	أنا طبيب مصرى
אַתָּה תַּלְמִיד חָרוּץ	انت تلميذ مجتهد
אַתְּ מוֹרָה טוֹבָה	انت مدرسة طيبة
הוּא אוֹרֵחַ יָקָר	هو ضعيف عزيز
הִיא בַּת צְעִירָה	هى بنت صغيرة
אֲנַחְנוּ אִכָּרִים	نحن فلاحون
אַתֶּם תַּלְמִידִים חֲרוּצִים	انتم تلاميذ مجتهدون

אַתֶּן נָשִׁים יָפוֹת . انتن نساء جميلات

הֵם שׁוֹתִים תֵּה . هم يشربون شايـــا

הֵן אוֹכְלוֹת גְּבִינָה هن يأكلن جبنا وخبزا
עִם לֶחֶם.

وتكون هذه الضمائر منفصلة دائما ولا تتصل الا بواو العطف أو هاء الاستفهام أو اسم الموصول مثل :

אֲנִי וְאַתָּה . انا وأنت

הַאַתָּה הוּא הַמּוֹרֶה ؟ هل أنت هو المدرس

זֶה הוּא הָעִפָּרוֹן שֶׁהוּא
כּוֹתֵב בּוֹ .
هذا هو قلم الرصاص الذى يكتب به .

اسم الاشـــارة

اسماء الاشارة فى اللغة العبرية للقريب هى :

זֶה للمفرد المذكر مثل

זֶה אִישׁ هذا رجل

זֹאת للمفرد المؤنث مثل

זֹאת אִשָּׁה هذه امرأة

אֵלֶּה للجمع المذكر والمؤنث مثل

אֵלֶּה תַּלְמִידִים هؤلاء تلاميذ

אֵלֶּה תַּלְמִידוֹת   هؤلاء تلميذات

وتستعمل الضمائر الشخصية المنفصلة للغائبين كأسماء اشارة للبعيد :

הַהוּא   ذلك مثل :

הָאִישׁ הַהוּא   ذلك الرجل

הַהִיא   تلك مثل :

הָאִשָּׁה הַהִיא   تلك المرأة

הָהֵם   أولئك مثل :

הַתַּלְמִידִים הָהֵם   أولئك التلاميذ

הָהֵן   أولئك مثل :

הַתַּלְמִידוֹת הָהֵן   أولئك التلميذات

اسم الموصـــــول

اسم الموصول هو אֲשֶׁר للمفرد والجمع المذكر والمؤنث على السواء مثل :

זֶה הוּא הַתַּלְמִיד אֲשֶׁר לָמַד אֶת הַשָּׂפָה הָעִבְרִית.

هذا هو التلميذ الذى تعلّم اللغة العبرية .

בַּחֲנוּת אֲשֶׁר בָּרְחוֹב הַזֶּה
אֵין דְּיוֹ
لا يوجد حبر في الحانوت الذي في هذا الشارع .
מַה יֵּשׁ בַּכּוֹס הַהִיא אֲשֶׁר
עַל הַשֻּׁלְחָן ?
ماذا يوجد في تلك الكأس التي على المنضدة .
אֵלֶּה הֵם הַסְּפָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל הַשֻּׁלְחָן
هذه هي الكتب التي كانت على المنضدة .
אֵלֶּה הֵן הַפָּרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ בַּשָּׂדֶה.
هذه هي البقرات التي كانت في الحقل .

ويختصر אֲשֶׁר الى שֶׁ مع تشديد الحرف الأول في الكلمة التالية ان كان حرفا غير حلقي . وان كان حرفا حلقيا فأنه لا يشدد . وهذا الاختصار نادر جدا في العهد القديم ولكنه شائع في العبرية الحديثة .

امثلة :

זֶה הוּא הָאִכָּר שֶׁקָּנָה אֶת הַפָּרָה.
هذا هو الفلاح الذي اشترى البقرة .
מַה שֵּׁם הַיֶּלֶד הַקָּטָן שֶׁהָיָה לִפְנֵי
הַצָּהֳרַיִם בַּגַּן ?
ما اسم الولد الصغير الذي كان في الحديقة قبل الظهر ؟

واو العطف

تستعمل الواو فى العبرية لعطف اسم على اسم أو لعطف فعل على آخر. واذا عطفت الواو اسما على آخر فانها تشكل حسب القواعد الآتية :

(١) تشكل عادة بالسكون مثل :

סַמִיר וְסַמִירָה — سمير وسميرة

(٢) تشكل بالشروق اذا كان الحرف الأول من الاسم المعطوف عليه احد الحروف الشفهية أو كان محركا بالسكون مثل :

רִבָּה וּגְבִינָה — مربى وجبن

סֵפֶר וּמַחְבֶּרֶת — كتاب وكراسة

לֶחֶם וּבָשָׂר — خبز ولحم

כֶּלֶב וּפָרָה — كلب وبقرة

פֶּרַח וּוֶרֶד — زهرة ووردة

وتنطق الواو كالألف المحركة بالشروق .

(٣) تشكل بالحيرق اذا كان الحرف الأول فى الاسم المعطوف ياء مشكلة بالسكون . ويحذف سكون الياء مثل :

חֵיפָה וִירוּשָׁלַיִם — حيفا والقدس

(٤) اذا كان الحرف الأول فى الاسم المعطوف محركاً بحركة مركبة تشكل واو العطف بالحركة البسيطة مثل :

אַתָּה וַאֲנִי — انت وانا

יָמִים וַחֳדָשִׁים — أيام وشهور

אַבְרָהָם וֶאֱלִיעֶזֶר — ابراهيم واليعازر

الاسم

معظم الاسماء ذات ثلاثة حروف أصلية مثل :

סֵפֶר « كتاب » דָּבָר « كلام — شئ »

وبعضها ثنائى مثل :

אָב « أب » חָם « حم »

وبعضها الآخر رباعى أو خماسى مثل :

קַרְדֹּם « قدوم — فأس » עַקְרָב « عقرب »

צְפַרְדֵּעַ « ضفدعة » טֶלֶגְרָף « تلغراف — برقية »

وينقسم الاسم من حيث النوع الى مذكر ومؤنث . ومن حيث العدد الى مفرد ومثنى وجمع :

التذكير والتأنيث

لا ينتهي الاسم المذكر بنهاية تدل عليه مثل :

אִישׁ رجل סוּס حصان

هذا باستثناء بعض الاسماء المذكرة التي تنتهي بالنهاية ـֶה مثل :

שָׂדֶה حقل מוֹרֶה مدرس

أما المؤنث فكثيرا ما ينتهي بنهاية تدل عليه . وهذه النهايات هي :

١ ـ ـָה مثل מוֹרָה مدرسة

דּוֹדָה عمة أو خالة .

٢ ـ ـֶת مثل כּוֹתֶבֶת كاتبة

מַחְבֶּרֶת كراسة .

٣ ـ ـִית مثل מִצְרִית مصرية

מְכוֹנִית سيارة .

٤ ـ וּת مثل בַּחֲרוּת شباب

חָנוּת حانوت .

والاسماء المؤنثة هي :

١ ـ اسماء الاشخاص والحيوان مثل :

אֵם أم עֵז معزة .

٢ ـ اسماء المدن والقرى والبلاد مثل :

קָהִיר القاهرة יְרוּשָׁלַיִם القدس

وكذلك الاسماء الدالة على المدن والبلاد مثل :

עִיר مدينة אֶרֶץ بلد أو ارض

٣ ـ اسماء اعضاء الجسم وبصفة خاصة الاعضاء المزدوجة مثل :

לָשׁוֹן لسان אֹזֶן أذن

وقد تختلف صيغة المذكر عن صيغة المؤنث تماما مثل :

אָב أب אֵם أم

חָתָן عريس כַּלָּה عروس

التثنية والجمع

المثنى

ينتهى المثنى فى حالة الاطلاق بالنهاية ـַיִם

مثل יָד يد יָדַיִם يدان

יוֹם يوم יוֹמַיִם يومان

ويستعمل المثنى فى العبرية استعمالا محدودا فيقتصر على طائفة معينة من الاسماء هى التى تدل على الاشياء المزدوجة سواء اكانت مزدوجة بطبيعتها أو صنعت كذلك. وتشمل الاشياء المزدوجة ما يلى :

١ ـ اعضاء الجسم المزدوجة :

אֹזֶן اذن אָזְנַיִם اذنان

כָּנָף جناح כְּנָפַיִם جناحان

٢ ـ الملابس المزدوجة مثل :

נַעַל نعل נַעֲלַיִם نعلان

٣ ـ الآلات المزدوجة مثل :

מֹאזְנַיִם ميزان מֶלְקָחַיִם ملقط

ولا مفرد لهذين الاسمين .

٤ ـ الاعداد المضاعفة مرتين مثل :

שְׁנַיִם اثنان שְׁתַּיִם اثنتان

מָאתַיִם مائتان אַלְפַּיִם الفان

٥ ـ الاشياء المضاعفة مرتين مثل :

פַּעַם مرة פַּעֲמַיִם مرتان

جمع المذكر

ينتهى جمع المذكر بالنهاية ـִים

فى حالة الاطلاق مثل ،

סוּס حصان סוּסִים حصن

כּוֹכָב كوكب כּוֹכָבִים كواكب

ولم تتغير صيغة هذين الاسمين عندما لحقت بهما نهايـة جمع المذكر ، ولكن فى ~~بعض~~ كثير من الاحيان تتغير صيغة المفرد عندما تجمع جمع مذكر مثل :

דָּבָר	"كلام – شيء"	דְּבָרִים	
גָּדוֹל	"كبير"	גְּדוֹלִים	

اما في حالة الاضافة فنهاية جمع المذكر هي ـֵי بعد حذف الميم مثل : סוּסֵי ، דִּבְרֵי .

ولا يصاغ الجمع المنتهي بـ ـִים من الاسماء المذكرة فحسب بل يتعداها في كثير من الاحيان الى الاسماء المؤنثة مثل :

יוֹנָה	حمامة	יוֹנִים	حمام
רָחֵל	نعجة	רְחֵלִים	نعاج

جمع الاناث

ينتهي هذا الجمع بالنهاية וֹת مثل :

פָּרָה	بقرة	פָּרוֹת	بقرات
תַּלְמִידָה	تلميذة	תַּלְמִידוֹת	تلميذات

وتجمع بعض الاسماء المذكرة جمع مؤنث مثل :

אָב	أب	אָבוֹת	آباء
קוֹל	صوت	קוֹלוֹת	أصوات
שֵׁם	اسم	שֵׁמוֹת	أسماء

وثمة اسماء لها جمعان مثل :

נָהָר	نهر נְהָרִים ، נְהָרוֹת	انهار
שָׁנָה	سنة שָׁנִים ، שָׁנוֹת	سنوات

كما أن هناك اسماء لا تجمع وهى اسم جمع لانها تدل على معنى الجمع وان كانت بصيغة المفرد مثل :

צֹאן	ضأن	בָּקָר	بقر
עָפָר	تراب		

الصفة שֵׁם הַתֹּאַר

الصفة اسم يصف الاسم الموصوف . وهى تتبع الموصوف من حيث الجنس والعدد وتنتهى بعض الصفات بنهايات خاصة مثل الصفة יָפֶה " جميل " فأنها تنتهى بنهاية الاسم للمفرد المذكر ـֶה وتؤنث وتجمع كالاسم الموصوف تماما فيقال יָפָה جميلة

. יָפִים ، יָפוֹת .

ومن الصفات التى لا تنتهى بنهاية خاصة :

טוֹב حسن

גָּדוֹל كبير أو عظيم

استعمال الصفة :

١ ـ اذا وصفت الصفة اسمين أو اكثر فأنها تكون جمع مذكر لو كان احد هذه الاسماء أو بعضها أو كلها مذكرا مثل :

הַיֶּלֶד וְהַיַּלְדָּה הַצְּעִירִים

الولد والبنت الصغيران

הַתַּלְמִידִים וְהַתַּלְמִידוֹת הַחֲרוּצִים

التلاميذ والتلميذات المجتهدون

٢ ـ اذا كان الموصوف مضافا فأن الصفة تأتى بعد المضاف اليه مثل :

צְבָא מִצְרַיִם הַגִּבּוֹר — جيش مصر البطل

גַּן הַחַיּוֹת הַגָּדוֹל — حديقة الحيوان الكبيرة

٣ ـ تضاف الصفة الى الموصوف للدلالة على صفة من صفات جسمه أو ذاته مثل נְקִי כַפַּיִם .

نظيف الكفين أو نظيف اليد .

٤ ـ تستعمل الاضافة احيانا للدلالة على الوصف مثل :

כְּלֵי זָהָב — آنية من ذهب

النســــب

تلحق الياء بآخر الاسم للدلالة على نسبته الى شئ أو مكان معين . وفى اغلب الاحيان يطرأ تغيير على آخر الاســـم عندما تلحق به ياء النسب .

فمثلا الاسم מִצְרַיִם " مصر "

عندما تلحق به ياء النسب يصير מִצְרִי بمعنى " مصرى "

وكذلك רוּסְיָה " روسيا " يصير רוּסִי بمعنى " روسى " .

ويصاغ المفرد المؤنث من مثل هذه الاسماء باضافة النهايـة ـִיָּה مع تشديد الياء للعاقل ، والنهاية ـִית لغير العاقل فيقال :

אִשָּׁה רוּסִיָּה	أمرأة روسية
שָׂפָה רוּסִית	لغة روسية

وينتهى جمع المذكر بالنهاية ـִים أو ـִיִּים وجمع المؤنث بالنهاية ـִיּוֹת للعاقل وغيره فيقال רוּסִים أو רוּסִיִּים ، و רוּסִיּוֹת

وهذه بعض الامثلة

الاسم المنسوب اليه	אַנְגְּלִיָּה	גֶּרְמַנְיָה	יְהוּדָה
المفرد المذكر	אַנְגְּלִי	גֶּרְמַנִּי	יְהוּדִי
المفرد المؤنث	אַנְגְּלִיָּה	גֶּרְמַנִּיָּה	יְהוּדִיָּה
أو	אַנְגְּלִית	גֶּרְמַנִּית	יְהוּדִית
جمع المذكر	אַנְגְּלִים	גֶּרְמַנִּים	יְהוּדִים
أو	אַנְגְּלִיִּים	גֶּרְמַנִּיִּים	יְהוּדִיִּים
جمع المؤنث	אַנְגְּלִיּוֹת	גֶּרְמַנִּיּוֹת	יְהוּדִיּוֹת

الاضافـــــة

تستعمل فى اللغة العبرية الحديثة ثلاث طرق لاضافـــة الاسم الى اسم آخر . وهذه الطرق هى :

الطريقة الأولى :

أن يلى المضاف اليه المضاف مباشرة كما هو الحال فـــى اللغة العربية . وتتغير صيغة المضاف فى أغلب الاحيان نتيجـة لهذه الاضافة ، فالاسم דָּבָר " كلام — شئ " مثــلا تتغير صيغته عندما يضاف الى اسم آخر مثل מֶלֶךְ " ملك " فيقال : דְּבַר הַמֶּלֶךְ " كلام الملك " هنا صارت فتحة الدال الطويلة سكونا ، وفتحة الباء الطويلـــة فتحة قصيرة . وكذلك الاسم פֶּה " فم " عندما يضـــاف الى اسم آخر تصير الهاء ياءا مثل פִּי הַיֶּלֶד " فم الولد " . والغرض من هذا التغيير هو تقصير حركات المضاف ، لان المضاف والمضاف اليه يعتبران كلمة واحدة .

ولا تتغير صيغة المضاف فى بعض الأحيان مثل :

מֶלֶךְ " ملك " מֶלֶךְ מִצְרַיִם " ملك مصر "

סֵפֶר " كتاب " סֵפֶר הַתּוֹרָה " كتاب التوراة "

نلاحظ ان صيغتى الاسمين المضافين מֶלֶךְ و סֵפֶר

لم تتغيرا فى حالة الاضافة .

واذا كان المضاف مفردا مذكرا اقتصر التغيير على حركات الاسم فقط ويتضح هذا من اضافة الاسمين דָּבָר و פֶּה اللذين سبق ذكرهما . واذا كان مفردا موءنثا ينتهى بالنهايـة ָה قلبت الهاء تاء، وصارت الفتحة الطويلة السابقة لهـا فتحة قصيرة فى بعض الاحيان وكسرة قصيرة ممالة فى أحيان أخـرى، مثل :

מַמְלָכָה "حكومة" מַמְלֶכֶת יִשְׂרָאֵל "حكومة اسرائيل"
פָּרָה "بقرة" פָּרַת הָאִכָּר "بقرة الفلاح"

واذا كان المضاف جمع مذكر حذفت ميم الجمع ، وصـارت نهاية هذا الجمع ـֵי بدلا من ـִים مثل :

דְּבָרִים "كلام" דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ "كلام الملك"
סוּסִים "حصن" סוּסֵי הָאִישׁ "حصن الرجل"

ونلاحظ أن التغيير فى דְּבָרִים نتيجـة للاضافة لم يقتصر على نهاية الجمع فقط بل تعداه الى حركـات الاسم الأخرى ، فقد صارت الفتحة الطويلة سكونا . أما التغيير فى صيغة الجمع סוּסִים فقد اقتصر على نهاية الجمـع فقط .

واذا كان المضاف جمع موءنث فأن نهاية الجمع וֹת لا تحذف بل تظل على حالها . أما حركات الاسم فأنها تتغـير

فى بعض الأحيان مثل :

יְלָדוֹת " بنات " יַלְדוֹת הָאִישׁ " بنات الرجل "

ولكنها لا تتغير فى أحيان أخرى مثل :

תַּלְמִידוֹת " تلميذات "

תַּלְמִידוֹת בֵּית הַסֵּפֶר " تلميذات المدرسة "

פָּרוֹת " بقرات " פָּרוֹת הָאִכָּר " بقرات الفلاح "

ويعرف بالهاء المضاف اليه فقط دون المضاف لانه معرف بالاضافة ، فلا يحتاج الى تعريف .

أمثلة :

רֹאשׁ הַמֶּמְשָׁלָה رئيس الحكومة أو رئيس الوزراء

נְשִׂיא הַמְּדִינָה رئيس الدولة

الطريقة الثانية : استعمال שֶׁל

كلمة שֶׁל مركبة من عنصرين هما اسم الموصول שׁ والحرف المتصل بها (اللام) و שׁ اختصار אֲשֶׁר . وشددت اللام فى שֶׁל * نتيجة لاختصار اسم الموصول . (قبل التغيير)

وتوضع كلمة שֶׁל بين المضاف والمضاف اليه . وفى هذه الحالة يجب تعريف كل منهما ، مثل :

הַסֵּפֶר שֶׁל הַתַּלְמִיד " كتاب التلميذ "

הַפָּרָה שֶׁל הָאִכָּר " بقرة الفلاح "

הַתַּלְמִידִים שֶׁל בֵּית הַסֵּפֶר — تلاميذ المدرسة .

הַפָּרוֹת שֶׁל הָאִכָּר — بقرات الفلاح .

ونلاحظ ان שֶׁל لا تتغير . وكذلك لا تتغير صيغة المضاف مطلقا .

واذا كان المضاف اليه ضميرا فانه يصرف مع שֶׁל على النحو التالى :

הַסּוּס שֶׁלִּי	حصانى
~ שֶׁלְּךָ	حصانكَ
~ שֶׁלָּךְ	حصانكِ
~ שֶׁלּוֹ	حصانه
~ שֶׁלָּהּ	حصانها
~ שֶׁלָּנוּ	حصاننا
~ שֶׁלָּכֶם	حصانكم
~ שֶׁלָּכֶן	حصانكن
~ שֶׁלָּהֶם	حصانهم
~ שֶׁלָּהֶן	حصانهن

__الطريقة الثالثة__ : استعمال שֶׁל مع اضافة المضاف الى الضمائر .

وهذه الطريقة ليس لها نظير فى اللغة العربية . ويضاف

الى المضاف ضمير يطابق المضاف اليه من حيث التذكير والتأنيث ، والافراد والجمع . وفى هذه الحالة لا يعرف المضاف بهـــاء التعريف ، ويكتفى بتعريفه باضافة الضمير اليه .

أمثلة :

סִפְרוֹ שֶׁל הַתַּלְמִיד	" كتاب التلميذ "
סִפְרָהּ שֶׁל הַתַּלְמִידָה	" كتاب التلميذة "
סִפְרָם שֶׁל הַתַּלְמִידִים	" كتاب التلاميذ "
סִפְרָן שֶׁל הַתַּלְמִידוֹת	" كتاب التلميذات "

اضافة الاسم الى الضمير

يضاف الاسم الى الضمير كما يضاف الى الاسم الظاهر .

وفى أغلب الاحيان تتغير صيغته نتيجة لهذه الاضافة . فالاسم דָּבָר مثلا يضاف الى الضمير على النحو التالى : דְּבָרִי " كلامى " ، דְּבָרְךָ " كلامكَ " . . . .

فهنا صارت الفتحة الطويلة فى الدال سكونا . وكذلك الاسم סֵפֶר " كتاب " يضاف الى الضمير على النحو التالى :

סִפְרִי " كتابى " סִפְרְךָ " كتابكَ "

والاسماء التى تتغير صيغتها عندما تضاف الى الاسم الظاهر تتغير صيغتها عندما تضاف الى الضمير أيضا . وهذا يتضح من اضافة اسم مثل סוּס الى الضمائر، فهو يضاف على النحو التالى :

סוּסִי	حصانى	סוּסֵנוּ	حصاننا
סוּסְךָ	حصانكَ	סוּסְכֶם	حصانكم
סוּסֵךְ	حصانكِ	סוּסְכֶן	حصانكن
סוּסוֹ	حصانه	סוּסָם	حصانهم
סוּסָהּ	حصانها	סוּסָן	حصانهن

ومن الملاحظ ان السكون مسموع (أو متحرك) فى

סוּסְךָ و סוּסְכֶם و סוּסְכֶן

ولهذا ينطق الحرف التالى له خاء ولا ينطق كافا .

واذا كان الاسم المضاف الى الضمائر مفردا مؤنثا ينتهى بعلامة التأنيث ָה فأن الهاء تصير تاء . ويتضح هذا من اضافة الاسم דּוֹדָה مثلا الى الضمائر :

דּוֹדָתִי	عمتى أو خالتى	דּוֹדָתֵנוּ	عمتنا
דּוֹדָתְךָ	عمتكَ	דּוֹדַתְכֶם	عمتكم
דּוֹדָתֵךְ	عمتكِ	דּוֹדַתְכֶן	عمتكن
דּוֹדָתוֹ	عمته	דּוֹדָתָם	عمتهم
דּוֹדָתָהּ	عمتها	דּוֹדָתָן	عمتهن

وتحذف ميم جمع المذكر عندما يضاف الى الضمير :

סוּסַי	حصنى	סוּסֵינוּ	حصننا
סוּסֶיךָ	حصنكَ	סוּסֵיכֶם	حصنكم
סוּסַיִךְ	حصنكِ	סוּסֵיכֶן	حصنكن
סוּסָיו	حصنه	סוּסֵיהֶם	حصنهم
סוּסֶיהָ	حصنها	סוּסֵיהֶן	حصنهن

ولا تلفظ الياء فى סוּסָיו ، فتلفظ هذه الكلمة سوساو ". وعندما يضاف جمع المؤنث الى الضمير لا يحذف أى حرف من نهاية الجمع ـ וֹת بل تظل هذه النهاية كما هى ، وتقحم الياء ، وهى نهاية جمع المذكر المضاف بين النهاية וֹת والضمائر المتصلة على النحو التالى :

דּוֹדוֹתַי عماتي   דּוֹדוֹתֵינוּ عماتنا

דּוֹדוֹתֶיךָ عماتكَ   דּוֹדוֹתֵיכֶם عماتكم

דּוֹדוֹתַיִךְ عماتكِ   דּוֹדוֹתֵיכֶן عماتكن

דּוֹדוֹתָיו عماته   דּוֹדוֹתֵיהֶם عماتهم

דּוֹדוֹתֶיהָ عماتها   דּוֹדוֹתֵיהֶן عماتهن

وعندما يضاف المثنى الى الضمير فأنه يعامل معاملة جمع المذكر تماما مثل :

יָדַיִם يدان   יָדַי يداى   יָדֶיהָ يداها

.... الخ .

والاسم المضاف الى الضمير معرف بالاضافة ولا يجوز ان تدخل هاء التعريف عليه ولكن يجب ان تعرف صفته بهذه الاداة مثل :

יָדְךָ הַחֲזָקָה   يدك القوية .

סוּסִי הַיָּפֶה   حصاني الجميل .

واذا عطف على الاسم المضاف الى الضمير اسم آخر مضاف الى الضمير فأن الضمائر تضاف الى المعطوف والمعطوف عليه ولا يكتفى باضافتها الى احدهما دون الآخر مثل :

הוּא לָקַח אֶת בָּנָיו וְאֶת בְּנוֹתָיו

اخذ ابناءه وبناته .

الحروف

تنقسم الحروف في اللغة العبرية قسمين :

الاول : الحروف التي تكون متصلة دائما بالاسم أو الضمير التالي لها ويسميها اليهود אוֹתִיּוֹת הַיַּחַס أي " حروف النسب " وهي الباء واللام وكاف التشبيه

בְּ ، לְ ، כְּ

الثاني : الحروف التي لا تتصل بالاسم التالي لها ، بل تكون منفصلة عنه دائما، ولكنها تتصل بالضمير لان الضمير لا يمكن ان يكون منفصلا عن الحرف أو الاسم السابق له ..

ومن هذه الحروف לַ، عَל " على " אֶל " الى "

وتشكل حروف القسم الاول بالسكون عادة مثل :

בְּבֵית הַסֵּפֶר יֵשׁ הַרְבֵּה תַּלְמִידִים

يوجد في المدرسة تلاميذ كثيرون

הוּא נָתַן אֶת הַכֶּסֶף לְאִישׁ עָנִי

أعطى النقود لرجل فقير

הוּא עָרוּם כְּשׁוּעָל   هو مخادع كثعلب

واذا كان الحرف التالي لهذه الحروف مشكلا بالسكون شكلت بالحيرق مثل :

הוּא חָכָם כִּשְׁלֹמֹה   هو حكيم مثل سليمان

واذا كان هذا الحرف الساكن هو الياء فأنها تشكل بالحيرق ايضا مع حذف سكون هذه الياء مثل :

יְמֵי הַמֶּלֶךְ ايام الملك

בִּימֵי הַמֶּלֶךְ فى ايام الملك

יְהוּדָה يهوذا

לִיהוּדָה ليهوذا

واذا كان الحرف التالى لها مشكلا بحركة مركبة شكلت بالحركة البسيطة التى فى هذه الحركة المركبة مثل :

אֲרִי أسد כַּאֲרִי كأسد

وتستثنى من هذه القاعدة كلمة אֱלֹהִים فأن الحرف المتصل بها يشكل بالصيره مع حذف حركة الالف المركبة :

לֵאלֹהִים لله בֵּאלֹהִים بالله

واذا كان الاسم الذى تدخل عليه هذه الحروف معرفا بهاء التعريف ، فأن الحرف يشكل بحركة هذه الهاء التى تحذف مثل :

הַשָּׁמַיִם السماء בַּשָּׁמַיִם فى السماء

הָאָדָם الانسان לָאָדָם للانسان

وفى المثال الاول حذفت هاء التعريف ولكن لم يحذف تشديد الشين الناتج عن دخولها على الاسم .

وعندما تتصل هذه الحروف بالضمائر تشكل تشكيلا آخر على النحو التالى :ـ

לִי	لى	בִּי	بى
לְךָ	لكَ	בְּךָ	بكَ
לָךְ	لكِ	בָּךְ	بكِ
לוֹ	له	בּוֹ	به
לָהּ	لها	בָּהּ	بها
לָנוּ	لنا	בָּנוּ	بنا
לָכֶם	لكم	בָּכֶם	بكم
לָכֶן	لكن		بكن
לָהֶם	لهم	בָּהֶם (أو בָּם)	بهم
לָהֶן	لهن	בָּהֶן	بهن

أما الكاف فأنها لا تتصل بالضمائر مثل كاف التشبيه العربية القديمة . وتحل مكانها فى العبرية أداة التشبيه כְּמוֹ التى تقابل أداة التشبية " كما " فى اللغة العربية . وتصرف כְּמוֹ مع الضمائر على النحو التالى :

כָּמוֹנִי	" مثلى "	כָּמוֹנוּ	" مثلنا "
כָּמוֹךָ	" مثلكَ "	כְּמוֹכֶם	" مثلكم "
כָּמוֹךְ	" مثلكِ "	כְּמוֹכֶן	" مثلكن "
כָּמוֹהוּ	" مثله "	כְּמוֹהֶם	" مثلهم "
כָּמוֹהָ	" مثلها "	כְּמוֹהֶן	" مثلهن "

وتستعمل כְּמוֹת فى العبرية الحديثة بدلا من

כְּמוֹ ، وتصرف مع الضمائر على النحو التالى :

כְּמוֹתִי	مثلى	כְּמוֹתֵנוּ	مثلنا
כְּמוֹתְךָ	مثلكَ	כְּמוֹתְכֶם	مثلكم
כְּמוֹתֵךְ	مثلكِ	כְּמוֹתְכֶן	مثلكن
כְּמוֹתוֹ	مثله	כְּמוֹתָם	مثلهم
כְּמוֹתָהּ	مثلها	כְּמוֹתָן	مثلهن

حروف القسم الثانى : الحروف المنفصلة

تعامل بعض هذه الحروف عندما تتصل بالضمائر معاملة جمع المذكر مثل :

עַל	على	אֶל	الى
עָלַי	علىّ	אֵלַי	الىّ
עָלֶיךָ	عليكَ	אֵלֶיךָ	اليكَ
עָלַיִךְ	عليكِ	אֵלַיִךְ	اليكِ
עָלָיו	عليه	אֵלָיו	اليه
עָלֶיהָ	عليها	אֵלֶיהָ	اليها
עָלֵינוּ	علينا	אֵלֵינוּ	الينا
עֲלֵיכֶם	عليكم	אֲלֵיכֶם	اليكم
עֲלֵיכֶן	عليكن	אֲלֵיכֶן	اليكن
עֲלֵיהֶם	عليهم	אֲלֵיהֶם	اليهم
עֲלֵיהֶן	عليهن	אֲלֵיהֶן	اليهن

الحرف מִן

قد لا يتصل هذا الحرف بالاسم التالي له ، مثل

מִן הָאֱלֹהִים " من الله "

מִן הַמֶּלֶךְ " من الملك "

ويجوز حذف النون فيصير ميما فقط ، ويتصل بالاسم التالي له.وتحرك هذه الميم بالحيرق ويشدد الحرف التالي لها عوضا عن حذف النون مثل :

מִמֶּלֶךְ מִצְרַיִם من ملك مصر

מִבֵּית הַסֵּפֶר من المدرسة

واذا كان الحرف التالي للميم حرفا حلقيا أو راء حركت بالصيره لان الحرف الحلقي لا يشدد مثل :

מֵעִיר " من مدينة "

מֵאִישׁ " من رجل "

وتدخل هذه الميم على الاسم المعرف بهاء التعريف ، وعندئذ تحرك بالصيرة ولا تحذف هاء التعريف مثل

מֵהַבַּיִת " من البيت "

מֵהַמֶּלֶךְ " من الملك "

ويتصل الحرف מִן بالضمائر على النحو التالي :

מִמֶּנִּי	منى	מִמֶּנּוּ	منا
מִמְּךָ	منكَ	מִכֶּם	منكم
מִמֵּךְ	منكِ	מִכֶּן	منكن
מִמֶּנּוּ	منه	מֵהֶם	منهم
מִמֶּנָּה	منها	מֵהֶן	منهن

الفعل הַפֹּעַל

جذر الفعل في اللغة العبرية هو صيغة الفعل الماضي المسند الى ضمير الغائب من الوزن المجرد مثل :

כָּתַב " كتب " אָכַל " أكل "

ويسمى الوزن المجرد בִּנְיָן קַל ومعناها " خفيف " لانه أخف الاوزان . أما الاوزان الاخرى فهي مزيدة بتضعيف أحد الحروف الأصلية أو باضافة حرف من حروف الزيادة الى أصل الفعل مثل :

לִמֵּד علّم من المجرد לָמַד " درس "

נִכְתַּב كُتب من المجرد כָּתַב " كتب "

ومعظم الافعال ثلاثية مثل אָמַר " قال " و כָּתַב " كتب " وبعضها رباعي مثل קִלְקֵל أتلف أو هزّ זִעֲזַע هزّ أو زعزع

לִגְלֵג سخر من

وبعضها خماسي ويكون مشتقا في العادة من أسم أوربي مثل :

טִלְגְרֵף ارسل برقية "

وينقسم الفعل الى متعد ولازم . المتعدى مثل :

הַיֶּלֶד אָכַל אֶת הַתַּפּוּחַ " اكل الولد التفاحة "

واللازم مثل :

הַחַיָּל נָסַע אֶל קָהִיר " سافر الجندى الى القاهرة "

وعدد اوزان الفعل تسعة ثلاثة منها مجردة وستة مزيدة والاوزان
المجردة هي :

١) פָּעַל مثل כָּתַב كتب
אָמַר قال

٢) פָּעֵל مثل כָּבֵד ثَقُل
שָׂנֵא كره

٣) פָּעֹל مثل קָטֹן صَغُر

ويعتبر اليهود هذه الاوزان الثلاثة وزنا واحدا يسمى
בִּנְיַן קַל أي الوزن الخفيف
لانه غير مزيد .

والاوزان المزيدة هي :

١) נִפְעַל ويدل على المطاوعة والبناء للمجهول
مثل נִשְׁבַּר انكسر أو كُسِر من المجرد
שָׁבַר أي كسر
נִכְתַּב كُتِب من المجرد כָּתַב كَتَب

٢) פִּעֵל مزيد بتضعيف عين الفعل .
ويدل غالبا على شدة الحدث
مثل כִּבֵּד ، كرَّم שִׁבֵּר كسَّر
ويدل على التعدية أحيانا مثل לִמֵּד عَلَّم من المجرد
לָמַד تعلَّم גִּדֵּל نمَّى أو كَبَّر من المجرد
גָּדַל كَبُر

٣) פִּעֵל وهو أيضا مزيد بتضعيف عين الفعل .

ويدل على البناء للمجهول من الوزن الثاني مثل :

לֻמַּד عُلِّم שֻׁבַּר كُسِّر

٤) הִפְעִיל

يدل على التعدية مثل :

הִלְבִּישׁ " ألبس " من المجرد לָבַשׁ " لبس "

הִגְדִּיל " كَبَّر " من المجرد גָּדַל " كَبُرَ "

הִכְתִּיב " أملى " من المجرد כָּתַב " كَتَبَ "

٥) הָפְעַל يدل على البناء للمجهول من الوزن الرابع

مثل : הָלְבַּשׁ " أُلْبِس "

הָגְדַּל " كُبِّر " הָכְתַּב " أُمْلِيَ "

٦) הִתְפַּעֵל

مثل :

הִתְהַלֵּךְ " سار — تجول " من المجرد הָלַךְ " ذهب "

הִתְקַשֵּׁר " ارتبط — انضم الى — تآمر على " من المجرد

קָשַׁר " ربط — تآمر على " .

ويتم التعبير الزمني في اللغة العبرية القديمة عن طريق الصيغ الآتية :

١ — <u>صيغة الماضي</u> : وهي أبسط الصيغ وتدل على حدث تم وقوعه في الماضي . وتقابل صيغة الماضي في اللغة العربية.

<u>أمثلة</u> : כָּתַב " كتب " שָׁמַר " حرس "

٢ ـ صيغة المضارع : تدل على حدث يقع فى الزمن الحالى أو سيقع فى المستقبل • وتقابل صيغة المضارع فى اللغة العربية • أمثلة :

יִכְתֹּב يكتب • יִשְׁמֹר يحرس •

٣ ـ صيغة الأمر : تدل على الأمر مثل صيغة الأمر فى اللغة العربية : כְּתֹב أكتب • שְׁמֹר احرس .

٤ ـ صيغة اسم الفاعل : وهى صيغة اسمية تدل على من يقوم بعمل الحدث الذى يدل عليه الفعل. ويقابل اسم الفاعل فى اللغة العربية :

כּוֹתֵב كاتب • שׁוֹמֵר حارس •

ولكل صيغة من هذه الصيغ دلالات أخرى لم أتناولها هنا وسأتناولها فيما بعد • ويخالف التعبير الزمنى فى اللغة العبرية الحديثة التعبير الزمنى فى العبرية القديمة فيما يتعلق ببعض الصيغ ، فهو يتم عن طريق الصيغ الآتية :

١ ـ صيغة الماضى : تقابل صيغة الماضى فى العبرية القديمة •

٢ ـ صيغة المستقبل : تدل على حدث سيحدث فى المستقبل • وهى نفس صيغة المضارع فى العبرية القديمة ، ولكن تطور معناها الى الدلالة على المستقبل •

٣ ـ صيغة الزمن الحالى : تدل على حدث يقع فى الزمن الحالى ،

كما تدل على من يقوم بعمل الحدث . فهى تقابل من حيث الدلالة صيغتى المضارع واسم الفاعل فى العبرية القديمة . ولكنها تقابل من حيث البناء صيغة اسم الفاعل فالاسم כּוֹתֵב معناه فى العبرية القديمة " كاتب " ثم تطورت هذه الدلالة الى المعنى : يكتب أو كاتب فى العبرية الحديثة . وكذلك اسم الفاعل שׁוֹמֵר معناه " حارس " فى العبرية القديمة ثم تطورت هذه الدلالة الى المعنى : يحرس أو حارس فى العبرية الحديثة "

تصريف صيغة الماضي

تصرف صيغة الماضي من الوزن المجرد السالم كما يلى :

الفعل	שָׁמַר	حفظ أو حرس
אֲנִי	שָׁמַרְתִּי	حرستُ
אַתָּה	שָׁמַרְתָּ	حرستَ
אַתְּ	שָׁמַרְתְּ	حرستِ
הוּא	שָׁמַר	حرس
הִיא	שָׁמְרָה	حرستْ
אֲנַחְנוּ	שָׁמַרְנוּ	حرسنا
אַתֶּם	שְׁמַרְתֶּם	حرستم
אַתֶּן	שְׁמַרְתֶּן	حرستن
הֵם	שָׁמְרוּ	حرسوا
הֵן	שָׁמְרוּ	حرسن

ملحوظات :

(١) تضاف الضمائر فى آخر الفعل . وهى تشبه الضمائر العربية .

(٢) فاء الفعل مشكلة بالفتحة الطويلة دائما باستثناء الفعل المسند الى ضمير المخاطبين والمخاطبات فأن فاءه تشكل بالسكون .

(٣) لا تختلف صيغة الماضى المسند الى ضمير الغائبات عـــن صيغة المسند الى ضمير الغائبين على خلاف تصريف الفعل الماضى فى اللغة العربية .

تصريف صيغة المستقبل

تصرف صيغة المستقبل من المجرد الثلاثى السالم كما يلى :

אֲנִי אֶשְׁמֹר	أحرس
אַתָּה תִּשְׁמֹר	تحرس
אַתְּ תִּשְׁמְרִי	تحرسين
הוּא יִשְׁמֹר	يحرس
הִיא תִּשְׁמֹר	تحرس
אֲנַחְנוּ נִשְׁמֹר	نحرس
אַתֶּם תִּשְׁמְרוּ	تحرسو ن
אַתֶּן תִּשְׁמֹרְנָה	تحرسن
הֵם יִשְׁמְרוּ	يحرسون
הֵן תִּשְׁמֹרְנָה	يحرسن

لا تختلف صيغة المستقبل المسند الى ضمير المخاطبات عن صيغة المستقبل المسند الى ضمير الغائبات على خلاف تصريف الفعل المضارع فى اللغة العربية اذ تفوق هذه اللغة بين الصيغتين فيقال تحرسن للمخاطبات ويحرسن للغائبات .

تصريف صيغة الأمـــر

يُصاغ فعل الأمر في اللغة العبرية بحذف حرف المضارعـــة من صيغة المستقبل .

שְׁמֹר	احرس
שִׁמְרִי	احرسي
שִׁמְרוּ	احرسوا
שְׁמֹרְנָה	احرسن

صيغة الزمن الحالي

هذه الصيغة ، كما ذكرنا من قبل ، صيغة اسميـــة . ولهذا تصرف على نمط الأسماء مثل صيغة اسم الفاعل في اللغـــة العربية ، فهي تصرف من الفعل الثلاثي المجرد السالم علـــى النحو التالي :

אֲנִי	כּוֹתֵב	انا كاتب	أو اكتب
אַתָּה		انت كاتب	أو تكتب
הוּא		هو كاتب	أو يكتب
אֲנִי	כּוֹתֶבֶת	انا كاتبة	أو اكتب
אַתְּ		انت كاتبة	أو تكتبين
הִיא		هي كاتبة	أو تكتب

הֵם	כּוֹתְבִים	هم كاتبون	او يكتبون
אֲנַחְנוּ		نحن كاتبون	أو نكتب
אַתֶּם		أنتم كاتبون	أو تكتبون
אֲנַחְנוּ	כּוֹתְבוֹת	نحن كاتبات	أو نكتب
אַתֶּן		أنتن كاتبات	أو تكتبن
הֵן		هن كاتبات	أو يكتبن

وان كانت لام الفعل حرفا حلقيا صرفت صيغة الزمن الحالى على النحو التالى :

الفعل	פָּתַח	فتح
المفرد المذكر	פּוֹתֵחַ	فاتح أو يفتح
المفرد المؤنث	פּוֹתַחַת	فاتحة أو تفتح
جمع المذكر	פּוֹתְחִים	فاتحون أو يفتحون
جمع المؤنث	פּוֹתְחוֹת	فاتحات أو يفتحن

تصريف اسم المفعول

من الفعل المجرد	שָׁמַר	حرس
المفرد المذكر	שָׁמוּר	محروس
المفرد المؤنث	שְׁמוּרָה	محروسة
جمع المذكر	שְׁמוּרִים	محروسون
جمع المؤنث	שְׁמוּרוֹת	محروسات

وهذا مثال للفعل المجرد المنتهى بحرف حلقى :

	פָּתַח	فتح
المفرد المذكر	פָּתוּחַ	مفتوح
المفرد المؤنث	פְּתוּחָה	مفتوحة
جمع المذكر	פְּתוּחִים	مفتوحون
جمع المؤنث	פְּתוּחוֹת	مفتوحات

אֶת

تستعمل אֶת في الجملة الفعلية قبل المفعول به المعرف مثل: הָאִישׁ רָאָה אֶת הַכֶּלֶב. رأى الرجل الكلب. وليس لها معنى أو مقابل في اللغة العربية انها مجرد أداة تسبق المفعول به المعرف. واذا كان المفعول به نكرة لا تسبقه - אֶת مثل:

הָאִישׁ רָאָה כֶּלֶב رأى الرجل كلبا

تدريب:

ترجم الجمل الآتية الى اللغة العربية:

הַמְשָׁרֶתֶת פָּתְחָה אֶת הַדֶּלֶת.

הַתַּלְמִיד כָּתַב אֶת הַשִּׁעוּר.

הָאִכָּר קָנָה אֶת הַפָּרָה.

العـــدد

تشبه الاعداد فى اللغة العبرية نظائرها فى اللغة العربية الى حد كبير • وتختلف الصيغ التى تستعمل للمعدود المذكــر عن تلك التى تستعمل للمعدود المؤنث • وهذه هى الاعداد :

للمعدود المؤنث		للمعدود المذكر	
אַחַת	واحدة	אֶחָד	واحد
שְׁתַּיִם	اثنان	שְׁנַיִם	اثنان
שָׁלֹשׁ	ثلاث	שְׁלֹשָׁה	ثلاثة
אַרְבַּע	أربع	אַרְבָּעָה	أربعة
חָמֵשׁ	خمس	חֲמִשָּׁה	خمسة
שֵׁשׁ	ست	שִׁשָּׁה	ستة
שֶׁבַע	سبع	שִׁבְעָה	سبعة
שְׁמֹנֶה	ثمانى	שְׁמֹנָה	ثمانية
תֵּשַׁע	تسع	תִּשְׁעָה	تسعة
עֶשֶׂר	عشر	עֲשָׂרָה	عشرة
אַחַת עֶשְׂרֵה	احدى عشرة	אַחַד עָשָׂר	احد عشر
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה	اثنتا عشرة	שְׁנֵים עָשָׂר	اثنا عشر
שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה	ثلاث عشرة	שְׁלֹשָׁה עָשָׂר	ثلاثة عشر
אַרְבַּע עֶשְׂרֵה	اربع عشرة	אַרְבָּעָה עָשָׂר	اربعة عشر

חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה	خمس عشرة	חֲמִשָּׁה עָשָׂר	خمسة عشر
שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה	ست عشرة	שִׁשָּׁה עָשָׂר	ستة عشر
שְׁבַע עֶשְׂרֵה	سبع عشرة	שִׁבְעָה עָשָׂר	سبعة عشر
שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה	ثمان عشرة	שְׁמוֹנָה עָשָׂר	ثمانية عشر
תְּשַׁע עֶשְׂרֵה	تشع عشرة	תִּשְׁעָה עָשָׂר	تسعة عشر

ملاحظات :

(١) يوافق العددان ١ ، ٢ المعدود من حيث التذكير والتأنيث .

(٢) تخالف الاعداد من ٣ الى ٩ المعدود من حيث التذكير والتأنيث . فتستعمل صيغة المذكر للمعدود المؤنث وصيغة المؤنث للمعدود المذكر .

(٣) الاعداد من ١١ الى ١٩ تتركب من الآحاد والعدد عشرة .

(٤) يخالف العدد ١٠ المعدود عندما يكون مفردا ويوافقه عندما يكون مركبا مع الاحاد .

أمثلة :

אִישׁ אֶחָד رجل واحد אִשָּׁה אַחַת أمرأة واحدة

שְׁנַיִם אֲנָשִׁים رجلان שְׁתַּיִם נָשִׁים امرأتان

والصيغتان שְׁנֵי ، שְׁתֵּי في حالة الاضافة .

שְׁלֹשָׁה סְפָרִים		ثلاثة كتب
אַרְבַּע תַּלְמִידוֹת		أربع تلميذات

أما اعداد العقود فلها صيغة واحدة للمذكر والمؤنث ، وتتركب بالحاق نهاية جمع المذكر ים بالاحاد باستثناء العدد " عشرون " فأنه جمع العدد " عشرة " وهذه هى اعداد العقود :

עֶשְׂרִים	عشرون	שְׁלֹשִׁים	ثلاثون
אַרְבָּעִים	اربعون	חֲמִשִּׁים	خمسون
שִׁשִּׁים	ستون .	שִׁבְעִים	سبعون
שְׁמוֹנִים	ثمانون	תִּשְׁעִים	تسعون
מֵאָה .	مائة	מָאתַיִם	مائتان
אֶלֶף	ألف	אַלְפַּיִם	الفان
רְבָבָה	عشرة آلاف	שְׁלֹשׁ מֵאוֹת	ثلاثمائة
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים	ثلاثة آلاف	מִלְיוֹן	مليون

ويكون المعدود جمعا بعد الاعداد من ١١ فأكثر مثــــــــــل :

אַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים	احد عشر كوكبا
שְׁלֹשָׁה עָשָׂר סְפָרִים	ثلاثة عشر كتابا -
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה תַּלְמִידִים	اربعة وعشرون تلميذا
שְׁלֹשִׁים וְאַרְבַּע תַּלְמִידוֹת	اربع وثلاثون تلميذة

ولكن الأسماء التي يشيع استعمالها مثل יוֹם " يوم " و
נֶפֶשׁ " نفس " שָׁנָה " سنة " فلها حكم
آخر . انها تأتي في صيغة المفرد في العبرية القديمة مثل :

אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם — اربعة عشر يوما
חֲמִשִּׁים נֶפֶשׁ — خمسون نفسا

أما الكتاب المحدثون فأنهم يميلون الى استعمال صيغة الجمع سواء كان الاسم شائع الاستعمال أو لا ، فيقولون :

אַרְבָּעָה עָשָׂר יָמִים — أربعة عشر يوما
חֲמִשִּׁים שָׁנִים — خمسون سنة

تدريب :

בַּשָּׁנָה אַרְבַּע תְּקוּפוֹת אוֹ שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ. בְּכָל תְּקוּפָה שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים. בַּשָּׁנָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה יָמִים.

בְּכָל חֹדֶשׁ שְׁלֹשִׁים אוֹ שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד יוֹם. הַיּוֹם מִתְחַלֵּק לְעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע שָׁעוֹת. בְּכָל שָׁעָה שִׁשִּׁים דַּקָּה וּבְכָל דַּקָּה שִׁשִּׁים שְׁנִיָּה.

אֲנִי קָם בַּבֹּקֶר בְּשָׁעָה שֶׁבַע וְהוֹלֵךְ לַעֲבוֹדָתִי בְּשָׁעָה שְׁמוֹנֶה. אֲנִי עוֹבֵד חָמֵשׁ שָׁעוֹת עַד שָׁעָה אַחַת אַחֲרֵי הַצָּהֳרַיִם.

شرح الكلمات الصعبة

תְּקוּפָה	فصل	שְׁנִיָּה	ثانية
דַּקָּה	دقيقة	חֹדֶשׁ	شهر
מִתְחַלֵּק	ينقسم	שָׁעָה	ساعة
קָם	يقوم	עֲבוֹדָה	عَمَل
הוֹלֵךְ	يذهب	עָבַד	عمل
הָלַךְ	ذهب	אַחֲרֵי הַצָּהֳרַיִם	بعد الظهر
בֹּקֶר	صباح	שָׁבוּעַ	اسبوع
תְּמוּנָה	صورة	אִכָּר	فلاح
חֹדֶשׁ	شهر	פָּרָה	بقرة

الاستفهام

اداة الاستفهام فى العبرية القديمة هى الهاء التى تشكل بوجه عام بالحركة المركبة (ـֲ) مثل הֲקָרָאתָ אֶת הַסֵּפֶר ؟

هل قرأت الكتاب ؟

واذا كان الحرف التالى للهاء أحد الحروف الحلقية (وهى الألف والحاء والهاء والعين) أو حرفا ساكنا غير حلقى ، فأن هذه الهاء تحرك بالفتحة القصيرة مثل :

הֲכְתַבְתֶּם מִכְתָּב ? هل كتبتم خطابا ؟ (وهنا يشدد الحرف التالى لهاء الاستفهام)

הַאַתָּה הוּא דָוִד ? هل أنت داود ؟

הַחַי עוֹד הַזָּקֵן هل الشيخ مازال حيا ؟

وتحرك هاء الاستفهام بالسيجول اذا كان الحرف التالى لها حرفا حلقيا محركا بالفتحة الطويلة مثل :

הֶהָלַכְתָּ לָעֲבוֹדָה ? هل ذهبت الى عملك؟

وفى اللغة العبرية الحديثة لا تستعمل هاء الاستفهام. ويفهم الاستفهام من سياق الكلام ونغمة المتحدث فمثلا اذا قال شخص لآخر: אַתָּה עוֹלֶה חָדָשׁ ؟ فأن المعنى قد يكون : أنت مهاجر جديد ، فهذا ليس استفهاما ، وقد يكون كذلك : هل أنت مهاجر جديد ؟ ويفهم المعنى المقصود من سياق الكلام .

ومن هذا القبيل : אָכַלְתָּ אֶת הַבָּשָׂר .

بمعنى أكلتَ اللحم أو هل اكلتَ اللحم ؟

ومن اسماء الاستفهام ما يلى :

(١) מִי " من " مثل מִי הוּא הָאוֹרֵחַ הַזֶּה ؟

من هو هذا الضيف ؟

(٢) מָה " ما " مثل מָה הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר עַל הַשֻּׁלְחָן ؟ ما هو الشىء الذى على المنضدة ؟

(٣) כַּמָּה • كم • مثل כַּמָּה יָמִים בַּשָּׁבוּעַ ?
كم يوما فى الاسبوع ؟

(٤) אֵיפֹה • اين • مثل אֵיפֹה אַתָּה גָר ?
أين تقطن ؟

(٥) אַיֵּה • أين • مثل אַיֵּה אָחִיךָ ?
أين أخوك ؟

ويكون الجواب مصدرا بالحرف בְּ فيقال مثلا ردا على هذا السؤال : אָחִי בַּגַּן
أخى فى الحديقة .

(٦) אָנָה (أو לְאָן) • الى أين • مثل
אָנָה (أو לְאָן) הָלַךְ הָאִכָּר ؟ الى أين ذهب الفلاح ؟
ويكون الجواب مصدرا بالحرف אֶל أو לְ فيقال ردا على هذا السؤال : הָאִכָּר הָלַךְ אֶל הַשָּׂדֶה
ذهب الفلاح الى الحقل .

(٧) מֵאַיִן • من أين • مثل
מֵאַיִן אַתָּה ? من أين أنت ؟

تدريب :

מה זה ?

זה שלחן.

מה זאת ?

זאת שמלה לבנה.

מי זה ?

זה איש טוב

האני המורה ?

כן אדוני הוא המורה

כמה אנשים בחדר ?

בחדר ארבעה אנשים

מה על השלחן ?

על השלחן ספר.

מה על הקיר ?

על הקיר תמונה.

אֵיֵה הַסֵּפֶר?

הַסֵּפֶר עַל הַשֻּׁלְחָן.

אֵיפֹה אַתָּה לוֹמֵד?

אֲנִי לוֹמֵד בְּבֵית-הַסֵּפֶר.

בַּחֶדֶר

בַּחֶדֶר שֻׁלְחָן. עַל הַשֻּׁלְחָן מַחְבֶּרֶת וְסֵפֶר. עַל יַד הַשֻּׁלְחָן יוֹשְׁבִים. מְנַחֵם וְרוּת. מְנַחֵם קוֹרֵא וְרוּת כּוֹתֶבֶת. עַל הָרִצְפָּה יוֹשֶׁבֶת רָחֵל הַקְּטַנָּה. גַּם הִיא כּוֹתֶבֶת.

מְנַחֵם אוֹמֵר: רָחֵל, אַתְּ כּוֹתֶבֶת?

רָחֵל אוֹמֶרֶת: כֵּן, אֲנִי כּוֹתֶבֶת.

شرح الكلمات الصعبة

שֻׁלְחָן	منضدة	חֶדֶר	حجرة
מַחְבֶּרֶת	كراسة	סֵפֶר	كتاب
עַל־יַד	بالقرب من	רִצְפָּה	ارضية الحجرة
כֵּן	نعم	לֹא	لا
כָּתַב	كتب	כּוֹתֵב	كاتب أو يكتب
קָרָא	قرأ أو نادى	יָשַׁב	جلس
אָמַר	قال	רוּת	روت
מְנַחֵם	مناحيم	גַּם	ايضا
קָטָן	صغير	קְטַנָּה	صغيرة

التشبيه والتفضيل

تستعمل الكاف للتشبيه مثل : —

הַחַיָּל חָזָק כָּאַרְיֵה — الجندى قوى كالاسد

הָאִשָּׁה יָפָה כַּשּׁוֹשַׁנָּה — المرأة جميلة كالسوسنة

הַנְּיָר לָבָן כַּשֶּׁלֶג — الورق أبيض كالثلج

وتستعمل للدلالة على التفضيل فى اللغة العبرية القديمة الصفة متبوعة بالحرف מִן مثل :

הַסּוּס גָּדוֹל מִן הַחֲמוֹר — الحصان أكبر من الحمار

הַזָּהָב יָקָר מִן הַכֶּסֶף — الذهب أغلى من الفضة

وقد تختصر מִן فتصير מִ مع تشديد الحرف التالى لها للدلالة على حذف النون ، اذا كان هذا الحرف غير حلقى ، وتصير מֵ اذا كان الحرف التالى حرفا حلقيا مثل :

רְאוּבֵן חָכָם מִשִּׁמְשׁוֹן رأوبين أكثر حكمة من شمشون

הַתַּפּוּחַ מָתוֹק מֵהַדְּבַשׁ
التفاحة أحلى من العسل

وفى اللغة العبرية الحديثة تسبق الصفة ب יוֹתֵר (أكثر) أو פָּחוֹת (اقل) مثل :

הָאִשָּׁה יוֹתֵר יָפָה מֵהַשּׁוֹשַׁנָּה.

المرأة اجمل من السوسنة

הַדֹּב פָּחוֹת חָזָק מֵהָאַרְיֵה,

الدب اقل قوة من الاسد

واذا اريد تفضيل الشيء على سائر أفراد الجنس استخدمت أساليب مختلفة هذه بعضها :

١) استعمال حرف الباء أو كلمة בְּכָל أو كلمة מִכָּל.

مثل :

הִיא הָיְתָה הַיָּפָה בַּנָּשִׁים.

كانت اجمل النساء .

אָחִי הוּא הַגִּבּוֹר בְּכָל "מִכָּל" הַחַיָּלִים.

اخي اقوى الجنود

٢) أضافة الصفة الى أسم الجنس أو الجمع مثل :

יוֹסֵף הָיָה קְטֹן בְּנֵי יַעֲקֹב,

كان يوسف أصغر بني يعقوب . فهنا أضفنا الصفة קָטֹן الى جمع المذكر المضاف בְּנֵי

٣) استعمال كلمة בְּיוֹתֵר بعد الصفة أو كلمة הַיּוֹתֵר قبلها مثل :

הִיא הָיְתָה הָאִשָּׁה הַיָּפָה בְּיוֹתֵר

أو הִיא הָיְתָה הָאִשָּׁה הַיּוֹתֵר יָפָה ،

بمعنى ، كانت أجمل النساء • وهذا الاسلوب هو الشائع فى العبرية الحديثة •

الافعال غير السالمــــة

ما ذكرناه فيما مضى هو تصريف الفعل الثلاثى السالـــــم الذى سلمت حروفه من العلة . ولكن ثمة أفعال أخرى أحــــــد حروفها حرف علة أو حرف مضعف أو حرف حلقى . وهى تصـــرف على نحو خاص يخالف تصريف الفعل الثلاثى السالم . ويمكـــن تقسيمها الى :

١ ـ افعال فاؤها ألف :

مثل אָכַל " أكل " אָמַר " قال ".

وهى تقابل الافعال المهموزة الفاء في اللغة العربية مثـــل أكل وأمر .

٢ ـ أفعال نونية الفاء :

مثل נָפַל " سقط " נָתַן " اعطى ".

فهذه الافعال تسقط نونها فى المستقبل والأمر .

٣ ـ أفعال يائية الفاء :

مثل יָלַד . "ولد " יָשַׁב " جلس " .

وهى تقابل الافعال اليائية الفاء أو الواوية الفاء فى اللغـــة العربية مثل يئس وولد وورث .

٤ ـ أفعال معتلة العين بالواو :

مثل קָם " قام " و עָף " طار " .

٥ ـ أفعال معتلة العين بالياء :

مثل שָׂם " وضع " و שָׁר " غنى "

٦ ـ أفعال هائية اللام :

مثل גָּלָה " صفق او هاجر "

שָׁתָה " شـــــرب "

وهى تقابل الافعال المعتلة اللام فى اللغة العربية مثـــل علا ورمى .

٧ ـ أفعال لامها ألف :

مثل קָרָא " قرأ " و מָצָא " وجد "

وهى تقابل الافعال المهموزة اللام فى اللغة العربيـــة مثل قرأ وطرأ .

٨ ـ أفعال مضعفة العين :

مثل סָבַב " دار حول " و חָגַג " احتفل به "

٩ ـ أفعال ذات حرف حلقى :

أ ـ فاؤها حرف حلقى :

مثل : עָבַר " عبر " و עָמַד " وقف "

ب ـ عينها حرف حلقى :

مثل : שָׁאַל " سأل " و שָׁחַט " ذبح " م

جـ ـ لامها حرف حلقى :

مثل : פָּתַח "فتح" و שָׁמַע "سمع" .

وقد تجتمع فى الفعل الواحد خاصيتان من الخصائص سالفة الذكر

مثل :

נָשָׂא "حمل" فهذا الفعل نونى الفاء ومهموز اللام .

עָלָה "هاجر ـ صعد" فعل هائى اللام وفاؤه حرف حلقى هو العين .

تصريف سائر الأوزان السبعة

وزن נִפְעַל

	الماضي	المستقبل	الامر
أنا	נִשְׁבַּרְתִּי	אֶשָּׁבֵר	
أنت	נִשְׁבַּרְתָּ	תִּשָּׁבֵר	הִשָּׁבֵר
أنت	נִשְׁבַּרְתְּ	תִּשָּׁבְרִי	הִשָּׁבְרִי
هو	נִשְׁבַּר	יִשָּׁבֵר	
هي	נִשְׁבְּרָה	תִּשָּׁבֵר	
نحن	נִשְׁבַּרְנוּ	נִשָּׁבֵר	
أنتم	נִשְׁבַּרְתֶּם	תִּשָּׁבְרוּ	הִשָּׁבְרוּ
أنتن	נִשְׁבַּרְתֶּן	תִּשָּׁבַרְנָה	הִשָּׁבַרְנָה
هم	נִשְׁבְּרוּ	יִשָּׁבְרוּ	
هن	נִשְׁבְּרוּ	תִּשָּׁבַרְנָה	

ملاحظات :

١ ـ تحذف نون الفعل الزائدة في المستقبل وتشدد فاؤه عوضا عن هذا الحذف .

٢ ـ تحذف نون الفعل الزائدة فى الأمر ايضا وتشدد فاوءه عوضا عن هذا الحذف ، مع اضافة هاء زائدة فى أوله .

٣ ـ تستعمل صيغة الزمن الحالى من هذا الوزن لأنه ليس قاصرا على الدلالة على البناء للمجهول بل تدل بعض أفعاله على المعلوم أيضا مثل :

זָהַר " برق ـ لمع " נִזְהַר " احترس ـ تجنب "

פָּרַד " قسم ـ جزأ " נִפְרַד " افترق ـ انفصل "

وهذا هو تصريف صيغة الزمن الحالى :

المفرد المذكر נִשְׁבָּר جمع المذكر נִשְׁבָּרִים

المفرد المؤنث נִשְׁבֶּרֶת جمع المؤنث נִשְׁבָּרוֹת

وتستعمل فى اللغة العبرية القديمة الصيغة נִשְׁבָּרָה ؛ مكان الصيغة נִשְׁבֶּרֶת

وزن פִּעֵל

هذا الوزن مضعف العين . ويدل فى الغالب على شدة وقوع الحدث أو كثرة وقوعه ـ مثل :

שָׁבַר " كسر " שִׁבֵּר " كسّر "

שָׁאַל " سأل " שִׁאֵל " ألح فى السؤال "

ويدل في بعض الأحيان على التعدية مثل :

לָמַד تعلم   לִמֵּד علَّم

ويصرف على النحو التالي :

	الماضي	المستقبل	الامر
أنا	דִּבַּרְתִּי	אֲדַבֵּר	
أنتَ	דִּבַּרְתָּ	תְּדַבֵּר	דַּבֵּר
أنتِ	דִּבַּרְתְּ	תְּדַבְּרִי	דַּבְּרִי
هو	דִּבֵּר	יְדַבֵּר	
هي	דִּבְּרָה	תְּדַבֵּר	
نحن	דִּבַּרְנוּ	נְדַבֵּר	
أنتم	דִּבַּרְתֶּם	תְּדַבְּרוּ	דַּבְּרוּ
أنتن	דִּבַּרְתֶּן	תְּדַבֵּרְנָה	דַּבֵּרְנָה
هم	דִּבְּרוּ	יְדַבְּרוּ	
هن	דִּבְּרוּ	תְּדַבֵּרְנָה	

ملاحظات :

١ – يحرك حرف المضارعة بالسكون دائما ما عدا الألف في المضارع المسند الى ضمير المتكلم فأنها تحرك بالحركة

المركبة (؛ ـ) .

٢ ـ يصاغ فعل الأمر بحذف حرف المضارعة .

الزمن الحالى

المفرد المذكر מְדֻבָּר جمع المذكر מְדֻבָּרִים
المفرد المؤنث מְדֻבֶּרֶת جمع المؤنث מְדֻבָּרוֹת
وتستعمل فى اللغة العبرية القديمة الصيغة מְדֻבָּרָה ؛

وزن פֻּעַל

هذا الوزن هو المبنى للمجهول من وزن פִּעֵל
ولدلالته على المبنى للمجهول لا يستعمل منه فعل الأمر
أو اسم الفاعل ويصرف على النحو التالى :

	الماضي	المستقبل .
أنا	שֻׁבַּרְתִּי	אֲשֻׁבַּר
أنت	שֻׁבַּרְתָּ	תְּשֻׁבַּר
أنت	שֻׁבַּרְתְּ	תְּשֻׁבְּרִי
هو	שֻׁבַּר	יְשֻׁבַּר
هي	שֻׁבְּרָה	תְּשֻׁבַּר

	الماضي	المستقبل
نحن	שָׁבַרְנוּ	נִשְׁבַּר
أنتم	שְׁבַרְתֶּם	תִּשְׁבְּרוּ
أنتن	שְׁבַרְתֶּן	תִּשְׁבַּרְנָה
هم	שָׁבְרוּ	יִשְׁבְּרוּ
هن	שָׁבְרוּ	תִּשְׁבַּרְנָה

ملاحظات :

١ ــ يحرك حرف المضارعة بالسكون دائما ما عدا الألف فى المضارع المسند الى ضمير المتكلم ، فأنها تحرك بالحركة المركبـــة (ـֲ) .

٢ ــ تكتب الشرورق (וּ) مكان الـ ـֻ (قبوص) فـى تصريفات هذا الفعل فى اللغة العبرية الحديثة .

اسم المفعـــول

المفرد المذكر מְשֻׁבָּר جمع المذكر מְשֻׁבָּרִים
المفرد المؤنث מְשֻׁבֶּרֶת جمع الاناث מְשֻׁבָּרוֹת
وتستعمل الصيغة מְשֻׁבָּרָה فى اللغة العبريـــة القديمة .

وزن הִפְעִיל

	الماضي	المستقبل	الامر
أنا	הִגְדַּלְתִּי	אַגְדִּיל	
أنت	הִגְדַּלְתָּ	תַּגְדִּיל	הַגְדֵּל
أنت	הִגְדַּלְתְּ	תַּגְדִּילִי	הַגְדִּילִי
هو	הִגְדִּיל	יַגְדִּיל	
هي	הִגְדִּילָה	תַּגְדִּיל	
نحن	הִגְדַּלְנוּ	נַגְדִּיל	
أنتم	הִגְדַּלְתֶּם	תַּגְדִּילוּ	הַגְדִּילוּ
أنتن	הִגְדַּלְתֶּן	תַּגְדֵּלְנָה	הַגְדֵּלְנָה
هم	הִגְדִּילוּ	יַגְדִּילוּ	
هن	הִגְדִּילוּ	תַּגְדֵּלְנָה	

ملاحظات :

تسقط الهاء الزائدة عندما يصرف هذا الوزن فى المستقبل : יַגְדִּיל ، תַּגְדִּיל ... ولكنها تظهر فى فعل الامر : הַגְדֵּל ....

الزمن الحالـــى

المفرد المذكر מַגְדִּיל جمع المذكر מַגְדִּילִים

المفرد المؤنث מַגְדִּילָה جمع المؤنث מַגְדִּילוֹת

وتستعمل الصيغة מַגְדֶּלֶת أيضا فـى اللغة العبرية الحديثة ٠

وزن הָפְעַל

هذا الوزن هو المبني للمجهول من وزن הִפְעִיל ولدلالته على المبنى للمجهول لا يستعمل منه فعل الأمر أو اسـم الفاعل ٠ ويصرف على النحو التالى :

	الماضي	المستقبل
أنا	הָגְדַּלְתִּי	אָגְדַּל
أنتَ	הָגְדַּלְתָּ	תָּגְדַּל
أنتِ	הָגְדַּלְתְּ	תָּגְדְּלִי
هو	הָגְדַּל	יָגְדַּל
هي	הָגְדְּלָה	תָּגְדַּל
نحن	הָגְדַּלְנוּ	נָגְדַּל
أنتم	הָגְדַּלְתֶּם	תָּגְדְּלוּ

	الماضي	المستقبل
أنتن	הָגְדַלְתֶּן	תָּגְדַלְנָה
هم	הָגְדְלוּ	יָגְדְלוּ
هن	הָגְדְלוּ	תָּגְדַלְנָה

ملاحظات :

١ ــ تسقط الهاء الزائدة عندما يصرف في المستقبل فيقـــــال

יָגְדַל . יְהָגְדַל .

٢ ــ تكتب الشوروق (וּ) مكان الـ ָ (قامص حاطوف)

في تصريفات هذا الفعل في اللغة العبرية الحديثة .

اسم المفعـول

المفرد المذكر מָגְדָל   جمع المذكر מָגְדָלִים

المفرد المؤنث מָגְדֶלֶת   جمع المؤنث מָגְדָלוֹת

وتستعمل الصيغة מָגְדָלָה في اللغة العبريـــة القديمة .

وزن הִתְפַּעֵל

يصرف على النحو التالى :

	الماضي	المستقبل	الامر
أنا	הִתְקַדַּשְׁתִּי	אֶתְקַדֵּשׁ	
أنت	הִתְקַדַּשְׁתָּ	תִּתְקַדֵּשׁ	הִתְקַדֵּשׁ
أنت	הִתְקַדַּשְׁתְּ	תִּתְקַדְּשִׁי	הִתְקַדְּשִׁי
هو	הִתְקַדֵּשׁ	יִתְקַדֵּשׁ	
هى	הִתְקַדְּשָׁה	תִּתְקַדֵּשׁ	
نحن	הִתְקַדַּשְׁנוּ	נִתְקַדֵּשׁ	
أنتم	הִתְקַדַּשְׁתֶּם	תִּתְקַדְּשׁוּ	הִתְקַדְּשׁוּ
أنتن	הִתְקַדַּשְׁתֶּן	תִּתְקַדֵּשְׁנָה	הִתְקַדֵּשְׁנָה
هم	הִתְקַדְּשׁוּ	יִתְקַדְּשׁוּ	
هن	הִתְקַדְּשׁוּ	תִּתְקַדֵּשְׁנָה	

ملاحظات :

١ ــ يصاغ هذا الوزن بالحاق הִתְ بأول الوزن פִּעֵל

٢ ــ يقابل الوزن " نفعل " فى اللغة العربية .

٣ ـ اذا كانت فاء الفعل أحد حروف الصفير الآتية :

ש - שׂ - ס فأن التاء في " הת " تأتي بعد فاء الفعل مثل :

הִשְׁתַּמֵּר " تحفظ ـ احترس من " مكان הִתְשַׁמֵּר من الثلاثي المجرد שָׁמַר " حرس " הִסְתַּתֵּר " اختبأ "

واذا كانت فاء الفعل صادا فأن التاء تقلب طاءا مثل :

הִצְטַדֵּק " تبرأ " مكان הִתְצַדֵּק

واذا كانت فاء الفعل زايا فأن التاء تقلب دالا مثل

הִזְדַּקֵּן " شاخ " من المجرد זָקֵן

٤ ـ اذا كانت فاء الفعل ת أو ט أو ד فأن التاء الزائدة تماثل هذا الحرف وتدغم فيه مثل :

הִטַּהֵר " تطهر " مكان הִתְטַהֵר

٥ ـ تسقط هاء " הת " عندما يصرف في المستقبل .

وتظهر في فعل الأمر .

٦ ـ بطل استعمال هذا الوزن في العبرية الحديثة ، ويستعمل مكانه وزن נִתְפַּעֵל الذي لم يكن معروفا في العبرية القديمة .

أمثلة :

נִתְקַבֵּל	• قُبِل •	נִתְמַזֵּג	• امتزج •
נִצְטָרֵף	• انضم •		

النصوص

מִלּוֹן הַשִּׁעוּרִים

قاموس الدروس

מַה ماذا

זֶה هذا

זֹאת هذه

אֵלֶּה هؤلاء

בַּיִת بيت

מְכוֹנִית سيارة

כַּדּוּר رصاصة - كرة

בֵּן ابن [عُمَر]

דּוֹד عم - خال

דּוֹדָה عمة - خالة

בֶּן־דּוֹד ابن عم - ابن خال

בַּת־דּוֹד ابنة عم - ابنة خال

פָּקִיד موظف

פְּקִידִים موظفون.

מוֹרֶה مدرس - معلم

מוֹרָה مُدَرِّسة - معلمة

מִי مَنْ

אֲנִי أنا

אַתָּה أنتَ

הוּא هو

דּוֹדִי عمى - خالى

דּוֹדָתִי عمتى - خالتى

ص 115

שֵׁם اسم

לִי لِيَ

בַּת ابنة

שְׁמוֹ اسمه

שְׁמָהּ اسمها

גַּם הוּא هو أيضاً

אָח أخ

קָצִין ضابط

בְּנִי ابنى

בִּתִּי ابنتى

ص 116

יָפֶה جميل

יָפָה جميلة

מַר سيد

שָׂפָה لغه

מוֹרֶה مدرس

מוֹרִי مدرسى

מוֹרְךָ مدرسكَ

עִבְרִית عبرى

אֲנִי לוֹמֵד أنا أتعلم

אֲנִי מְלַמֵּד أنا أُعلم

ص 121

מַה ماذا

מָתַי متى

הָיָה كان

שֵׁם إسم

שְׁמִי إسمى

שְׁמוֹ إسمه

שִׁמְךָ إسمكَ

מִי לוֹמֵד من يتعلم

שֶׁלִּי مِلكى

שֶׁלְּךָ ملككُ

מִשְׂרָד مكتب

בָּא حضر

אַתָּה בָּאתָ حضرتَ

כְּדֵי לִלְמוֹד لكى يتعلم

גַּם أيضا

גֶּבֶר رجل

גְּבֶרֶת آنسه- سيدة

יֶלֶד ولد - صبى	לָהּ בַּת־דוֹד لها ابنة خال
יַלְדָּה صبية -	תַּלְמִיד تلميذ
קָטָן صغير	תַּלְמִידָה تلميذة
אָב أب .. والد	מִצְרִי مصري
אֵם أم .. والدة	מִצְרִיָּה مصرية
וְגַם وأيضاً	לוֹמֵד يتعلم . دارس
הוֹרִים والدان	מְלַמֵּד يُعَلِّم . يُدَرِّس / مدرس
ص 117	הַמְּלַמֵּד المعلم
אָחוֹת أخت	מְלַמֵּד يُعَلِّم
לוֹ בֵּן־דוֹד له ابن عم	הַלּוֹמֵד לוֹמֵד الدارس يتعلم

מַה זֶה ...? זֶה בַּיִת

מַה זֹאת ...? זֹאת מְכוֹנִית

מָה אֵלֶּה ...? אֵלֶּה כַּדּוּרִים

מִי זֶה זֶה בֶּן דּוֹדִי

מִי זֹאת זֹאת בַּת-דּוֹדִי

מִי אֵלֶּה אֵלֶּה פְּקִידִים

מִי אֲנִי אַתָּה הַמּוֹרֶה

מִי הוּא הוּא דּוֹדִי

מִי הִיא הִיא דּוֹדָתִי

לִי בֵּן שְׁמוֹ סָמִיר

לִי בַּת שְׁמָהּ סָמִירָה.

בִּתִּי סָמִירָה מוֹרָה.

בְּנִי סָמִיר גַּם הוּא

מוֹרֶה... לִי אָח קָצִין.

לִ בֶּן־דּוֹד טַיָּס

הָנִי לוֹ דוֹד וְגַם לוֹ

דוֹדָה... מְנָא לָה דוֹד

וְלָה גַם דוֹדָה..

הָנִי לוֹ אָח וְלוֹ גַם

אָחוֹת... הָנִי לוֹ בֵּן

דוֹד... מְנָא לָה בַּת דוֹד

זֶה תַלְמִיד מְעֻלֶּי

הַתַלְמִיד לוֹמֵד

זֹאת מוֹרָה מְעֻלָּה

הַמּוֹרָה מְלַמֶּדֶת

הַמְלַמֵּד מְלַמֵּד

הַלּוֹמֵד לוֹמֵד

אֲנִי מוֹרֶה אֲנִי מְלַמֵּד

שֵׁם הַבֵּן הַיָּפֶה הָנִי.

שֵׁם הַבַּת הַיָּפָה מֻנָא.

הָנִי יֶלֶד קָטָן.

מֻנָא יַלְדָּה קְטָנָה.

הָנִי לוֹ אָב וְגַם לוֹ אֵם

גַּם מֻנָא לָהּ הוֹרִים

הַשִּׁעוּר הָרִאשׁוֹן
الدرس الأول

מוֹרֶה וְתַלְמִיד
مدرس و تلميذ

1- עֶרֶב טוֹב אָדוֹן חַסַן
2- עֶרֶב טוֹב אָדוֹן מַסְעוּד
3- מַה שְּׁלוֹמְךָ הַיּוֹם..?
4- תּוֹדָה טוֹב מְאֹד
5- וּמַה שְּׁלוֹמְךָ אַתָּה...?
6- לֹא רַע..תּוֹדָה
7- בֹּא הֵנָּה..שֵׁב כָּאן
8- עַכְשָׁו אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהַתְחִיל אֶת הַשִּׁעוּר הָרִאשׁוֹן. אַתָּה מֵבִין..?
9- כֵּן..אֲנִי מוּכָן אֲדוֹנִי הַמּוֹרֶה

מוֹרֶה וְתַלְמִיד

הַשִּׁעוּר הָרִאשׁוֹן

10 — הַקְשֵׁב נָא ... שִׂים לֵב

11 — אֲנִי מַר חַסַן

12 — אַתָּה אָדוֹן מַסְעוּד

13 — אֲנִי הַמּוֹרֶה ... אֲנִי מוֹרֶה הַשָּׂפָה הָעִבְרִית.

14 — אַתָּה הַתַּלְמִיד

15 — אַתָּה תַלְמִידִי

16 — אֲנִי מוֹרְךָ

17 — אַתָּה לוֹמֵד עִבְרִית

18 אֲנִי מְלַמֵּד עִבְרִית

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת

מַה לוֹמֵד הַתַּלְמִיד...
הַתַּלְמִיד לוֹמֵד עִבְרִית
מִי מְלַמֵּד עִבְרִית..
הַמּוֹרֶה מְלַמֵּד עִבְרִית
מַה מְלַמֵּד הַמּוֹרֶה..?
הַמּוֹרֶה מְלַמֵּד עִבְרִית
שֵׁם הַמּוֹרֶה מַסְעוּד...?
לֹא...שֵׁם הַמּוֹרֶה חַסַּן
הַמּוֹרֶה שְׁמוֹ חַסַּן
הַתַּלְמִיד מַה שְּׁמוֹ..?
הַתַּלְמִיד שְׁמוֹ מַסְעוּד

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת

أسئلة وأجوبة

מָה אַתָּה לוֹמֵד ...؟

אֲנִי לוֹמֵד עִבְרִית

מָתַי הָיָה הַשִּׁעוּר הָרִאשׁוֹן..؟

הַיּוֹם הָיָה הַשִּׁעוּר הָרִאשׁוֹן

מַה שְּׁמִי

שִׁמְךָ מַר חַסַּן

מַה שֵּׁם הַמּוֹרֶה..؟

שֵׁם הַמּוֹרֶה חַסַּן

מַה שֵּׁם הַתַּלְמִיד

שֵׁם הַתַּלְמִיד מַסְעוּד

מִי לוֹמֵד..

הַתַּלְמִיד לוֹמֵד

מוֹרֶה וְתַלְמִיד

הַשִּׁעוּר הַשֵּׁנִי

الدرس الثاني

1- אַתָּה בַּבַּיִת שֶׁלִּי

2- אַתָּה בַּמִּשְׂרָד שֶׁלִּי

3- אַתָּה בְּבֵיתִי

4- אַתָּה בְּמִשְׂרָדִי

5- אַתָּה בָּאתָ אֵלַי

6- אַתָּה בָּאתָ אֵלַי כְּדֵי

7- לִלְמוֹד אֶת הַשָּׂפָה הָעִבְרִית

8- אֲנִי גֶּבֶר

9- אַתָּה גַּם גֶּבֶר

10- אֲנַחְנוּ שְׁנֵי גְּבָרִים

11- אַתָּה עֲרָבִי מִצְרִי

12- גַּם אֲנִי עֲרָבִי מִצְרִי

מוֹרֶה וְתַלְמִיד

הַשִּׁעוּר הַשֵּׁנִי

אֲנַחְנוּ שְׁנֵי עֲרָבִים - 13

אַתָּה מִצְרִי - 14

גַּם אֲנִי מִצְרִי - 15

אֲנַחְנוּ שְׁנֵי מִצְרִיִּים - 16

אַתָּה קָהִירִי - 17

אֲנִי גַּם קָהִירִי - 18

אֲנַחְנוּ שְׁנֵי קָהִירִיִּים - 19

אַתָּה מִמִּצְרַיִם הַחֲדָשָׁה 20

אֲנִי גַּם מִמִּצְרַיִם הַחֲדָשָׁה 21

אַתָּה מִמִּצְרַיִם הַתַּחְתּוֹנָה 22

אֲבָל אֲנִי מִמִּצְרַיִם הָעֶלְיוֹנָה 23

אֲנִי מֵעִיר הַסֵּכֶר הַגָּבוֹהַּ 24

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת

أسئلة وأجوبة

1 – אֵיפֹה אַתָּה..؟

2 – אֲנִי בַּבַּיִת שֶׁל הַמּוֹרֶה

3 – אֵיפֹה מִשְׂרַד הַמּוֹרֶה...؟

4 – מִשְׂרַד הַמּוֹרֶה בְּבֵית הַמּוֹרֶה

5 – לָמָּה אַתָּה בָּאתָ לַמּוֹרֶה..؟

6 – אֲנִי בָּאתִי אֶל הַמּוֹרֶה כְּדֵי לִלְמוֹד אֶת הַשָּׂפָה הָעִבְרִית

7 – כַּמָּה גְּבָרִים בְּמִשְׂרַד הַמּוֹרֶה..؟

8 – בְּמִשְׂרַד הַמּוֹרֶה שְׁנֵי גְּבָרִים

9 – הַמּוֹרֶה יִשְׂרְאֵלִי הוּא..؟

10 – לֹא.. הַמּוֹרֶה עֲרָבִי הוּא.

11 – גַּם הַתַּלְמִיד עֲרָבִי הוּא.

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת

12 – כַּמָּה עֲרָבִים אֲנַחְנוּ...

13 – אֲנַחְנוּ שְׁנֵי עֲרָבִים.

14 – הַמּוֹרֶה מֵאַיִן הוּא..?

15 – הַמּוֹרֶה מִמִּצְרַיִם הוּא

16 – הַתַּלְמִיד מֵאַיִן הוּא..?

17 – הַתַּלְמִיד גַּם הוּא מִמִּצְרַיִם

18 – אֵיפֹה גָּר הַמּוֹרֶה

19 – הַמּוֹרֶה גָּר בְּמִצְרַיִם הַחֲדָשָׁה

20 – אֵיפֹה גָּר הַתַּלְמִיד

21 – הַתַּלְמִיד גַּם הוּא גָּר בְּמִצְרַיִם־הַחֲדָשָׁה.

22 – מַה הִיא מִצְרַיִם־הַחֲדָשָׁה..?

23 מִצְרַיִם־הַחֲדָשָׁה שְׁכוּנָה בַּקָּהִיר

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת

24 – אֵיפֹה אַתָּה נוֹלַדְתָּ...

25 – אֲנִי נוֹלַדְתִּי בְּמִצְרַיִם

26 – הַתַּחְתּוֹנָה אֲבָל אֲנִי גָּדַלְתִּי
בַּקָּהִיר... אֲנִי לָמַדְתִּי בַּקָּהִיר
וַאֲנִי יוֹשֵׁב בַּקָּהִיר

27 וְאַתָּה אֲדוֹנִי הַמּוֹרֶה אֵיפֹה
אַתָּה נוֹלַדְתָּ..?

28 אֲנִי נוֹלַדְתִּי בְּמִצְרַיִם
הָעֶלְיוֹנָה... אֲבָל אֲנִי גַּם
גָּדַלְתִּי וְלָמַדְתִּי בַּקָּהִיר
וַאֲנִי יוֹשֵׁב בַּקָּהִיר... אַתָּה
וַאֲנִי שְׁנֵי עֲרָבִים מִצְרִיִּים
גָּרִים בִּשְׁכוּנַת מִצְרַיִם הַחֲדָשָׁה

הַשִּׁעוּר הַשְּׁלִישִׁי

الدرس الثالث

1- בּוֹקֶר טוֹב אֲדוֹנִי הַמּוֹרֶה

2- בּוֹקֶר טוֹב אָדוֹן מַסְעוּד..

3- מַה שְּׁלוֹם אֲדוֹנִי הַמּוֹרֶה הַיּוֹם..

4- תּוֹדָה.. תּוֹדָה.. אֲנִי בְּסֵדֶר...

5- וְאַתָּה מַה שְּׁלוֹמְךָ הַיּוֹם..؟

6- בָּרִיא.. אֲנִי בָּרִיא תּוֹדָה לָאֵל..

7- אֲנִי רוֹצֶה לָדַעַת אִם אַתָּה רַעְנָן כְּמוֹ שֶׁהָיִיתָ אֶתְמוֹל...؟

8 אֲנִי רַעְנָן אֲבָל לֹא־כָּל־כָּךְ:

9 אַתָּה עָיֵף הַיּוֹם..؟

10 אֲנִי עָיֵף קְצָת

השעור השלישי

11 למה אינך רענן...
12 למה אתה עיף..?
13 אתה לא ישנת טוב..?
14 אמש הבית היה מלא אורחים...אני ישבתי עם האורחים עד שעה אחת אחרי חצות-לילה...אני לא ישנתי אלא ארבע שעות.
15 אם-כן שעורנו היום לא יהיה ארוך.. השעור היום יהיה קצר..
16 לא..לא..אדוני המורה..אני מוכן ללמוד יותר משעה היום

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת
أسئلة وأجوبة

לָמָּה הַתַּלְמִיד הָיָה רַעֲנָן..
הַתַּלְמִיד הָיָה רַעֲנָן כִּי הוּא יָשַׁן
שְׁמוֹנֶה שָׁעוֹת.

מַה לִּמֵּד אָדוֹן מַסְעוּד הַתַּלְמִיד
בַּשִּׁעוּר הָרְבִיעִי..
מַר מַסְעוּד לִמֵּד יְמֵי הַשָּׁבוּעַ

כַּמָּה יָמִים יֵשׁ בַּשָּׁבוּעַ..
בַּשָּׁבוּעַ יֵשׁ שִׁבְעָה יָמִים

מַה הֵם שְׁמוֹת יְמֵי הַשָּׁבוּעַ..?
יְמֵי הַשָּׁבוּעַ הֵם: יוֹם רִאשׁוֹן
יוֹם שֵׁנִי יוֹם שְׁלִישִׁי יוֹם רְבִיעִי
יוֹם חֲמִישִׁי יוֹם שִׁשִּׁי וְיוֹם שַׁבָּת

הַשִּׁעוּר הַשְּׁלִישִׁי

17 הַמּוֹרֶה וְהַתַּלְמִיד בַּחֶדֶר..

18 הַמּוֹרֶה יוֹשֵׁב עַל הַכִּסֵּא.. גַּם
הַתַּלְמִיד יוֹשֵׁב עַל הַכִּסֵּא.

19 הַחֶדֶר שֶׁאֲנַחְנוּ לוֹמְדִים בּוֹ
הוּא מִשְׂרַד הַמּוֹרֶה... הַחֶדֶר שֶׁבּוֹ
אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים בּוֹ חַלּוֹן אֶחָד
שֻׁלְחַן כְּתִיבָה אֶחָד וּשְׁלוֹשָׁה
כִּסְאוֹת... עַל שֻׁלְחַן הַכְּתִיבָה
רוֹאֶה אֲנִי שְׁנֵי סְפָרִים עִבְרִים
מַחְבֶּרֶת אַחַת... שְׁנֵי עֶפְרוֹנוֹת
עֵט-נוֹבֵעַ אֶחָד.. סַרְגֵּל וְעִתּוֹן
הַבֹּקֶר... עַל הַקִּיר תְּלוּיוֹת
שְׁתֵּי מַפּוֹת וּשְׁתֵּי תְּמוּנוֹת.

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת

הַתַּלְמִיד הָיָה רַעְבָן אוֹ עָיֵף...?

הַתַּלְמִיד הָיָה עָיֵף...

לָמָה הַתַּלְמִיד הָיָה עָיֵף..?

לָמָה לֹא הָיָה רַעְבָן..?

בָּאוּ אוֹרְחִים ..בֵּית-הַתַּלְמִיד

הָיָה מָלֵא אוֹרְחִים שֶׁלֹּא יָצְאוּ מִן

הַבַּיִת אֶלָּא בְּשָׁעָה אַחַת אַחֲרֵי

חֲצוֹת-לַיְלָה...

כַּמָּה שָׁעוֹת יָשַׁן הַתַּלְמִיד..?

הַתַּלְמִיד לֹא יָשַׁן אֶלָּא אַרְבַּע שָׁעוֹת

אַיֵּה הַמּוֹרֶה וְתַלְמִידוֹ...

אַיֵּה הַתַּלְמִיד וּמוֹרוֹ..

הַתַּלְמִיד וּמוֹרוֹ בַּחֶדֶר...בַּמִּשְׂרָד

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת
أسئلة وأجوبة

אֵיפֹה יוֹשֵׁב הַמּוֹרֶה

הַמּוֹרֶה יוֹשֵׁב עַל הַכִּסֵּא

מִי יוֹשֵׁב גַּם עַל הַכִּסֵּא..

גַּם הַתַּלְמִיד יוֹשֵׁב עַל הַכִּסֵּא

כַּמָּה חַלּוֹנוֹת יֵשׁ בַּחֶדֶר

בַּחֶדֶר יֵשׁ חַלּוֹן אֶחָד וְדֶלֶת אַחַת

כַּמָּה שׁוּלְחָנוֹת בַּמִּשְׂרָד...

בַּמִּשְׂרָד יֵשׁ שׁוּלְחַן־כְּתִיבָה אֶחָד..

אַיֵּה הַסְּפָרִים הָעִבְרִים ...

אַיֵּה הַמַּחְבֶּרֶת ...וְאַיֵּה הַכִּסְאוֹת..

אַיֵּה עֵט־הַנּוֹבֵעַ..

אַיֵּה הָעֶפְרוֹנוֹת וְהַסַּרְגֵּל..

אַיֵּה הַמַּפּוֹת וְהַתְּמוּנוֹת

כּוּלָם..כּוּלָם בַּחֶדֶר וְעַל הַשּׁוּלְחָן

הַשִּׁעוּר הָרְבִיעִי .א-

الدرس الرابع

שָׁלוֹם אֲדוֹנִי הַמּוֹרֶה..

שָׁלוֹם וּבְרָכָה

מַה שְׁלוֹם אֲדוֹנִי הַמּוֹרֶה..?

תּוֹדָה לָאֵל .הַכֹּל בְּסֵדֶר...

וְאַתָּה בְּנִי מַה שְׁלוֹמְךָ...?

אֲנִי הַיּוֹם רַעֲנָן מְאֹד

יָשַׁנְתָּ טוֹב...

הַפַּעַם אֲנִי יָשַׁנְתִּי שְׁמוֹנֶה שָׁעוֹת

אִם-כֵּן נַתְחִיל אֶת הַשִּׁעוּר

הַיּוֹם אַתָּה לוֹמֵד שְׁמוֹת יְמֵי

הַשָּׁבוּעַ..

הַיּוֹם יוֹם רִאשׁוֹן..מָחָר יִהְיֶה

יוֹם שֵׁנִי אֶמֶשׁ הָיָה יוֹם שַׁבָּת

הַשִּׁעוּר הָרְבִיעִי ב

أيام الأسبوع

לִפְנֵי יוֹם שַׁבָּת הָיָה יוֹם
שִׁשִּׁי לִפְנֵי יוֹם חֲמִישִׁי
הָיָה יוֹם רְבִיעִי ... לִפְנֵי יוֹם
רְבִיעִי הָיָה יוֹם שְׁלִישִׁי. עַכְשָׁו
אֲנִי חוֹזֵר עַל יְמֵי־הַשָּׁבוּעַ..

יְמֵי הַשָּׁבוּעַ הֵם..

יוֹם רִאשׁוֹן

יוֹם שֵׁנִי

יוֹם שְׁלִישִׁי

יוֹם רְבִיעִי

יוֹם חֲמִישִׁי

יוֹם שִׁשִּׁי

יוֹם שַׁבָּת

הַשִּׁעוּר הַחֲמִישִׁי "الدرس الخامس"

הַנִּצָּחוֹן הַהִסְטוֹרִי - الانتصار التاريخي

חַג שָׂמֵחַ אֲדוֹנִי הַמּוֹרֶה..

תּוֹדָה...תּוֹדָה. גַּם חַג שָׂמֵחַ לְךָ-

מָה שְׁלוֹם אֲדוֹנִי הַמּוֹרֶה הַיּוֹם

הַיּוֹם אֲנִי שָׂמֵחַ מְאֹד...הַיּוֹם

אֲנִי מְאוּשָּׁר...הַיּוֹם הוּא חַג כָּל

מִצְרִי...הַיּוֹם הוּא חַג כָּל עַרְבִי.

יוֹם הַשִּׁשִּׁי בְּאוֹקְטוֹבֶּר הוּא חַג

הַתִּקְוָה חַג הֶעָתִיד כִּי לִפְנֵי יוֹם

הַשִּׁשִּׁי בְּאוֹקְטוֹבֶּר הָיוּ הָעַרְבִים

מוּשְׁפָּלִים בְּהַשְׁפָּעַת מִלְחֶמֶת

שֵׁשֶׁת הַיָּמִים שֶׁהִסְתַּיְּמָה לְטוֹבַת

הָאוֹיֵב הַצִּיּוֹנִי עַד הֵחֵיל הַמִּצְרִי

הִגִּשִׁים נִצָּחוֹן הִסְטוֹרִי נֶגֶד הָאוֹיֵב

בְּשִׁשִּׁי בְּאוֹקְטוֹבֶּר.

שאלות ותשובות
أسئلة وأجوبة

מָתַי בָּא חַג הַנִּצָּחוֹן...؟
חַג הַנִּצָּחוֹן בָּא בְּשִׁשִּׁי בְּאוֹקְטוֹבֶּר
מָתַי הָיוּ הָעֲרָבִים מוּשְׁפָּלִים...؟
לִפְנֵי מִלְחֶמֶת הַשִּׁשִּׁי בְּאוֹקְטוֹבֶּר
הָיוּ הָעֲרָבִים מוּשְׁפָּלִים
לָמָּה הָיוּ הָעֲרָבִים מוּשְׁפָּלִים...؟
הָעֲרָבִים הָיוּ מוּשְׁפָּלִים בְּהַשְׁפָּעַת
מִלְחֶמֶת שֵׁשֶׁת הַיָּמִים שֶׁהִסְתַּיְּמָה
לְרַעֲתָם
מַה הִגְשִׁים הַצָּבָא הַמִּצְרִי בְּשִׁשִּׁי
בְּאוֹקְטוֹבֶּר.
הַצָּבָא הַמִּצְרִי הִגְשִׁים בְּשִׁשִּׁי בְּאוֹקְטוֹבֶּר
נִצָּחוֹן הִסְטוֹרִי

הַשִּׁעוּר הַשִּׁשִּׁי - א - الدرس السادس "٦"

אֲנִי בֶּן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם أنا عمري اثنين وعشرون عاماً

עֶרֶב טוֹב אֲדוֹנִי הַמּוֹרֶה..

עֶרֶב טוֹב בְּנִי.

מַה שְּׁלוֹם אֲדוֹנִי הַמּוֹרֶה הַיּוֹם

תּוֹדָה רַבָּה בְּסֵדֶר.

אַתָּה בְּנִי מַה שְּׁלוֹמְךָ..

אֲנִי בָּרִיא כַּסּוּס תּוֹדָה

בֶּן כַּמָּה אַתָּה מַסְעוּד..

אֲנִי בֶּן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם

יֵשׁ לְךָ אַחִים...؟

יֵשׁ לְךָ אֲחָיוֹת..؟

כַּמָּה אַחִים אַתֶּם..؟

כַּמָּה אֲחָיוֹת אַתֶּם..؟

השעור הששי - ב -

לי אחים פקידים لي أخوة موظفون

אנחנו ששה אחים

אתה גדול האחים..؟

לא אדוני המורה..

אני לא גדול האחים

ואני גם לא קטן אחי

לי אחים גדולים ממני

לי אחיות קטנות ממני

האחים שלך פקידים הם..؟

האחים שלך סטודנטים הם..؟

לי אחים פקידים

לי גם אחים סטודנטים

האחיות שלך פקידות הן..؟

האחיות שלך תלמידות הן..؟

הַשִּׁעוּר הַשִּׁשִּׁי - ג -

לִי אַחִים וַאֲחָיוֹת فى أشقاء وشقيقات

מַה עוֹבְדִים אַחֶיךָ...

אָחִי הַגָּדוֹל קָצִין בַּצָּבָא

אָחִי הַקָּטָן מִמֶּנּוּ מוֹרֶה..

מוֹרֶה בְּבֵית־סֵפֶר מֶמְשַׁלְתִּי

אָחִי הַקָּטָן מִן הַמּוֹרֶה

עוֹרֵךְ־דִּין.

אָחִי הַקָּטָן מֵעוֹרֵךְ־הַדִּין

לוֹמֵד תּוֹרַת הָרְפוּאָה

הוּא בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית

וַאֲנִי קָטָן מֵאָחִי הַלּוֹמֵד

רְפוּאָה..אֲנִי פָּקִיד בַּבַּנְק מִסְר

אֲחוֹתִי הַקְּטַנָּה מִמֶּנִּי מוֹרָה

אֲחוֹתֵנוּ הַקְּטַנָּה תַּלְמִידָה

الدرس السابع

הַשִּׁעוּר הַשְּׁבִיעִי -א-

עֶרֶב טוֹב אֲדוֹנִי הַמּוֹרֶה

עֶרֶב טוֹב בְּנִי.. אֲנִי רָגִיל לִשְׁתּוֹת סֵפֶל קָפֶה בְּשָׁעָה חָמֵשׁ...תִּשְׁתֶּה סֵפֶל קָפֶה עִמִּי..

בְּחֵפֶץ לֵב אדוֹנִי הַמּוֹרֶה אֶשְׁתֶּה קָפֶה.. לִפְנֵי בּוֹאִי כַּאן שָׁתִיתִי סֵפֶל תֵּה

הַיּוֹם הוּא הַשִּׁעוּר הַשְּׁבִיעִי...בִּרְצוֹנִי לִשְׁאוֹל אוֹתְךָ מָה לָמַדְתָּ אֶצְלִי..

אֲנִי לָמַדְתִּי קוֹדֶם־כֹּל אֶת הָאוֹתִיּוֹת הָעִבְרִיּוֹת.. לָמַדְתִּי גַּם מִלִּים.. גַּם קְצָת דִּקְדּוּק לָמַדְתִּי.

אֲנִי לוֹמֵד פַּעֲמַיִם בְּשָׁבוּעַ.אֲנִי לוֹמֵד מִתּוֹךְ סֵפֶר.. אֲנִי מִתְקַדֵּם יָפֶה מוֹרִי נוֹתֵן לִי גַּם שִׂיחָה.

הַשִּׁעוּר הַשְּׁבִיעִי -ב-

- מִלִּים דּוֹמוֹת לַעֲרָבִית (كلمات شبيهة بالعربية)

הַשָּׂפָה הָעִבְרִית אֵינָהּ קָשָׁה..
הִיא קַלָּה.. הִיא קַלָּה מְאוֹד.. הִיא
קַלָּה נוֹרָא... בַּשָּׂפָה הָעִבְרִית יֵשׁ
מִלִּים.. הַרְבֵּה הַרְבֵּה מִלִּים דּוֹמוֹת
לְמִלִּים עֲרָבִיּוֹת... דֶּרֶךְ מָשָׁל הַמִּלִּים
זָרַע.. שָׁמַע.. מָנַע.. קָטַל.. קָטַף.. לָבַשׁ..
מָרַד.. חָלַם.. קָם.. צָם... צָד.. יָד.. עַיִן
רֶגֶל.. אֹזֶן.. יוֹם... לַיְלָה.. שָׁעָה.. שָׁנָה
שָׁבוּעַ.. אַרְבָּעָה.. אַרְבָּעִים... שִׁבְעָה..
שִׁבְעִים... תִּשְׁעָה... תִּשְׁעִים... שְׁמוֹנָה
שְׁמוֹנִים.. מֵאָה... אֶלֶף וְעוֹד.. כָּל הַמִּלִּים
הַנִּזְכָּרוֹת לְמַעְלָה דּוֹמוֹת הֵן מְאוֹד
לַמִּלִּים הָעֲרָבִיּוֹת.

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת (א) – שִׁעוּר 7 –

أسئلة وأجوبة

1 מַה שָּׁתָה הַמּוֹרֶה...?

הַמּוֹרֶה שָׁתָה סֵפֶל קָפֶה

2 מַה שָּׁתָה הַתַּלְמִיד..?

הַתַּלְמִיד שָׁתָה גַּם סֵפֶל קָפֶה

3 מַה שָּׁתָה הַתַּלְמִיד לִפְנֵי בּוֹאוֹ לַשִּׁעוּר הָעִבְרִי..?

הַתַּלְמִיד שָׁתָה סֵפֶל תֵּה לִפְנֵי בּוֹאוֹ לַשִּׁעוּר הָעִבְרִי.

4 אֵיזֶה שִׁעוּר הָיָה הַיּוֹם..?

הַיּוֹם הָיָה הַשִּׁעוּר הַשְּׁבִיעִי

5 מַה לָּמַד הַתַּלְמִיד בְּשִׁשָּׁה הַשִּׁעוּרִים שֶׁעָבְרוּ..

הַתַּלְמִיד לָמַד בְּרֹאשׁ וְרִאשׁוֹנָה אֶת הָאוֹתִיּוֹת הָעִבְרִיּוֹת

6 מה למד התלמיד אחר כך..?

התלמיד למד מלים ולמד גם דקדוק

7 כמה פעמים לומד התלמיד עברית בשבוע..?

התלמיד לוקח שתי הרצאות בשבוע.

8 איך הלשון העברית קשה היא..

לא השפה העברית קלה נורא..

9 למה השפה העברית קלה היא..

הלשון העברית קלה כי יש הרבה הרבה מלים דומות למלים הערביות

10 המלים זרע..מנע..קם..צם..יד ערביות הן..

הן ערביות וגם עבריות

השעור השמיני الدرس الثامن - א -

— חג שמח אדוני המורה. عيد شم النسيم

היום אין חג... בכל זאת יפה
לשמוע בטוי יפה זה.. חג שמח.

— שכחת אדוני המורה כי מחר
הוא חג האביב.

סליחה.. סליחה.. זה נכון.. מחר
הוא חג האביב.. חג האביב הוא חג
עממי.. הוא חג כל המצריים החיים
במצרים

— אינך יוצא לטיל בחג האביב
אדוני המורה..?

— לי יש פרדס בן עשרים דונם.. אני
רגיל ללכת עם אשתי בני ובתי
לפרדס. הרבה קרובים באים אל הפרדס

בְּחַג הַזֶּה.. הָאַחִים שֶׁלִּי עִם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם.. גַּם הָאֲחָיוֹת עִם בַּעֲלֵיהֶן בְּנֵיהֶן וּבְנוֹתֵיהֶן.. גַּם הַקְּרוֹבִים וְהַרְבֵּה חֲבֵרִים בָּאִים הֵם.. בָּאִים הֵם אֶל הָאֲחוּזָה שֶׁלִּי בְּחַג הָאָבִיב בַּבֹּקֶר.. הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר.. הֵם בָּאִים עִם אֹכֶל רַב. בֵּיצִים... דָּג־מָלוּחַ.. בָּצָל.. בָּשָׂר וְגַם תַּרְנְגוֹלוֹת.. כָּל מִשְׁפָּחָה מַאֲכִילָה אֶת עַצְמָהּ... כָּל אִישׁ.. כָּל אִשָּׁה.. כָּל יֶלֶד וְיַלְדָּה.. כָּל בָּחוּר וּבַחוּרָה כָּל זָקֵן כָּל הָאֲנָשִׁים יוֹצְאִים בְּחַג הָאָבִיב לִפְנֵי זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֵינָם חוֹזְרִים הַבַּיְתָה אֶלָּא בָּעֶרֶב... רוֹב הָאֲנָשִׁים יוֹצְאִים אֶל הַגַּנִּים.. חוֹף הַנִּילוּס.. עוֹשִׂים טִיּוּלִים פֹּה וָשָׁם וְאוֹכְלִים בָּאֲוִיר הַחָפְשִׁי.

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת א

שִׁעוּר - 8 أسئلة وأجوبة

1 מָתַי אוֹמְרִים חַג שָׂמֵחַ...?

אוֹמְרִים חַג שָׂמֵחַ בַּחַגִּים

2 מָתַי בָּא חַג הָאָבִיב...?

חַג הָאָבִיב אֵינוֹ בָּא אֶלָּא בְּאָבִיב

3 חַג שֶׁל מִי הוּא חַג הָאָבִים...?

חַג הָאָבִיב הוּא חַג כָּל מִצְרִי

הַחַי בְּמִצְרַיִם. חַג הָאָבִיב הוּא חַג עַמְמִי

4 לְאָן יוֹצֵא הַמּוֹרֶה לְטַיֵּל בְּחַג הָאָבִיב..?

הַמּוֹרֶה יֵשׁ לוֹ פַּרְדֵּס.. הַמּוֹרֶה יֵשׁ לוֹ

אֲחוּזָּה וְהוּא לוֹקֵחַ אֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ אֶל

הַפַּרְדֵּס.

5 מַה נָּטוּעַ בְּפַרְדֵּס הַמּוֹרֶה..?

בְּפַרְדֵּס הַמּוֹרֶה נָטוּעַ עֲצֵי תַפּוּחַ זָהָב

שאלות ותשובות ב
שעור 8 أسئلة وأجوبة

6 בן כמה דונם הפרדס של המורה..?
פרדס המורה הוא בן עשרים דונם

7 מי בא אל פרדס המורה ..?
הרבה אנשים באים לפרדס המורה בחג האביב. האחים האחיות בניהם ובנותיהם. הקרובים שלו (קרוביו) וגם החברים שלו (חבריו) באים אל האחוזה של המורה

8 מי מבשל.. מי מאכיל את האורחים..?
כל אב משפחה מאכיל את משפחתו

9. מה אוכלים האנשים בחג האביב ?
האנשים אוכלים בדרך כלל ביצים דג מלוח ובצל ...הם אוכלים באויר החופשי.

قاموس الدروس السابقة

עֶרֶב مساء	הִתְחִיל بدأ
אָדוֹן سيد	לְהַתְחִיל أن يبتدأ
מַה } كيف	שִׁעוּר درس
שְׁלוֹמְךָ } حالك	רִאשׁוֹן أول
הַיּוֹם اليوم	אַתָּה מֵבִין أنت تفهم
תּוֹדָה شكراً	כֵּן نعم
טוֹב } جيد	מוּכָן مستعد
מְאֹד } جداً	אֲדוֹנִי } سيدى
לֹא־רַע لا بأس	הַמּוֹרֶה } المدرس
בֹּא הֵנָּה تعالى هنا	ص 120
עַכְשָׁו الآن	הַקְשֵׁב إصغ (أنصت)
אֲנִי יָכוֹל استطيع	נָא من فضلك
אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים نستطيع	שִׂים לֵב إنتبه

מִצְרִי مصرى
קָהִירִי قاهرى
מִצְרַיִם הַחֲדָשָׁה } مصر الجديدة
מִצְרַיִם הָעֶלְיוֹנָה } مصر العليا (الصعيد)
אֲבָל אֲנִי لكننى
עִיר مدينة
מֵעִיר من مدينة
הַסֶּכֶר הַגָּבוֹהַ } السد العالى
صـ 124
שָׁאַל سأل
שְׁאֵלָה سؤال
תְּשׁוּבָה إجابة
שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת } اسئلة واجوبة
אֵיפֹה הַגַּן اين الحديقة

כַּמָּה كم
מֵאַיִן من اين
אֵיפֹה גָּר اين يسكن
שְׁכוּנָה حىّ
נוֹלַדְתִּי وُلِدْتُ
נוֹלַדְתְּ وُلِدْتِ
גָּדַלְתִּי نشأتُ . كبرتُ
גָּדַלְתָּ نشأتَ
יָשַׁב جلس
יוֹשֵׁב يقيم . يجلس
אֲנִי יוֹשֵׁב בְּעִיר קָהִיר } انا اقيم في مدينة القاهرة
שְׁנֵי מִצְרִיִּים مصريان
صـ 126
סֵדֶר نظام
בְּסֵדֶר (تمام) على ما يرام
בָּרִיא معافى
בְּרִיאוּת صحة

בְּסֵדֶר — على ما يرام

בָּרִיא — معافى

עָיֵף — مُتعب

רַעֲנָן — نشط

תּוֹדָה לָאֵל — شكرا لله

אֲנִי רוֹצָה לָדַעַת — اريد ان اعرف

לֹא־כָּל כָּךְ — ليس هكذا / مش قوي

אֲנִי רוֹאָה — انا أرى

קְצָת — قليلا

אֵינֵךְ — لست

יָשַׁנְתְּ — نِمت

יִהְיֶה — سيكون

אוֹרֵחַ — ضيف

חֲצוֹת הַלַּיְלָה — منتصف الليل

עַד שָׁעָה שֵׁשׁ — حتى الساعة السادسة

יָשַׁנְתִּי — نمت

לֹא קָרָאתִי אֶלָּא עִבְרִית — لم اقرا الا عبري

לֹא יִהְיֶה — لن يكون

אִם־כֵּן — إذا كان الامر كذلك

אָרוֹךְ — طويل

קָצָר — قصير

אוֹצָר — ص 129 كنز

חֶדֶר — غرفة

כִּסֵּא	كرسى	אוֹרְחִים	ضيوف
חַלּוֹן	شباك	כַּמָּה שָׁעוֹת	كم ساعة بضع ساعات
דֶּלֶת	باب	שֻׁלְחָנוֹת	مناضد
שֻׁלְחָן	منضده	תְּמוּנָה	صوره
כְּתִיבָה	كتابه	מַפָּה	خريطه
סְפָרִים	كتب	כּוּלָם	جميعهم
מַחְבֶּרֶת	كراسه	עֶפְרוֹנוֹת	اقلام رصاص
עֵט־נוֹבֵעַ	قلم حبر	בַּחֶדֶר	فى الحجره
עִפָּרוֹן	،، رصاص	תּוֹדָה לָאֵל	الحمد لله
סַרְגֵּל	مسطره	יְמֵי הַשָּׁבוּעַ	ايام الاسبوع
מַפָּה	خريطه	יוֹם שַׁבָּת	يوم السبت
תָּלוּי	معلق	אֶמֶשׁ	امس
מַפּוֹת	خرائط	אֶתְמוֹל	البارحه
תְּמוּנוֹת	صوره		

אם כן	إذا كان الأمر كذلك
הפעם	هذه المره
שמות	أسماء
מחר	غداً
	ص 134
יום ראשון	يوم الأحد
יום שני	يوم الأثنين
יום שלישי	يوم الثلاثاء
יום רביעי	يوم الأربعاء
יום חמישי	يوم الخميس
יום ששי	يوم الجمعة
יום שבת	يوم السبت
לפני	قبل
אני חוזר	أنا أعود

נצחון	نصر
היסטורי	تاريخي
חג שמח	عيد سعيد
מאושר	سعيد
הששי באוקטובר	السادس من أكتوبر
תקוה	أمل
	ص 137
מושפל	مذلول
בהשפעת	بتأثير - بفعل
מלחמת ששת הימים	حرب الأيام الستة
הסתיים לטובת	إنتهى لصالح
הגשים	حقق
נגד	ضد

זָרַע	زرع
שָׁמַע	سمع
מָנַע	منع
קָטַל	قتل
קָטַף	قطف
לָבַשׁ	لبس
מָרַד	
חָלַם	حلم
קָם	قام
צָם	صام
צָד	صاد
יָד	يد
עַיִן	عين
רֶגֶל	رجل
אוֹזֶן	أذن
יוֹם	يوم
לַיְלָה	ليله

שָׁעָה	ساعه
שָׁנָה	سنه
שָׁבוּעַ	أسبوع
אַרְבָּעָה	أربعه
אַרְבָּעִים	أربعين
שִׁבְעָה	سبعه
שִׁבְעִים	سبعين
תִּשְׁעָה	تسعه
תִּשְׁעִים	تسعين
שְׁמוֹנָה	ثمانيه
שְׁמוֹנִים	ثمانين
מֵאָה	مئه
אֶלֶף	ألف
וָעוֹד	وخلافه
הַנִּזְכָּרוֹת לְמַעְלָה	المذكوره أعلاه
דוֹמוֹת מְאוֹד	شبيهه جدا

לִפְנֵי בוֹאוֹ قبل حضوره

אֵיזֶה أى

הַשִּׁעוּרִים שֶׁעָבְרוּ الدروس السابقه

בְּרֹאשׁ וְרִאשׁוֹנָה قبل كل شئ

הָאוֹתִיּוֹת הָעִבְרִיּוֹת الحروف العبريه

ص 144

אַחַר־כָּךְ بعد ذلك

כַּמָּה פְּעָמִים كم مره

הַרְצָאָה محاضره

שְׁתֵּי הַרְצָאוֹת محاضرتان

אֵיךְ كيف

הַלָּשׁוֹן הָעִבְרִית اللغه العبريه

ص 145

הַשְּׁמִינִי الثامن

חַג שָׂמֵחַ عيد سعيد

בִּטּוּי יָפֶה تعبير جميل

בָּא جاء

שָׁכַח نسي

מָחָר غداً

חַג הָאָבִיב عيد الربيع (عيد شم النسيم)

סְלִיחָה معذرة

זֶה נָכוֹן هذا صحيح

חַג עֲמָמִי عيد شعبى

הַחַי בְּמִצְרַיִם الذى يعيش فى مصر

הַחַיִּים בְּמִצְרַיִם الذين يعيشون فى مصر

אֵיךְ יוֹצֵא לְטַיֵּל الستّ تخرج لتتنزه

פַּרְדֵּס בֶּן 20 דוּנָם بياره مساحتها ٢٠ دونم (الدونم = ١٠٠٠ متر مربع)

רָגִיל לָלֶכֶת يعتاد للذهاب

בַּת بنت בִּתִּי بنتي

אִשָּׁה زوجه אִשְׁתִּי زوجتي

רָגִיל معتاد
שָׁתָה شرب
לִשְׁתּוֹת أن يشرب
סֵפֶל فنجان
קָפֶה قهوه
בְּחֵפֶץ לֵב بطيبة خاطر
לִפְנֵי בּוֹאִי قبل حضوري
כָּאן שָׁתִיתִי هنا شربتُ
בִּרְצוֹנִי أريد - بودى
קוֹדֶם־כֹּל قبل كل شئ
אוֹת حرف
אוֹתִיּוֹת עִבְרִיּוֹת } حروف عبريه
מִלָּה كلمه
מִלִּים كلمات
קְצָת
דִּקְדּוּק قواعد

פַּעֲמַיִם مرتين
בְּשָׁבוּעַ بالأسبوع
מִתּוֹךְ סֵפֶר من الكتاب
אֲנִי מִתְקַדֵּם יָפֶה } أنا أتقدم جيداً
שִׂיחָה محادثه

ص 144

שָׂפָה لغه
אֵינָהּ קָשָׁה ليست صعبه
קַלָּה سهله
קַלָּה נוֹרָא سهله جداً
הַרְבֵּה מִלִּים كلمات كثيره
מִלִּים דּוֹמוֹת كلمات مماثله (شبيهه)
דֶּרֶךְ מָשָׁל على سبيل المثال
שָׁמַע سمع
לָבַשׁ لبس
מָרַד ثار على

אַחִים	أخوه
נָשִׁים	نساء
נְשֵׁיהֶם	نساؤهم
בָּנִים	ابناء
בְּנֵיהֶם	ابناؤهم
עֲזוּבָה	عزبه
בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּם	في الصباح الباكر
אוֹכֵל רַב	اكل كثير
בֵּיצָה	بيضه
בֵּיצִים	بيض
דָּג מָלוּחַ	فسيخ
בָּצָל	بصل
בָּשָׂר	لحم
תַּרְנְגוֹלֶת	دجاجه
מִשְׁפָּחָה	اسرة
הֶאֱכִיל	أطعم
מַאֲכִיל אֶת עַצְמוֹ	يطعم نفسه

בָּחוּר	شاب
זָקֵן	عجوز
אֲנָשִׁים	رجال
יָצָא	خرج
זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ	شروق الشمس
אֵינָם חוֹזְרִים	لا يعودون
הַבַּיְתָה אֵלָיו	الى البيت
בָּעֶרֶב	الا في المساء
רוֹב הָאֲנָשִׁים	معظم الناس
חוֹף הַנִּילוּס	شاطئ النيل
עוֹשִׂים טִיּוּלִים	يقومون بنزهات
פֹּה וָשָׁם	هنا وهناك
בָּאֲוִיר הַחָפְשִׁי	في الهواء الطلق
מָתַי אוֹמְרִים	متى نقول
עֶבֶד שֶׁל מִי	عبد من
עֶבֶד עַצְמִי	عبد نفسي

יוֹצֵא לְטַיֵּל خرج ليتنزه	בִּשֵּׁל طبخ
נָטַע غرس	מְבַשֵּׁל يطبخ
נָטוּעַ مغروس	אוֹרֵחַ ضيف
עֵץ شجره עֵצִים اشجار	אוֹרְחִים ضيوف
תַּפּוּחַ זָהָב برتقال	אַב־מִשְׁפָּחָה رب اسرة
עֲצֵי תַּפּוּחַ זָהָב } اشجار البرتقال	בְּדֶרֶךְ־כְּלָל عموماً

מִתְבּוּסָה לְנִצָּחוֹן

- من النكسة إلى النصر -

בְּמִלְחֶמֶת שֵׁשֶׁת הַיָּמִים 1967 נִפְגְּעָה הָאוּמָה הָעֲרָבִית בְּכִבּוּשׁ.. כִּבּוּשׁ הַגָּדָה הַמַּעֲרָבִית שֶׁל נְהַר הַיַּרְדֵּן.. כִּבּוּשׁ רָמַת הַגּוֹלָן... חֲצִי־הָאִי־סִינַי נָפַל בִּידֵי הָאוֹיֵב הַצִּיּוֹנִי הַשַּׁחְצָן.

יִשְׂרָאֵל הִפְתִּיעָה אֶת מִצְרַיִם בְּהַתְקָפָה מְרוּכֶּזֶת שֶׁהִסְתַּיְּמָה לְטוֹבַת יִשְׂרָאֵל... נִצָּחוֹן מְזוּיָּף זֶה נָתַן לָאוֹיֵב הַשַּׁחְצָן שִׁכְנוּעַ כִּי נִצָּחוֹן זֶה הוּא נִצָּחוֹן סוֹפִי... מִצְרַיִם סָבְלָה בְּשֶׁקֶט אֶת חֶרְפַּת הַתְּבוּסָה... אַךְ כְּשֶׁזָּרַח יוֹם הַשִּׁשִּׁי בְּאוֹקְטוֹבֶּר זָרַח הַנִּצָּחוֹן הָעַרְבִי הַמְּצַלְצֵל

הנשיא המפקד الزعيم القائد
מערכת השחרור
- معركة التحرير -

מר אנור אלסאדאת הוא
נשיא הרפובליקה המצרית
הערבית ... נשיא אלסאדאת נבחר
לנשיאות מצרים בשנת אלף
תשע מאות ושבעים ... המנהיג
המפקד ארגן את הצבא מחדש
וקנה לו נשק ותחמושת ... החיל
המצרי קלט את הנשק המסובך
מהר ... בששי באוקטובר שנת אלף
תשע מאות שבעים ושלוש 1973 היה
החיל מתגעגע ליום הנקמה בשדה הקרב והיה
הצבא מוכן למערכת השחרור

המנהיג המאמין

- الزعيم المؤمن -

המנהיג המפקד המאמין
אחד את הערבים לפני מערכת
השחרור... הנשיא ראה באחוד
המדינות הערביות מפתח
הנצחון... כשבאה שעת האפס
עבר הצבא את תעלת סואץ
שהיתה מכשול מים בלתי עביר..
והשמיד את קו בר-לב שהיה
מכשול קרקעי בלתי חדיר...
הצבא המצרי הביס את האויב
הציוני השחצן שהיה אומר:
כי צבא בלתי מנוצח

התמוטט הצבא הבלתי מנוצח

"وانهار الجيش الذى لا يقهر"

מה קרה לאויב השחצן
מה קרה למכשול הימי
הבלתי עביר.. מה קרה
למכשול הטבעי תעלת סואץ...?
מה קרה לקו־בר־לב הבלתי
חדיר... מה קרה לאגדה
שאמרה כי הצבא הציוני הוא
צבא בלתי מנוצח...הכל
התמוטט.. הצבא הישראלי הובס

הַתְּנוּעָה הַצִּיּוֹנִית

الحركة الصهيونية.

הַתְּנוּעָה הַצִּיּוֹנִית הִתְחִילָה בַּמֵּאָה הָאַחֲרוֹנָה ... מַטְּרַת הַתְּנוּעָה הִיא לְהָקִים מְדִינָה יְהוּדִית בְּפַלַּסְטִין הָעֲרָבִית. מֹשֶׁה הֵס .. לֵיו פִּינְסְקֶר .. הֶרְצֶל .. נוֹרְדַאוּ .. חַיִּים וַיְזְמָן וּבֶן גּוּרְיוֹן וּמַנְהִיגִים צִיּוֹנִים אֲחֵרִים שֶׁחִקּוּ תַּפְקִידִים חֲשׁוּבִים הֵן בַּסְּפָרִים הַצִּיּוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ הֵן בְּחֶלְקָם הַגָּדוֹל בְּאִרְגּוּן שׁוּרוֹת הַיְּהוּדִים וְאִחוּד מַאֲמַצֵּם לְמַעַן קַבָּלַת הַצְהָרַת בֶּלְפוּר שֶׁנָּתְנָה לַיְּהוּדִים זְכוּת הַגִּירָה לְפַלַּסְטִין לִפְנֵי הַצְהָרַת בֶּלְפוּר לֹא הָיָה מִסְפַּר הַיְּהוּדִים בְּפַלַּסְטִין עוֹלֶה עַל

הַתְּנוּעָה הַצִּיּוֹנִית ב
وعد بلفور

חֲמִשִּׁים אֶלֶף יְהוּדִי שֶׁהָיוּ אָז
מְהַוִּים שְׁמוֹנָה אֲחוּזִים מֵהָאוֹכְלוּסִיָּה
הָעֲרָבִית בִּלְבַד.

הַצְּהָרַת בַּלְפוּר נָתְנָה לַיְּהוּדִים
זְכוּת לָבוֹא לְפַלַסְטִין בְּחָסוּת מֶמְשֶׁלֶת
הַמַּנְדַּט הַבְּרִיטִי שֶׁהִגְדִּילָה מִסְפַּר
הַיְּהוּדִים מִ 8 אֲחוּזִים בִּשְׁנַת 1918
לְאַרְבָּעִים (40) אֲחוּזִים מֵהָאוֹכְלוּסִיָּה
הָעֲרָבִית בְּפַלַסְטִין.

בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּמַאי 1948
הוּקְמָה מְדִינַת יִשְׂרָאֵל בְּפַלַסְטִין
הָעֲרָבִית... בְּנֵי פַלַסְטִין הִתְנַגְּדוּ
לַהֲקָמַת מְדִינָה יְהוּדִית בְּפַלַסְטִין גַּם
הַמְּדִינוֹת הָעֲרָבִיּוֹת לֹא הִסְכִּימוּ שֶׁתּוּקַם

הַתְּנוּעָה הַצִּיּוֹנִית ג

- دولتان بفلسطين -

בִּפַלַסְטִין הָעֲרָבִית מְדִינָה וְהֵן הִתְעָרְבוּ לְהַכְשַׁלַת תָּכְנִית חֲלוּקַת פַּלַסְטִין לִשְׁתֵּי מְדִינוֹת מְדִינָה יְהוּדִית וּמְדִינָה עַרְבִית.

הַמְּדִינוֹת הָאִמְפֵּרְיָלִסְטִיּוֹת תָּמְכוּ בְּיִשְׂרָאֵל תְּמִיכָה מְלֵאָה וְעָזְרוּ לְיִשְׂרָאֵל לְמַעַן הַמְשָׁכַת קִיּוּם יִשְׂרָאֵל וְחִזּוּקָהּ יִשְׂרָאֵל עָמְדָה עַל רַגְלֶיהָ הוֹדוֹת לָאִמְפֵּרְיָלִיזְם שֶׁעָמַד לִימִינָהּ בְּאַרְבַּע מִלְחָמוֹת...

שָׁלוֹשׁ מִלְחָמוֹת הִסְתַּיְּמוּ לְטוֹבַת יִשְׂרָאֵל עַד מִלְחֶמֶת הַשִּׁשִּׁי בְּאוֹקְטוֹבֶּר 1973 הִסְתַּיְּמָה בְּנִצָּחוֹן מִצְרַיִם וְהָעֲרָבִים וּבְהִתְמוֹטְטוּת הָאַגָּדָה עַל הַצָּבָא הַיִּשְׂרְאֵלִי הַבִּלְתִּי מְנוּצָּח

שאלות ותשובות · أسئلة وأجوبة.

- ד -

התנועה הציונית

- الحركة الصهيونية -

1- מָתַי הִתְחִילָה הַתְּנוּעָה הַצִּיּוֹנִית
הַתְּנוּעָה הַצִּיּוֹנִית הִתְחִילָה לִפְנֵי
יוֹתֵר מִמֵּאָה שָׁנָה.

2- מַה הַמַּטָּרָה מֵהַתְּנוּעָה הַצִּיּוֹנִית
הַמַּטָּרָה מֵהַתְּנוּעָה הַצִּיּוֹנִית הִיא
הַקָּמַת מְדִינָה יְהוּדִית בְּפַלֶסְטִין
הָעַרְבִית.

3- מִי הֵם גְּדוֹלֵי הַמַּנְהִיגִים הַצִּיּוֹנִים:
הַמַּנְהִיגִים הַבּוֹלְטִים בְּיוֹתֵר הֵם: מֹשֶׁה
הֶס.. לֵיו פִינְסְקֶר שְׁנֵי הַמַּנְהִיגִים הַנִּזְכָּ-
רִים חִבְּרוּ סְפָרִים שֶׁהִסְבִּירוּ לִבְנֵי
עַמָּם הַיְהוּדִים כִּי הַקָּמַת מְדִינָה יְהוּ-
דִית הֶכְרֵחִית הִיא כִּי עַמֵּי מְדִינוֹת

ـ قاموس الدروس السابقة ـ

מִלּוֹן הַשִּׁעוּרִים הַקּוֹדְמִים

ص 188

תְּנוּעָה حركة	אִרְגֵּן نظّم
צִיּוֹנִי صهيوني	אִרְגּוּן تنظيم
הִתְחִיל بدأ	שׁוּרָה صف
מֵאָה مائة ـ قرن	שׁוּרוֹת صفوف
אַחֲרוֹן أخير	אִחֵד وحّد
בַּמֵּאָה في القرن	מַאֲמָץ جهد
הָאַחֲרוֹנָה الماضي	אִחוּד توحيد ـ اتحاد
מַטָּרָה هدف	קַבָּלַת حصول
לְהָקִים لاقامة	הַצְהָרַת وعد
מְדִינָה دولة	בַּלְפוּר بلفور
פַּלֶּסְטִין فلسطين	נָתַן اعطى
מַנְהִיג زعيم	זְכוּת حق
שִׂחֵק لعب	הַגִּירָה الهجرة
תַּפְקִיד دوراً	לֹא הָיָה لم يكن
הֵן... הֵן سواء .. أو	עוֹלֶה עַל يزيد على
חֵלֶק جزء	מִסְפָּר عدد ـ رقم

הִתְעַנְיֵן	اهتم
אַסְפּוֹרְט	رياضة
קָרָא	دعا
לַיְּהוּדִים	اليهود
לְהִצְטָרֵף	للانضمام
מוֹעֲדוֹן	نادى
אֵיזֶה	أى
תַפְקִיד	دور
שִׂחֵק	قام به
עָבַד יוֹתֵר	عمل اكثر
מֵאַרְבָּעִים	من اربعين
שָׁנָה	سنة
לְמַעַן	من أجل
שִׁפּוּר	تحسين
הַמַּצָּב	الوضع
פָּעַל הַרְבֵּה	عمل كثيرا
לְמַעַן	من أجل
הַשָּׂגַת	الحصول

כְּשֶׁהוּקְמָה	عندما اقيمت
מְדִינַת	دولة
יִשְׂרָאֵל	اسرائيل
בָּחַר	اختار
נִבְחַר	أنتُخِبَ
בְּחִירוֹת	انتخابات
נָשִׂיא	رئيس
פָּעִיל	نشيط
פְּעִילוּת	نشاط .. حيوية
בִּיסּוּד	بتأسيس
אִרְגּוּן	تنظيم
הַשּׁוֹמֵר	الحارس
מְנַהֵל	مدير
הַסּוֹכְנוּת	الوكالة
הַיְּהוּדִית	اليهودية
רֹאשׁ מֶמְשָׁלָה	رئيس حكومة
לְשָׁנִים	لسنوات
רַבּוֹת	عديدة

הצבא המצרי

الجيش المصري حقق أمل الشعب.

הגשים את תקות העם

קו ההגנה החזק שהוקם בסיני התמוטט בשש שעות... קו בר-לב שהוקם בשנתים התמוטט בשש שעות... הצבא המצרי חדר את קו ההגנה והשמיד אותו...

החיל המצרי הגשים את תקות העם המצרי והעם הערבי...הנצחון הזה היה נצחון לכל ערבי ..הנצחון היה תקוה ..הנצחון היה חלום עד החיל הערבי הגשים את התקוה והגשים את החלום והחזיר לנו את הכבוד והרים את ראשנו בפני העולם

תְּשַׂחֵק עִם נִבְחֶרֶת רמ"ע בכדור רֶגֶל
הַמִּשְׂחָק יִתְקַיֵּם בְּיוֹם שִׁשִּׁי הַבָּא מְחִיר
כַּרְטִיס הַכְּנִיסָה לִירָה מִצְרִית מַחְלָקָה
שְׁנִיָּה אֵין דָּבָר אֲנִי אֶקְנֶה שְׁלוֹשָׁה כַּרְטִי
סִים. אִמְּךָ גַּם הִיא מְעוּנְיֶנֶת לַחֲזוֹת מִשְׂחַק
בַּכַּדּוּרֶגֶל

שִׁשִּׁים אֶלֶף חוֹזִים — ستون ألف مشاهد

בַּיּוֹם שֶׁבּוֹ הִתְקַיֵּם הַמִּשְׂחָק הַבֵּינְלְאוּמִי
פָּנָה הָאָב עִם אִשְׁתּוֹ וּבְנוֹ לְמִגְרַשׁ כַּדּוּרֶגֶל
שָׁם חָזוּ מִשְׂחָק מְעַנְיֵן יוֹתֵר מִשִּׁשִּׁים
אֶלֶף חוֹזִים הִתְעַנְּגוּ בְּמַרְאֵה הַמִּשְׂחָק
הַתּוֹצָאוֹת בַּמַּחֲצִית הָרִאשׁוֹנָה הָיְתָה
אֶחָד אֶפֶס לְטוֹבַת הַקְּבוּצָה הַסְּפָרַדִּית
וּבַמַּחֲצִית הַשְּׁנִיָּה הִבְקִיעָה הַקְּבוּצָה
הָאוֹרַחַת שַׁעַר שֵׁנִי וּבָזֶה הִסְתַּיֵּם הַמִּשְׂחָ

לֶחֶם טָרִי خبز طازج
קַצָּב جزار בָּשָׂר لحم
הָיָה קוֹנֶה בָּשָׂר كان يشتري لحما
לִפְעָמִים. أحيانا
חֲנוּת מַכֹּלֶת دكان بقالة
גְּבִינָה جبنه חֶמְאָה زبده
רִבָּה مربى סִגָרִיּוֹת سجاير
בַּקְבּוּק زجاجه יְרָקוֹת خضار
פְּרִי فاكهة פֵּרוֹת فواكه
אֲרוּחַת הַבֹּקֶר وجبة الصباح
לִפְנֵי לֶכְתָּם قبل ذهابهم
אֲרוּחַת-הַצָּהֳרַיִם وجبة الظهر
גְּלִידָה ، آيس كريم (جيلاتي)
שָׁב הַבַּיְתָה عاد إلى البيت
נָמֵל ميناء
בִּרְצוֹנִי לִרְאוֹת أريد أن أرى
כֵּן בְּנִי نعم يا بني
אֲמַלֵּא אֶת רְצוֹנְךָ ألبي رغبتك

זֶה אֶפְשָׁר ؛ هذا ممكن
נָסְעוּ בָּרַכֶּבֶת سافروا بالقطار
תַּחֲנָה יַמִּית محطة بحرية
אֳנִיּוֹת-נוֹסְעִים بواخر ركاب
אֳנִיּוֹת-מַשָּׂא بواخر شحن
קוֹל-נוֹעַ سينما
חוֹף-הַיָּם شاطئ البحر
בֵּית-קָפֶה مقهى
פּוֹנֶה לְמִטָּתוֹ ؟ يلجأ إلى سريره
אֳנִיּוֹת-דֶּלֶק بواخر وقود
הַרְבֵּה אֲנָשִׁים ناس كثيرون
מְחַכִּים אוֹ נִפְרָדִים ينتظرون أو يودعون
מִקְּרוֹבֵיהֶם أقاربهم
בִּקּוּר מְעַנְיֵן زيارة شيقه
שְׂדֵה-תְעוּפָה مطار
כַּעֲבוֹר 3 יָמִים بعد ٣ أيام
אֶקַּח אוֹתְךָ سآخذك
מְטוֹס נוֹסְעִים طائرة ركاب

מִכׇּל הַסּוּגִים من كل الأنواع
חוֹנִים עַל } تهبط على
הַמַּסְלוּל } الممر
מוֹרִיד تُنزِل
מַסִּיעַ تُقِل
נִמְצָא موجود
שְׂדֵה-תְעוּפָה } مطار
אֶזְרָחִי } مدني
נָחַת هَبَط
מְטוֹס-סִילוֹן } طائرة نفاثة
עֲנָקִי } عملاقة
מִסּוּג בּוֹאִינְג من طراز بوينغ
הַיָּכוֹל לְהָכִיל التي تستطيع أن تسع
פָּחוֹת קָטָן أصغر
מַסּוֹק هليكوبتر
אַל תִּשְׁכַּח בְּנִי لا تنسى يا ابني
מְטוֹס-קְרָב طائرة مقاتلة
מַפְצִיץ قاذفة قنابل (Bomber)

אֲנִי מוֹדֶה מִקֶּרֶב } أنا أشكر من صميم
הַלֵּב } القلب
תַּעֲרוּכָה } معرض
תַּעֲשִׂיָּתִית } صناعي
קְרָא לְמוֹנִית إستدعي تاكسي
הָיָה צָרִיךְ לָלֶכֶת } كان يجب عليه
בָּרֶגֶל } أن يسير مترجلاً
בֵּית-חֲרֹשֶׁת مصنع
מַחַט إبرة
מְכוֹנַת תְּפִירָה ماكينة خياطة
דבולו ציה ثورة
עָשָׂה בִּידָהּ تمكنت
מְסֻגָּל تصلح (قادر)
גַּן-הַחַיּוֹת حديقة الحيوانات
בִּלּוּ אֶת הַיּוֹם قضوا اليوم
בָּאֲוִיר הַחׇפְשִׁי بالهواء الطلق
חָזָה אֶת הָאַרְיֵה شاهد الأسد

דִּירָה בַּת شقة مكونة من ،

חוּפְשָׁה إجازة
קַיְטָנָה مصيف
קַיְטָנִים مُصطافون
בְּשׂוֹרָה بُشرى
בִּלּוּי فضاء
בְּבוֹאוֹ عندما يجيء
קְטַנְטַנָּה صغيرة جداً
שָׂמֵחַ مسرور
מַרְאֶה منظر
שָׂכַר דִּירָה إستأجر شقة
הַגַּלִּים מַכִּים الأمواج تضرب
שׁוֹכֵב עַל הַחוֹל يرقد على الرمل
דַּיָּג מִקְצוֹעִי صياد سمك محترف
רֶשֶׁת شبكة רְשָׁתוֹת شِباك

הָרַס دَمَّر
שַׂחְיָן מִקְצוֹעִי سباح محترف
לִפְנֵי בּוֹאוֹ قبل حضوره

שְׂחִיָּה سَبح לִשְׂחוֹת أن يسبح

לָמַד אֶת הַשְּׂחִיָּה تعلم السباحة
לִמֵּד אֶת הַשְּׂחִיָּה علَّمَ السباحة
מַכֶּה אֶת הַגַּלִּים يضرب الأمواج
גַּלִּים סוֹעֲרִים أمواج صاخبة
מְשַׂחֵק עִם בְּנֵי גִּילוֹ يلعب مع أبناء جيله
בְּחוֹף הַיָּם في شاطئ البحر
מִגְדָּל بُرج אַרְמוֹן قصر
מִבְצָר قلعة
חוֹל רָטוֹב رمل مُبتل
מְכוֹנִית سيارة
תּוֹתָח مدفع
פִּתְאוֹם فجاءة
יוֹם יוֹם يومياً

תָּכְנִית יוֹמִית برنامج يومي
הָיָה מִתְעוֹרֵר كان يستيقظ
הָיָה מְטַיֵּל كان يتنزه
וּבְשׁוּבָם ولدى عودتهم

אֵירוֹפָּה אֵינָם מְכַבְּדִים אֶת הָעָם
הַיְּהוּדִי עַל אַף הַשִּׁוְיוֹן הָאֶזְרָחִי שֶׁקִּבְּלוּ
הַיְּהוּדִים מִכַּמָּה מְדִינוֹת אֵירוֹפָּה. שְׁנֵי
הַמַּנְהִיגִים "הֶס וּפִּינְסְקֶר" קָרְאוּ
לַיְּהוּדִים לֹא לְהִתְבּוֹלֵל.
אֵיזֶה תַּפְקִיד שִׂחֵק תֵּאוֹדוֹר הֶרְצְל
וּמַכְּס נוֹרְדָאוּ בִּדְבַר הַיְּהוּדִים··
תֵּאוֹדוֹר הוּא שֶׁכִּנֵּס אֶת הַקּוֹנְגְרֶס
הַצִּיּוֹנִי הָרִאשׁוֹן בְּבָּאזֶל" שֶׁבְּשְׁוַיְץ 1897
הֶרְצְל הוּא אֲשֶׁר אִרְגֵּן אֶת שׁוּרוֹת
הַיְּהוּדִים וְהוּא אֲשֶׁר יִסֵּד אֶת הַתְּנוּעָה
הַצִּיּוֹנוּת הַמְּדִינִית · מַכְּס נוֹרְדָאוּ הָיָה
יָדוֹ הַיְמָנִית שֶׁל הֶרְצֶל..נוֹרְדָאוּ הוּא
אֲשֶׁר קָרָא מֵעַל בָּמַת הַקּוֹנְגְרֶסִים לְהִתְעַנְיֵן

בְּבָּאסְפּוֹרְט וְקָרָא לַיְּהוּדִים לְהִצְטָרֵף לַמּוֹעֲדוֹנִים סְפּוֹרְטִיבִיִּים.

אֵיזֶה תַּפְקִיד שִׂחֲקוּ „חַיִּים וַיְזְמָן וּבֶן גּוּרְיוֹן ...

ד"ר חַיִּים וַיְזְמָן הָיָה מַנְהִיג צִיּוֹנִי גָּדוֹל וְהוּא עָבַד יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים שָׁנָה לְמַעַן שִׁפּוּר מַצַּב הַיְּהוּדִים בְּפַלַסְטִין וְהוּא פָּעַל הַרְבֵּה לְמַעַן הַשָּׂגַת הַצְהָרַת בַּלְפוּר ... כְּשֶׁהוּקְמָה מְדִינַת יִשְׂרָאֵל נִבְחַר ד"ר חַיִּים וַיְזְמָן נְשִׂיא מְדִינַת יִשְׂרָאֵל

דָּוִד בֶּן גּוּרְיוֹן הָיָה פָּעִיל בִּיסוּד אִרְגּוּן „הַשּׁוֹמֵר" לִפְנֵי מִלְחֶמֶת הָעוֹלָם הָרִאשׁוֹנָה וְהָיָה מְנַהֵל הַסּוֹכְנוּת הַיְּהוּדִית וְרֹאשׁ מֶמְשֶׁלֶת יִשְׂרָאֵל הָרִאשׁוֹן לְשָׁנִים רַבּוֹת

מִלּוֹן הַשִּׁעוּרִים הַקּוֹדְמִים

- قاموس الدروس السابقة -

תְּבוּסָה نكسة - هزيمة

נִצָּחוֹן نصر

מִלְחֶמֶת שֵׁשֶׁת הַיָּמִים } حرب الأيام الستة

כָּבַשׁ احتل

כִּבּוּשׁ احتلال

הַגָּדָה הַמַּעֲרָבִית } الضفة الغربية

רָמַת הַגּוֹלָן } هضبة الجولان

חֲצִי־הָאִי־סִינַי } شبه جزيرة سيناء

נָפַל سقط - وقع

הָאוֹיֵב הַשַּׁחְצָן } العدو المتغطرس

הִפְתִּיעַ فاجأ

הִסְתַּיְּמָה לְטוֹבַת } انتهت لصالح

נִצָּחוֹן מְזוּיָף } نصر مُزيف

שִׁכְנוּעַ اقتناع .. قناعة

נִצָּחוֹן סוֹפִי انتصار نهائي

סָבַל قاسى .. تحمّل

בְּשֶׁקֶט بهدوء

חֶרְפָּה عار

זָרַח اشرق

כְּשֶׁ ← כַּאֲשֶׁר عندما

כְּשֶׁזָּרַח عندما اشرق

נִצָּחוֹן מְצַלְצֵל } انتصار مدوي

נָשִׂיא رئيس

מְפַקֵּד قائد

מַעֲרָכָה معركة

נָשִׂיא رئيس

רֶפּוּבְּלִיקָה جمهورية

בָּחַר انتخب

נִבְחַר انتُخِبَ

נְשִׂיאוּת رئاسة

מַנְהִיג زعيم

מְפַקֵּד قائد

אִרְגֵּן نَظَّمَ

צָבָא جيش

מֵחָדָשׁ من جديد

קָנָה اشترى

נֶשֶׁק سلاح

תַּחְמוֹשֶׁת ذخيرة

חַיָּל جندي

קָלַט استوعب

נֶשֶׁק מְסֻבָּךְ: سلاح مُعقد

מַהֵר بسرعة

שִׁשִּׁי سادس

הָיָה מוּכָן كان مستعداً

מַעֲרָכָה معركة

מַעֲרֶכֶת הַשִּׁחְרוּר معركة التحرير

מֵאָה ... מֵאוֹת مائة - مئات / قرن - قرون

אֶלֶף ... אֲלָפִים ألف - آلاف

שָׁנָה ... שְׁנַת سنة

מְאַמִּין مؤمن
אֶחָד وَحَّدَ
לִפְנֵי قَبْلَ
מַעֲרָכָה
מַעֲרֶכֶת
הַשִּׁחְרוּר
אִחוּד توحيد
הַמְּדִינוֹת الدول
מַפְתֵּחַ مفتاح
נִצָּחוֹן نَصْر
בָּא جاء - حضر
כְּשֶׁבָּאָה عندما جاءت

שָׁעָה ساعة
שְׁעַת ساعة
הָאֶפֶס الصفر
עָבַר عبر - مضى - اجتاز
תְּעָלַת-סוּאֶץ قناة السويس
מִכְשׁוֹל יַמִּי عقبة بحرية
בִּלְתִּי-עָבִיר مستحيل العبور
הִשְׁמִיד دمّر
מִכְשׁוֹל קַרְקָעִי عقبة أرضية
הֵבִיס هزم - قهر
הָאוֹיֵב הַשַּׁחֲצָן
הָיָה אוֹמֵר كان يقول
בִּלְתִּי-מְנֻצָּח لا يُقهر

מִכְשׁוֹל مانع
טִבְעִי طبيعي
קַו-בַּר-לֵב خط بارليف
בִּלְתִּי-חָדִיר مستحيل الاختراق
אַגָּדָה أسطورة
שֶׁאָמַר الذي قال
הַכֹּל الكل
הִתְמוֹטֵט انهار
הוּבַס هُزِمَ

ص 210

קַו-הַהֲגָנָה خط الدفاع
שֶׁהוּקַם الذي أُقيم
בְּשֵׁשׁ שָׁעוֹת في ست ساعات
חָדַר اخترق

הִשְׁמִיד دمَّر
הִגְשִׁים حقق
תִּקְוָה أمل
תִּקְוַת הָעָם أمل الشعب
נִצָּחוֹן نصر
חֲלוֹם حُلم
כָּבוֹד شرف
חָזַר عاد
הֶחְזִיר أعاد
הֵרִים رفع
רֹאשׁ رأس
בִּפְנֵי أمام
הָעוֹלָם العالم

שָׁלוֹשׁ	ثلاث
מִלְחָמוֹת	حروب
הִסְתַּיְּמוּ	انتهت
לְטוֹבַת	لصالح
הִסְתַּיְּמָה	انتهت
בְּנִצָּחוֹן	بانتصار
מִצְרַיִם	مصر
הִתְמוֹטְטוּת	انهيار
הָאַגָּדָה	الاسطورة
צָבָא בִּלְתִּי מְנוּצָּח	جيش لا يقهر
לִפְנֵי יוֹתֵר מִ	قبل أكثر من
גְּדוֹלֵי	كبار
הַמַּנְהִיגִים	الزعماء
מַנְהִיגִים	زعماء
בּוֹלְטִים	بارزون
הַבּוֹלְטִים בְּיוֹתֵר	الأبرز.. الأشهر

ص ١٩١

חִבֵּר סֵפֶר	ألف كتابا
הִסְבִּיר	شرح
בְּנֵי עַמָּם	ابناء شعبهم
הֶכְרֵחִי	حتمي . ضروري
עַמֵּי	شعوب
הַמְּדִינוֹת	الدول
עַל-אַף הַשִּׁוְיוֹן	على الرغم من
הָאֶזְרָחִי	المساواة المدنية
בְּדָבָר	بشأن
כִּנֵּס אֶת	عقد
הַקּוֹנְגְרֶס	المؤتمر
שְׁוַיְץ	سويسرا
הוּא אֲשֶׁר	هو الذي
יִסֵּד	أسس
הַצִּיּוֹנוּת	الصهيونية
הַמְּדִינִית	السياسية
קָרָא מֵעַל בָּמַת הַקּוֹנְגְרֶסִים	دعا من فوق منبر المؤتمر

שֶׁהָיוּ אָז	الذين كانوا في ذلك الوقت
מְהַוִּים	يشكلون
אוּכְלוּסִיָּה	سكان
בִּלְבַד	فقط
זְכוּת לָבוֹא	حق الحضور
בְּחָסוּת	في حماية
מֶמְשֶׁלֶת	حكومة
הַמַּנְדָּט	الانتداب
אֲחוּזִים	في المائة %
הִגְדִּיל	زاد
הוּקְמָה	أقيمت
מְדִינַת	دولة
יִשְׂרָאֵל	اسرائيل
בְּנֵי פַּלֶסְטִין	ابناء فلسطين
הִתְנַגְּדוּ	عارضوا .. قاوموا
הִסְכִּים	وافق
שֶׁתּוּקַם	التي تقام

הִתְעָרֵב	تدخل
לְהַכְשָׁלַת	لاحباط
חֲלוּקַת	تقسيم
פַּלֶסְטִין	فلسطين
מְדִינָה	دولة
אִמְפֶּרְיָאלִיסְטִית	استعمارية
תָּמַךְ	أيد .. دعم
תְּמִיכָה	تأييداً .. دعماً
מְלֵאָה	كاملة .. كاملاً
עָזַר	ساعد
לְמַעַן	من أجل
הַמְשָׁכַת	استمرار
קִיּוּם	قيام
חִזּוּק	تقوية . تعزيز
הוֹדוֹת לְ	بفضل
עָמַד לְיָמִין	ناصر
מִלְחָמָה	حرب

וְעִידַת הַפִּסְגָה הָעֲרָבִית - א -

וְעִידַת הַפִּסְגָה הָעֲרָבִית הָאַחֲרוֹנָה כּוּנְסָה בְּעִיר „אֶלְרַבָּט" בְּמָרוֹקוֹ בִּתְקוּפַת הַסְתָיו ... עֶשְׂרִים מְדִינוֹת עֲרָבִיּוֹת הִשְׁתַּתְּפוּ בִּוְעִידַת הַפִּסְגָה הָעֲרָבִית.

הַמְדִינוֹת הָעֲרָבִיּוֹת הֵן חֲבֵרוֹת בַּלִּיגָה הָעֲרָבִית ... הַמְדִינוֹת הַחֲבֵרוֹת בַּלִּיגָה הָעֲרָבִית הִשְׁתַּתְּפוּ בִּוְעִידַת הַפִּסְגָה הָעֲרָבִיּוֹת

הַמְדִינָה שֶׁעוֹמֵד עַל רֹאשָׁהּ מֶלֶךְ שָׁלְחָה אֶת מַלְכָּהּ כְּדֵי לְיַצֵּג אוֹתָהּ

הַמְדִינָה שֶׁעוֹמֵד עַל רֹאשָׁהּ נָשִׂיא שָׁלְחָה אֶת נְשִׂיאָהּ כְּדֵי לְיַצֵּג אוֹתָהּ בִּוְעִידָה

הַחְלָטוֹת לְטוֹבַת מְדִינוֹת הָעִמּוּת . قرارات لصالح دول المواجهة

הַמְּדִינָה שֶׁעַל רֹאשָׁהּ עוֹמֵד נָסִיךְ
שָׁלְחָה אֶת נְסִיכָה כְּדֵי לְיַצֵּג אוֹתָהּ
בְּוְעִידַת הַפִּסְגָּה הָעַרְבִית

הַמְּלָכִים הַנְּשִׂיאִים וְהַנְּסִיכִים
שֶׁל מְדִינוֹת הַלִּיגָה הָעַרְבִית טָסוּ
לְעִיר „אֶלְרַבָּאט" כּוּלָּם נִפְגְּשׁוּ שָׁם בְּעִיר
הַמָּרוֹקָנִית הַיָּפָה .

הַמַּנְהִיגִים הַגְּדוֹלִים קִבְּלוּ הַחְלָטָה
לְטוֹבַת מְדִינוֹת הָעִמּוּת .. הַמְּפַקְּדִים
הָעַרְבִים הַגְּדוֹלִים קִבְּלוּ הַחְלָטָה לְטוֹבַת
אִרְגּוּן שִׁחְרוּר פַּלַסְטִין

הָאַחְרָאִים הַגְּדוֹלִים קִבְּלוּ הַחְלָטָה .
לְטוֹבַת הַמְּדִינוֹת הָאַפְרִיקָנִיּוֹת .

מְדִינוֹת הַנֶּפְט -ג-

וְעִידַת הַפִּסְגָּה הָעַרְבִית חִיְּבָה
אֶת הַמְּדִינוֹת הָעַרְבִיּוֹת הָעֲשִׁירוֹת
בְּנֶפְט לְהַגִּישׁ עֶזְרָה כַּסְפִּית
לַמְּדִינוֹת הָעִמּוּת מִצְרַיִם סוּרְיָה
וְיַרְדֵּן.

הַמְּדִינוֹת הָעֲשִׁירוֹת בְּנֶפְט
הִתְחַיְּבוּ לָתֵת עֶזְרָה כַּסְפִּית
לְאִרְגּוּן שִׁחְרוּר פַּלַסְטִין

הַמְּדִינוֹת הָעַרְבִיּוֹת הַמְּיַצְּרוֹת
נֶפְט הִתְחַיְּבוּ לָתֵת עֶזְרָה כַּסְפִּית
לַמְּדִינוֹת הָאַפְרִיקָנִיּוֹת שֶׁנִּתְּקוּ אֶת
יַחֲסֵיהֶן הַדִּפְּלוֹמָטִיִּים עִם יִשְׂרָאֵל.

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת - א

וְעִידַת הַפִּסְגָּה

أسئلة وأجوبة .

1- אֵיפֹה כּוּנְּסָה וְעִידַת הַפִּסְגָּה הָעֲרָבִית ?

וְעִידַת הַפִּסְגָּה הָעֲרָבִית כּוּנְּסָה בְּעִיר „אַלְרַבָּאט" שֶׁבְּמָרוֹקוֹ .

2- מָתַי כּוּנְּסָה וְעִידַת הַפִּסְגָּה .. ?

וְעִידַת הַפִּסְגָּה הָעֲרָבִית כּוּנְּסָה בְּאוֹקְטוֹבֶּר שְׁנַת אֶלֶף תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וְאַרְבַּע (1974)

3- כַּמָּה מְדִינוֹת הִשְׁתַּתְּפוּ בַּוְעִידַת הַפִּסְגָּה הָאַחֲרוֹנָה .

עֶשְׂרִים (20) מְדִינוֹת עֲרָבִיּוֹת הִשְׁתַּתְּפוּ בַּוְעִידַת הַפִּסְגָּה הָאַחֲרוֹנָה .

4- הַאִם מְדִינוֹת הַלִּיגָה הָעֲרָבִית כּוּלָּן מַמְלָכוֹת .. אוֹ רֶפּוּבְּלִיקוֹת אוֹ נְסִיכוּיוֹת ...

לֹא .. לֹא .. אֵין מְדִינוֹת הַלִּיגָה הָעֲרָבִית מִסּוּג אֶחָד . יֵשׁ מְדִינָה שֶׁעַל רֹאשָׁהּ עוֹמֵד מֶלֶךְ .. וְהִיא מַמְלָכָה . וְיֵשׁ מְדִינָה שֶׁעַל רֹאשָׁהּ עוֹמֵד נָשִׂיא וְהִיא רֶפּוּבְּלִיקָה וְיֵשׁ מְדִינָה שֶׁעַל רֹאשָׁהּ עוֹמֵד נָסִיךְ וְהִיא נְסִיכוּת .

5 _ לְטוֹבַת מִי הָיוּ הַהַחְלָטוֹת שֶׁקִּבְּלָה וְעִידַת הַפִּסְגָּה הָעַרְבִית ..?

וְעִידַת הַפִּסְגָּה הָאַחֲרוֹנָה קִבְּלָה הַחְלָטוֹת רַבּוֹת לְטוֹבַת הַרְבֵּה מְדִינוֹת . הַחְלָטָה אַחַת חִיְּבָה אֶת הַמְּדִינוֹת הָעֲשִׁירוֹת בְּנֵפְט לָתֵת עֶזְרָה כַּסְפִּית לַמְּדִינוֹת הָעֲמוּתוֹת .

מלון השעורים הקודמים

ـ قاموس الدروس السابقة ـ

וְעִידָה — مؤتمر
פִּסְגָּה — قمة
וְעִידַת הַפִּסְגָּה — مؤتمر القمة
הַוְעִידָה כּוֹנְסָה — عُقِدَ المؤتمر
מָרוֹקוֹ — المغرب
תְּקוּפַת הַסְּתָיו — فصل الخريف
הִשְׁתַּתֵּף — اشترك
מְדִינָה חֲבֵרָה בַּלִּיגָה הָעֲרָבִית — دولة عضو بالجامعة العربية
הַלִּיגָה הָעֲרָבִית — الجامعة العربية
חֲבֵרוֹת בַּלִּיגָה — اعضاء بالجامعة

מְדִינָה — دولة
עָמַד עַל רֹאשָׁהּ — يرأسها
מֶלֶךְ — ملك
שְׁלָחָהּ — أرسلته
מַלְכָּה — ملكة
מַלְכָּהּ — ملكها
כְּדֵי לְיַצֵּג אוֹתָהּ — لكي يمثلها
הַמְּדִינָה שֶׁעַל רֹאשָׁהּ עוֹמֵד נָסִיךְ — الدولة التي يرأسها أمير
נִפְגְּשׁוּ שָׁם — التقوا هناك
בָּעִיר הַמָּרוֹקָנִית — في المدينة المغربية
הַמַּנְהִיגִים הַגְּדוֹלִים — كبار الزعماء

קִבְּלוּ הַחְלָטוֹת לְטוֹבַת — اتخذوا قرارات لصالح

מְדִינוֹת הָעִמּוּת — دول المواجهة

הַמְּפַקְּדִים הַגְּדוֹלִים — كبار القادة

לְטוֹבַת הָעָם — لصالح الشعب

אִרְגּוּן שִׁחְרוּר פָלַסְטִין — منظمة تحرير فلسطين

אַחֲרַאִי — مسئول

הָאַחֲרַאִים הַגְּדוֹלִים — كبار المسئولين

לְטוֹבַת הַמְּדִינוֹת הָאַפְרִיקָנִיּוֹת — لصالح الدول الافريقية

קִבְּלוּ הַחְלָטָה לְטוֹבַת הָעֲרָבִים — اتخذوا قرارات لصالح العرب

חִיבְּבָה אֶת הַמְּדִינוֹת הַחֲבֵרוֹת בַּלִּיגָה הָעֲרָבִית — ألزمت الدول الأعضاء بالجامعة العربية

הַמְּדִינוֹת הָעֲשִׁירוֹת בְּנֵפְט — الدول الغنية بالبترول

הִתְחַיְּבוּ לָתֵת עֶזְרָה כַּסְפִּית — التزموا بتقديم عون مادي

הַמְּדִינוֹת הַמְּיַצְּרוֹת נֵפְט — الدول المنتجة للنفط

נִתְּקוּ אֶת יַחֲסֵיהֶן הַדִּיפְּלוֹמָטִיִּים עִם יִשְׂרָאֵל — قطعت علاقاتها الدبلوماسية مع إسرائيل

אֵיפֹה — أين
כּוֹנְסָה — عُقِدَ
וְעִידַּת — مؤتمر
הַפִּסְגָּה — القمة
מָתַי — متى
כּוֹנְסָה — عُقِدَ
הַוְעִידָה — المؤتمر
כַּמָּה — كم
מְדִינוֹת — دولة
הִשְׁתַּתְּפוּ — اشتركت
בַּוְעִידָה — في المؤتمر
הַוְעִידָה — المؤتمر
הָאַחֲרוֹנָה — الأخير
מַמְלָכָה — مملكة
רֶפּוּבְּלִיקָה — جمهورية
נְסִיכוּת — إمارة

מְדִינוֹת הַלִּיגָה — دول الجامعة
כּוּלָּן עַרְבִיּוֹת — كلها عربية

ص ٢٥٧

הַמְּדִינוֹת — ليست الدول
אֵינָן כּוּלָּן — كلها
מִסּוּג אֶחָד — من نوع واحد
לְטוֹבַת מִי — لصالح من
קִבְּלָה — اتخذت
הַחְלָטוֹת — قرارات
רַבּוֹת — كثيرة
לְטוֹבַת — لصالح
הַרְבֵּה — دول عديدة
מְדִינוֹת
הִתְחַיְּבוּ — التزموا
לָתֵת עֶזְרָה — بتقديم عون
כַּסְפִּית — مادي
לַמְּדִינוֹת — لدول
הָעִמּוּת — المواجهة

בטויים

המזרח הקרוב الشرق الأدنى
המזרח הרחוק الشرق الأقصى
הים התיכון البحر المتوسط
הים השחור البحر الأسود
נהר הנילוס } نهر النيل
היאור
הסכר הגבוה السد العالي
מצר גברלטר مضيق جبل طارق
מצר דרדנל مضيق الدردنيل
מצר בב-אלמנדב مضيق باب المندب
מפרץ עקבה خليج العقبة
מפרץ סואץ خليج السويس
ים סוף البحر الأحمر
חצי האי סיני شبه جزيرة سيناء
תעלת סואץ قناة السويس
מעבר חיוני ممر حيوي
חופש השיט حرية الملاحة
הזהב השחור الذهب الأسود
משטר דמוקרטי نظام حكم ديمقراطي

מועצת הבטחון مجلس الأمن
מזכיר או"ם سكرتير الأمم المتحدة
הליגה הערבית الجامعة العربية
ועידת הפסגה مؤتمر القمة
ועידת הגדולים مؤتمر الأقطاب
כוח חירום قوة الطوارئ
הפרדת הכוחות فصل القوات
הפסקת האש وقف إطلاق النار
שביתת הנשק الهدنة
משקיפי או"ם مراقبو الأمم المتحدة
שטח כבוש منطقة محتلة
שטח משוחרר منطقة محررة
רצועת עזה قطاع غزة
פלסטין הגזולה فلسطين السليبة
מדינה עצמאית دولة مستقلة
הקצינים החפשיים الضباط الأحرار
מועצת המהפכה مجلس الثورة
שטח סגור منطقة مغلقة
משטר דקטטורי حكم ديكتاتوري

הַשּׁוּעָל הָאוּמְלָל

מִקְרֵי חֲטִיפָה :-1-

קָרָה לִפְנֵי שָׁנִים רַבּוֹת שֶׁהַשּׁוּעָלִים הָיוּ רְגִילִים לְהַתְקִיף כְּפָר הָרֵרִי בּוֹדֵד וְהָיוּ רְגִילִים לַחְטוֹף וְלִטְרוֹף כָּל יוֹם מִסְפָּר לֹא קָטָן מִתַּרְנְגוֹלֵי הַכְּפָר וְלֹא הָיָה יוֹם עוֹבֵר בְּלִי שֶׁיִּקְרֶה מִקְרֶה אֶחָד אוֹ שְׁנֵי מִקְרֵי חֲטִיפָה

הַנּוֹטְרִים הָעֵרִים :-2-

הַנּוֹטְרִים הָאַחֲרָאִים עַל בִּטְחוֹן הַכְּפָר הָיוּ עֵרִים מְאֹד וְהָיוּ שׁוֹמְרִים בְּעֵינַיִם פְּתוּחוֹת אֶת הַכְּפָר שֶׁלָּהֶם וְהָיוּ יוֹם יוֹם מַצְלִיחִים לִפְגּוֹעַ בְּכַדּוּרֵי רוֹבֵיהֶם וְלִלְכּוֹד מִסְפָּר לֹא קָטָן מֵהַשּׁוּעָלִים הַתּוֹקְפָנִים חוֹטְפֵי הַתַּרְנְגוֹלוֹת אַךְ זֶה לֹא הִרְתִּיעַ אֶת הַשּׁוּעָלִים הַהַרְסָנִים וְלֹא הָיָה מַמְעִיט אֶת מִקְרֵי הַחֲטִיפָה כִּי מִסְפָּרָם הָיָה גָּדוֹל מְאֹד וְהָיוּ מִסְתַּנְּנִים

לַכְּפָר לַהֲקוֹת

לֹא חָל שִׁנּוּי בַּמַּצָּב -3-

עָבְרוּ הַיָּמִים וְרָצוּ הַשָּׁבוּעוֹת וְהַחוֹדָשִׁים בְּלִי שֶׁהָיָה אֶפְשָׁר לְהַמְעִיט אֶת הַסַּכָּנָה וְלֹא חָל שִׁנּוּי לְטוֹבָה ... חָל שִׁנּוּי אַךְ הַשִּׁנּוּי שֶׁחָל הָיָה שִׁנּוּי לְרָעָה הִתּוֹקְפָנוּת עַל עוֹפוֹת הַכְּפָר לֹא פָּסְקוּ יוֹם אֶחָד הִתְרַגְּלוּת הָיוּ נִתְקָפוֹת נֶחְטָפוֹת וְנִטְרָפוֹת עַל אַף הַשְּׁמִירָה הַחֲזָקָה

מוּכְתָּר הַכְּפָר -4-

תוֹשְׁבֵי הַכְּפָר שֶׁנִּפְגְּעוּ כּוּלָם מִתּוֹקְפָנוּת וְחוּצְפָּנוּת קְבוּצוֹת הַשּׁוּעָלִים הֵקִימוּ רַעַשׁ גָּדוֹל .. בְּנֵי הַכְּפָר פָּנוּ לַמּוּכְתָּר שֶׁלָּהֶם שֶׁיִּמְצָא פִּתְרוֹן וְיָשִׂים סוֹף לְתוֹקְפָנוּת הַשּׁוּעָלִים וְעָרִיצוּתָם. הַמּוּכְתָּר שֶׁהָיָה מְלוּמָּד וּמְדוּפְלָם הִרְגִּיעַ אֶת הַתּוֹשָׁבִים הוּא נִשְׁבַּע לְהַרְחִיק אֶת הַסַּכָּנָה וְיָשִׂים

קֵץ לַשּׁוּעָלִים הָאֲדוּרִים ...מֶה עָשָׂה
רֹאשׁ הַכְּפָר ...? מַה הַצַּעַד הַתָּקִיף
שֶׁנָּקַט הַמּוּכְתָּר הַמַּשְׂכִּיל כְּדֵי לַעֲקוֹר
אֶת הַסַּכָּנָה ..?

כַּלְבֵי הַשְּׁמִירָה - 5 -

הַמּוּכְתָּר הֶחָכָם נָסַע לָעִיר הַבִּירָה
וּפָנָה לְבֵית-הַסֵּפֶר הַמְיוּחָד לְהַדְרָכַת
הַכְּלָבִים וְקָנָה אַרְבָּעָה כְּלָבִים מִסּוּג
זֶה וְחִלֵּק אוֹתָם עַל אַרְבָּעָה כִּוּוּנִים: בַּצָּפוֹן
בַּדָּרוֹם בַּמִּזְרָח וּבַמַּעֲרָב.

הַרְתָּעַת הַשּׁוּעָלִים. - 6 -

כְּשֶׁנִּסּוּ הַשּׁוּעָלִים הָאֲדוּרִים הָהוֹרְסָנִים
לְהִתְקָרֵב וּלְהִתְגַּנֵּב לַכְּפָר כְּדַרְכָּם תָּמִיד
הוּפְתְּעוּ לִתְמִהוֹנָם הַגָּדוֹל בִּכְלָבִים
פְּרָאִים שֶׁנָּבְחוּ וְהִסְתָּעֲרוּ עֲלֵיהֶם
כִּמְשׁוּגָּעִים וְרָצוּ לִקְרוֹעַ אוֹתָם
בְּשִׁנֵּיהֶם הַחַדּוֹת אַךְ הַשּׁוּעָלִים שֶׁנָּפַל
עֲלֵיהֶם פַּחַד בָּרְחוּ וְנִמְלְטוּ בְּנֵס

צַעַד מוּצְלָח - 7 -

קְנִיַּת כַּלְבֵי הַשְּׁמִירָה הָיָה צַעַד מוֹעִיל וּמוּצְלָח כִּי זֶה מָנַע אֶת הַשּׁוּעָלִים וּמָנַע, גַּם אֶת הַשּׁוֹדְדִים לְהִתְקָרֵב מֵהַכְּפָר וְשָׂם סוֹף לַעֲרִיצוּתָם וְזָרַע בִּטָּחוֹן בְּלֵב תּוֹשְׁבֵי הַכְּפָר שֶׁהֵבִיאוּ אֶת תּוֹצְרָתָם לַמִּכְתָּר הַכְּפָר הַחָכָם.

קְבוּצוֹת הַשּׁוּעָלִים בָּעֲלְמוּ - 8 -

לְאַחַר שֶׁנִּסְגְּרוּ מְקוֹרוֹת הַפַּרְנָסָה בִּפְנֵי קְבוּצוֹת הַשּׁוּעָלִים הוּכְרְחוּ לְהֵעָלֵם וְלַעֲבוֹר לְמָקוֹם אַחֵר שֶׁבּוֹ סִכּוּי הַחֲטִיפָה גְּדוֹלִים יוֹתֵר וּמוּבְטָחִים יוֹתֵר. כָּל הַשּׁוּעָלִים בָּרְחוּ וְנֶעֶלְמוּ מִלְּבַד שׁוּעָל אֶחָד שֶׁנִּשְׁאַר בַּשֶּׁטַח.

מָצָא כֶּרֶם - 9 -

הַשּׁוּעָל שֶׁנִּשְׁאַר בַּשֶּׁטַח סִיֵּר פֹּה וְשָׁם בְּתִקְוָה לִמְצֹא טֶרֶף לִטְרוֹף הוּא חִפֵּשׂ עַד לֹא מָצָא דָּבָר אַךְ הוּא לֹא נוֹאַשׁ הוּא סִיֵּר וְסִיֵּר עַד שֶׁמָּצָא לִמְזוֹנוֹ הַטּוֹב

כֶּרֶם עֲנָבִים. הַשּׁוּעָל רָקַד מִשִּׂמְחָה אַךְ שִׂמְחָתוֹ הָיְתָה בַּת רְגָעִים בִּלְבַד לְאַחַר שֶׁמָּצָא אֶת שַׁעַר הַכֶּרֶם נָעוּל.

הַגָּדֵר הָיְתָה גְּבוֹהָה -10-

הַשּׁוּעָל נִסָּה לִקְפּוֹץ מֵעַל לַגָּדֵר אַךְ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר כִּי הַגָּדֵר הָיְתָה גְּבוֹהָה הוּא סָיַר מִסָּבִיב לַכֶּרֶם בְּתִקְוָה לִמְצֹא פִּרְצָה ... עֵינָיו חִפְּשׂוּ הֵיטֵב וּבַסּוֹף מָצָא חוֹר ...הוּא שׁוּב הִתְמַלֵּא שִׂמְחָה

נִפְגַּע בְּאַכְזָבָה -11-

הַשּׁוּעָל הִסְתָּעֵר עַל הַפִּרְצָה כְּדֵי לְהִתְגַּנֵּב מִמֶּנָּה לַכֶּרֶם אַךְ נִפְגַּע בְּאַכְזָבָה גְּדוֹלָה כִּי הַחוֹר שֶׁרָצָה לְהִתְגַּנֵּב מִמֶּנּוּ הָיָה צַר ...עַל אַף הַמִּכְשׁוֹל הַזֶּה הַשּׁוּעָל לֹא הִתְמַסֵּר לְיֵאוּשׁ ... הוּא הֶחְלִיט לְהִכָּנֵס לַכֶּרֶם יִהְיֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה הַמְּחִיר ...כִּי הָיְתָה עוֹנַת הָעֲנָבִים וְהוּא הָיָה רָעֵב מְאֹד.

הַפִּתְרוֹן הַיְחִידִי - 12 -

הַשּׁוּעָל לֹא מָצָא
אֶלָּא פִּתְרוֹן אֶחָד שֶׁיַּפְחִית אֶת מִשְׁקָלוֹ
הוּא רָאָה בְּהַפְחָתַת מִשְׁקָלוֹ פִּתְרוֹן.
אִם יִהְיֶה לְרָזֶה יִהְיֶה אָז אֶפְשָׁר לוֹ
לְהִסְתַּנֵּן דֶּרֶךְ הַחוֹר

צוֹם שְׁלוֹשָׁה יָמִים - 13 -

הַשּׁוּעָל בִּיֵּשׁ הַמַּזָּל צָם יוֹם אֶחָד
בְּתִקְוָה שֶׁזֶּה יַפְחִית אֶת הַמִּשְׁקָל
שֶׁלּוֹ וְיִכָּנֵס דֶּרֶךְ הַפִּרְצָה. אַךְ זֶה
לֹא הָיָה דַּי.. גַּם שְׁנֵי יְמֵי צוֹם לֹא
עָזְרוּ לוֹ.. אֲבָל לְאַחַר שֶׁצָּם שְׁלוֹשָׁה
יָמִים כָּחַשׁ בְּשָׂרוֹ וְהָיָה לְרָזֶה כְּשֶׁנִּסָּה
לְהִתְגַּנֵּב דֶּרֶךְ הַחוֹר נִכְנַס גּוּפוֹ
כֻּלּוֹ דֶּרֶךְ הַפִּרְצָה לַכֶּרֶם הָעֲנָבִים

עוֹנַת הָעֲנָבִים 14

כְּשֶׁרָאָה הַשּׁוּעָל כִּי הוּא בְּתוֹךְ
הַכֶּרֶם הִסְתָּעֵר הַשּׁוּעָל הָרָעֵב עַל

אשכולי הענבים טרף וטרף עד
שהתעייף פיו מרוב האכילה השועל
התענג מטריפת האשכולים המתוקים
שהיו מתוקים מדבש.. השועל השמן
והיה לשמן: השועל אמר לעצמו:
החיים טובים כאן. כאן בכרם יש
הרבה מזון לי... שיספיק לשלושה
חודשים... טפש אהיה אם אזוז מן
הכרם.. משוגע אהיה אם אצא ממנו.
השועל הארור החליט לא לזוז מן
הכרם שענביו מתוקים מדבש
הוא קבל החלטה להשאר בפנים
עד סוף עונת הענבים

התעורר מחלומו - 15 -

השועל שהיה שקוע בחלומו הזהבי
התעורר מחלומו היפה וחזרה
אליו הכרתו בזמן המתאים... השועל
שאל את עצמו. אין לכרם הזה בעל..?

לכרם הזה יש בעל ... מה יקרה
לי אם בעל הכרם יבוא היום או מחר
או בימים הקרובים הבאים ... מה יקרה
לי אם ימצא אותי בכרמו ... בני אדם
הורגים אותנו בלי סיבות ... האנשים
רגילים הם ללכוד ולהרוג אותנו ... אך
עתה מה יעשה בעל הכרם אם יראה
חלק גדול מן הכרם אכול ... הוא בודאי
יחפש ... והוא בלי ספק ימצא אותי .. בעל
הכרם לא ישחק עמי ... הוא ימית אותי
הוא יהרוג אותי ... אני עוד באביב
חיי איך אני רוצה למות ... אני רוצה
לחיות ... אני עוד באביב חיי
אני מוכרח לברוח מכאן - 16 -

השועל התמלא פחד ודאגה .. רצה
לצאת מן הכרם תכף ומיד ... הוא רץ
לכוון החור אך מצא לתמהונו הגדול
כי הדבר הוא בלתי אפשרי מה קרה.

קרה שהשועל השתמן ומשקלו עלה...
הוא נפל במבוכה גדולה... מה לעשות...?

הפתרון ברעב ובצום :-17-

השועל מצא ברעב ובצום פתרון והצלה
הוא כבר עבר נסיון כזה... הנסיון הפעם
קשה פי עשרים... השועל האומלל צם כבר
שלושה ימים כי לא היה לו דבר מה לטרוף
אך עתה מצוי הוא בכרם מלא אשכולים
בשלים ומתוקים מדבש... איך יכול הוא
לצום ועיניו מסתכלות אל הענבים המתוקים
אך חייו יקרים מכל הענבים.

צם שוב שלושה ימים. -18-

השועל האומלל התחרט על שלא הלך עם
חבריו השועלים, כשעזבו את השטח
ועברו לשטח אחר.. השועל קלל את השעה
שבה החליט לנתק מאחיו השועלים... הוא
צם יום אחד אך זה לא היה די... צם
שני ימים גם שני ימי צום לא היו דיים

הוּא לֹא הִפְחִית אֶת מִשְׁקָלוֹ וְלֹא כִּחֵשׁ בְּשָׂרוֹ וְלֹא הָיָה לְרָזֶה אֶלָּא אַחֲרֵי שֶׁצָּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. אָז פָּנָה אֶל הַפִּרְצָה הַסִּתַּנֵּן מִמֶּנָּה הַחוּצָה

נִפְרַד מִן הַכֶּרֶם - 19 -

הַשּׁוּעָל הָאֻמְלָל רָץ מַהֵר. כְּשֶׁעָלָה לְתֵל הַמַּקְבִּיל לַכֶּרֶם עָמַד רְגָעִים אֲחָדִים פָּנָה לַכֶּרֶם בְּמִלֵּי פְּרִידָה בְּאָמְרוֹ אֲנִי בִּמְבוּכָה גְדוֹלָה. אִם אֲבָרֵךְ אוֹתְךָ הֲרֵי אַתָּה רָאוּי לִבְרָכָה וְרָאוּי לְשֶׁבַח וְרָאוּי לְתוֹדָה כִּי הִתְעַנַּגְתִּי מֵאֲכִילַת עֲנָבֶיהָ הַטְּעִימִים מְאֹד וְהַמְּתוּקִים מִדְּבַשׁ. אִם גַּם אֲקַלֵּל אוֹתְךָ הֲרֵי אַתָּה גַּם רָאוּי לַקְּלָלוֹת וְגַם רָאוּי לְגִדּוּפִים בְּךָ מָצָאתִי תַּעֲנוּג בִּטְרִיפַת עֲנָבֶיהָ הַמְּתוּקִים בְּךָ גַּם מָצָאתִי סֵבֶל וִיסוּרִים. תּוֹעֶלֶת לֹא מָצָאתִי בְּךָ כִּי רָעֵב נִכְנַסְתִּי וְרָעֵב יָצָאתִי

סוֹף

- مفردات القصة السابقة -

- 1 -

שׁוּעָל ثعلب
אוּמְלָל تعيس
קָרָה حدث
רָגִיל معتاد
הִתְקִיף اعتدى
הֲרָרִי جبلي
בּוֹדֵד منعزل
חָטַף خطف
טָרַף افترس
מִקְרֶה حادث

- 2 -

נוֹטֵר خفير / ناطور
אַחֲרָאִי مسئول
בִּטָּחוֹן امن
הִצְלִיחַ نجح
פָּגַע اصاب
כַּדּוּר رصاصة
רוֹבֶה بندقية
רוֹבֶה بندقية
הִרְתִּיעַ ردع
הֲדַסָּן مدبّر
הִמְעִיט قلل
לַהֲקָה سرب
חָל / שִׁנּוּי / לְטוֹבָה طرأ / تغيير / لصالح

- 3 -

חָל / שִׁנּוּי / לְרָעָה طرأ / تغيير / لغير صالح
רָץ ركض / جرى
רָצָה اراد
סַכָּנָה خطر
עוֹף طائر
עוֹפוֹת طيور
עָף طار
נִתְקַף يهاجم
נִטְרַף يفترس
כַּף كف
עַל אַף بالرغم من

- 4 -

מוּכְתָּר عمدة / مختار
תּוֹשָׁבֵי / הַכְּפָר اهالي / القرية
נִפְגַּע اصيب
חוּצְפָּנוּת وقاحة
קְבוּצָה مجموعة
הֵקִים / רַעַשׁ اثار / ضجة

פָּנָה توجّه
מָצָא وجد
שָׂם / סוֹף وضع / حدا
שָׂם / קֵץ وضع / حدا
עָרִיץ مستبد
עָרִיצוּת استبداد
דִּפְלוֹם دبلوم
מְדוּפְלָם مؤهل / حامل دبلوم
נִשְׁבַּע اقسم
הִרְחִיק أبعد
אָרוּר ملعون
צַעַד خطوة
נָקַט / צַעַד اتخذ / خطوة
מַשְׂכִּיל متثقف
עָקַר استاصل

- 5 -

כֶּלֶב كلب
חָכָם حكيم
עִיר / הַבִּירָה العاصمة
הִדְרִיךְ ارشد
סוּג نوع

חִלֵּק قسم ووزع
כִּוּוּן جهة
צָפוֹן شمال
נִסָּיוֹן محاولة
הִתְקָרֵב اقترب
הִתְגַּנֵּב تسلل
כְּדַרְכָּם كعادتهم
הִפְתִּיעַ فاجأ
תִּמָּהוֹן دهشة
פְּרָאִי متوحش
הִסְתָּעֵר انقض
מְשׁוּגָּע مجنون
שֵׁן سن
נִמְלַט فر، هرب
מוֹעִיל مفيد

- 8 -

נֶעֱלַם اختفى
הִכְרִיחַ اجبر
סִכּוּי فرصة
תַּקִּיף حازم
מְיוּחָד خاص
נִסָּה حاول
נִסָּיוֹן محاولة
נֵס معجزة
מוּצְלָח موفق
הִבִּיעַ / תּוֹדָה عبر عن / شكر

- بقية مفردات القصة السابقة -

- 14 -

שָׁמֵן سمين
הִשְׁתַּמֵּן سمن
מָזוֹן طعام
יַסְפִּיק يكفي
טִפֵּשׁ احمق
מְשׁוּגָּע مجنون
יָצָא خرج
לֹא-לָזוּז عدم التحرك
מָתוֹק מִדְּבַשׁ احلى من العسل
קִבֵּל הַחְלָטָה اتخذ قرار
לֹא-לְהִשָּׁאֵר عدم البقاء

- 15 -

חֲלוֹם حلم
שָׁקוּעַ غارق
הִתְעוֹרֵר استيقظ
הַכָּרָה وعي
אֵלָיו اليه
בְּלִי-סָפֵק بدون شك
בְּאָבִיב חַיָּיו في ربيع عمره

- 16 -

מוּכְרָח مجبر

הִתְמַלֵּא פַּחַד امتلأ خوفا
תֵּכֶף וּמִיָּד في الحال
כִּוּוּן وجه
בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי مستحيل
נָפַל בִּמְבוּכָה
מָה לַעֲשׂוֹת ما العمل

- 17 -

רָעָב جوع
צוֹם صوم
הַצָּלָה
כְּבָר already قد
הַפַּעַם هذه المرة
פִּי עֶשְׂרִים عشرون ضعفا
בָּשֵׁל ناضج
יָכוֹל يستطيع
רָקַד ما اعزما

- 18 -

הִתְחָרֵט ندم
עַל שֶׁלֹּא لانه لم
קִלֵּל لعن
דַּי يكفي

כָּחַשׁ בִּבְשָׂרוֹ ضمر جسمه
הַחוּצָה الى الخارج

- 19 -

מַקְבִּיל مواز
פְּרִידָה وداع
[illegible] اهي
הֲרֵי فان
רָאוּי يستحق
שֶׁבַח ثناء
קְלָלוֹת لعنات

- 9 -

סִיֵּר تجول
פֹּה שָׁם هنا هناك
בְּתִקְוָה املا في
טֶרֶף فريسة
חִפֵּשׂ بحث عن
נוֹאָשׁ يائس
מַזָּל حظ
בַּת רְגָעִים للحظات
שַׁעַר بوابة
נָעוּל قفل

- 10 -

גָּדֵר جدار
סָבִיב حول
פִּרְצָה ثغرة
הֵיטֵב جيدا
חוֹר ثقب
שׁוּב ثانية

- 11 -

הִסְתָּעֵר انقض
נִפְגַּע בְּאַכְזָבָה اصيب بخيبة امل
צַר ضيق
מִכְשׁוֹל عقبة
הִתְמַסֵּר לְיֵאוּשׁ استسلم لليأس
הֶחְלִיט قرر
יִהְיֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה הַמְּחִיר مهما كان الثمن
עוֹנָה موسم
רָעֵב جائع

- 12 -

פִּתָּרוֹן حل
יְחִידִי وحيد
הִפְחִית قلل خفض
מִשְׁקָל وزن
רָזֶה نحيف

- 13 -

בִּישׁ מַזָּל سيء الحظ

14

אֶשְׁכּוֹל عنقود
הִתְעַיֵּף تعب
פִּיו فمه
מֵרוֹב אֲכִילָה من كثرة الاكل
הִתְעַנֵּג استمتع

الفهرس

الموضوع	الصفحة
إضافة الإسم إلى الضمير	٤٧ — ٤٩
الحروف	٥٠ — ٥٥
الفعل	٥٦ — ٦٠
تعريف الفعل	٦١ — ٦٦
أداة المفعولية	٦٧
العدد	٦٨ — ٧٢
الاستفهام	٧٢ — ٧٧
التشبيه والتفضيل	٧٨ — ٨٠
الأفعال غير السالمة	٨١ — ٨٣
تعريف سائر الأوزان السبعة	٧٤ — ٩٤
نصوص وتطبيقات	٩٧ — ١٨٩

تصويب

رقم الصفحة	رقم السطر	الخطأ	الصواب
٥	١ — ٢	إذا وقعت فى وسط المقطع أو نهايته	فى بعض الحالات
١٣	٢	אִלֵּם أخرس דַּוָּר موزع البريد	דִּבְּרוּ تكلموا שָׁלְטָנְכֶם سلطتكم

رقم الايداع بدار الكتب

١٩٧٦/٢٢٧٠ م

الترقيم الدولى ٥ — ٠١ — ٧٢٥٧ — ٩٧٧

مطبعة دار نشر الثقافة
٤٤ شارع كامل صدقى - الفجالة
ت ٩٤٦٠٧٦